

MØTEINNKALLING

Kommunestyret har møte i Ås rådhus, store sal

10.05.2006 kl. 19.00 OBS!

Møtet er åpent for publikum i alle saker med mindre saken i flg. lov er unntatt fra offentlighet. Kommunestyremøtet kan høres på Radio Follo FM 99,0 kl. 19.00. Saksdokumentene ligger til offentlig gjennomsyn på rådmannskontoret.

Saksliste:

► **SVEIN SKØIEN VIL ORIENTERE OM VARMEPRODUKSJON OG INFRASTRUKTUR I FOLLOREGIONEN**

Utv.sak nr23/06 05/2110
PLANPROGRAM FOR RULLERING AV ÅS KOMMUNEPLAN

Utv.sak nr24/06 06/59
ÅRSMELDING FOR ÅS KOMMUNE 2005

Utv.sak nr25/06 06/479
LOKAL LØNNSPOLITIKK

Utv.sak nr26/06 06/312
PARTILOVEN - TILSKUDD TIL POLITISKE PARTI I KOMMUNEN

Utv.sak nr27/06 06/948
PROSJEKTPLAN UNIVERSITETSBYGDA - EN KOMMUNEDELPLAN FOR OMRÅDET FRA KORSEGÅRDEN TIL ÅS SENTRUM

Utv.sak nr28/06 06/536
RULLERING AV HANDLINGSPLAN FOR PSYKISK HELSE 2006 -2008

Utv.sak nr29/06 06/251
RETNINGSLINJER VED BRUDD PÅ ALKOHOLLOVEN MED TILHØRENDE FORSKRIFTER.

Utv.sak nr30/06 03/352
R-217 - REGULERINGSPLAN MED REGULERINGSBESTEMMELSER FOR DELER AV KJÆRNES

Utv.sak nr31/06 06/313
GNR 43 BNR 74 - EKORNVEIEN 47 - TILBYGG TIL BOLIG KLAGE PÅ VEDTAK

Ås, 03.05.06

Eventuelt forfall eller inhabilitet meldes til
Annette Grimnes, tlf. 64 96 20 03 eller e-post:

annette.grimnes@as.kommune.no (Det sendes personlig svar på at slik e-post er mottatt. Telefonbeskjed må gis dersom svar ikke mottas innen rimelig tid). Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Johan Alnes
Ordfører

Utv.sak nr 23/06**PLANPROGRAM FOR RULLERING AV ÅS KOMMUNEPLAN**

Saksbehandler: Solveig Viste

Arkivnr: 140

Saknr.: 05/2110

Utvalg	Utv.sak nr	Møtedato
Formannskapet	16/06	22.03.2006
Kommunestyret	17/06	05.04.2006
Kommunestyret	23/06	10.05.2006

Saken legges frem for kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

Kommunestyret ber om at reguleringsforslaget som ble lagt i bero i K-sak 93/04 tas opp til ny behandling. Disse arealene skal kartfestes før en godkjenning i kommunestyret.

Meldingssak 1 i formannskapet 26.04.06:

Planprogram for rullering av Ås kommuneplan.

Ordfører viste til sin e-post 25.04.06 vedr. k-sak 93/04 - privat forslag til reguleringsplan for Vinterbro Næringspark N4. Han mente det var politisk flertall for å sikre denne tomten for Grøn-Hansen Butikkinnredninger AS.

Formannskapet drøftet seg frem til følgende omforente anmodning:

Formannskapet ber om at reguleringsforslaget som ble lagt i bero i K-sak 93/04 tas opp til ny behandling. Disse arealene skal kartfestes før en godkjenning i kommunestyret.

Formannskapets innstilling til kommunestyret 05.04.2006:

Planprogrammet, datert 13.03.06, legges til grunn for det videre arbeidet med forslag til kommuneplanen 2007-2019.

Kommunestyrets behandling 05.04.2006:

Ingunn Ramsfjell Taksdal(SV) fremmet følgende endringsforslag:

1. Planprogrammet, datert 13.03.06 og notat fra rådmann datert 27.03.06, legges til grunn for det videre forslag til kommuneplan 2007-2019.

Tillegg:

2. Utvidelse av eksisterende næringsareal sør for Vinterbro tas ut av planprogrammet.

Dag Guttormsen(H) fremmet følgende forslag:

Vardåsen i Ås syd nevnes på linje med de andre områdene. Det skal også være mulighet å bygge boliger på større tomter.

Ellen Syrstad (Sp) fremmet følgende forslag:

1. Ny tekst under kap. 2.3.1 Boliger – behov og føringer:

I nåværende tekst strykes fra og med ”hovedtyngden av de boligene ..”i første avsnitt, til og med Kroer og Brønnerud krets kan vurderes”. Denne teksten erstattes med:”... er **at utbyggingen skal understøtte videreutvikling av Ås som en grønn landskommune med en spredt grensebasert bosettingsstruktur, og et tilsvarende tjenestetilbud, herunder skolekapasitet. På kort sikt bør det prioriteres boligutbygging i Kroer, Brønnerud og Holstad krets. I tillegg vil det bli behov for**

en betydelig utbygging av boliger som fortrinnsvis lokaliseres i Ås sentralområde og i Solberg krets.”

I påfølgende setning strykes ”dette”, som erstattes med ”utbyggingsstrukturen”.

Kulepunktene i siste avsnitt på side 1 endres tilsvarende.

2. Strekpunkt under kap. 2.3.4. hvor det står at ”det må vurderes ulike virkemidler for å sikre LNF-områder med spesielle kvaliteter”:
”herunder skal det utredes hvordan deler av LNF-områdene kan gis vern i inntil 50-100 år med sikte på å verne:
 - Essensielle jordbruksområder
 - Nærområdelunger
 - Rekreasjonsområder
 - Trivselsområder for barn og ungdom”

Sigvalde Neerland(KrF) fremmet følgende forslag:

Utredning av fremtidige traseer for RV 152 startes i planperioden og samordnes med kommuneplanen for UMB.

Anne Odenmarck(A) fremmet følgende forslag:

- Dersom næringsområdet vest for E18 i Nordby utvides mot sør skal kommuneplanen fastsette rekkefølgebestemmelser og ta stilling til hvilke næringstyper kommunen ønsker etablert i området før reguleringsforslag for området tillates fremmet for behandling.
- Nye områder for boligbygging skal primært skje ved utvidelse/fortetting av eksisterende.
- Nytt B25 ønskes utredet uten at det legges opp til økt årlig vekst. Med infrastruktur i dette området vil det bli vesentlig lettere å omgjøre nærliggende hytteområdet til boliger. B18 tillates ikke utbygd så lenge slik utredning pågår.
- Veksten på 1,5-2 % ses i et 12 års perspektiv, både fremover og bakover i tid.

Votering:

SV's forslag pkt. 1 ble enstemmig vedtatt.

SV's forslag pkt. 2 ble vedtatt med 21-12(10A, 2FrP)

Høyres forslag ble nedstemt 18-15(5FrP, 4H, 4Sp, 2V)

Sp's forslag ble nedstemt 29-4(Sp)

Sp's forslag ble nedstemt 21-12(6SV, 4Sp, 2V)

KrF's forslag ble nedstemt 17-16(4FrP, 4H, 4Sp, 2V, 2KrF)

Ap's forslag første kulepunkt ble uaktuelt å votere over som følge av flertall for SV's forslag pkt. 2

Ap's forslag andre kulepunkt ble vedtatt 25-8(4H, 4Sp)

Ap's forslag tredje kulepunkt ble vedtatt 19-14(6SV, 4H, 4Sp)

Ap's forslag fjerde kulepunkt ble vedtatt 20-13(6SV, 1H, 4Sp, 2V)

Kommunestyrets vedtak 05.04.2006:

1. Planprogrammet, datert 13.03.06 og notat fra rådmann datert 27.03.06, legges til grunn for det videre forslag til kommuneplan 2007-2019.
2. Utvidelse av eksisterende næringsareal sør for Vinterbro tas ut av planprogrammet.
3. Nye områder for boligbygging skal primært skje ved utvidelse/fortetting av eksisterende.
4. Nytt B25 ønskes utredet uten at det legges opp til økt årlig vekst. Med infrastruktur i dette området vil det bli vesentlig lettere å omgjøre nærliggende hytteområdet til boliger. B18 tillates ikke utbygd så lenge slik utredning pågår.
5. Veksten på 1,5-2 % ses i et 12 års perspektiv, både fremover og bakover i tid.

Formannskapets behandling 22.03.2006:

Plan- og utviklingssjef Ellen Grepperud ga en orientering.

Ingunn Ramsfjell Taksdal (SV) og Dag Guttormsen (H) la frem forslag som følger sakens videre behandling.

Votering: Rådmannens innstilling ble enstemmig tiltrådt.

Rådmannens innstilling:

Tilsvare formannskapets innstilling til kommunestyret.

Tidligere politisk behandling:

Forslag til planprogram vedtatt i kommunestyret 25.05.05

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Formannskap

Kommunestyret

Vedlegg som følger saken trykt: (separat trykk sendt F og K 15.03.06)

Planprogram med vedlegg

Vedlegg som ligger i saksmappen:

Forslag til planprogram vedtatt 25.05.05

Vedlegg 8 til planprogrammet: En oppsummering av idedugnadene på folkemøtene i skolekretsene.

Utskrift av saken sendes til:

Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Akershus fylkeskommune
Follokommunene
Follorådet
Alle som har gitt høringsuttalelser
Saksbehandler

SAKSUTREDNING:

Fakta i saken:

Planprogram

Kommuneplanen er en overordnet strategisk plan, som skal samordne den fysiske, økonomiske, sosiale, estetiske og kulturelle utvikling i kommunen. Forskrift om konsekvensutredninger til plan og bygningsloven skal sikre at hensyn til miljø, naturressurser og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelse og gjennomføring av planen. I henhold til forskriften skal det utarbeides et planprogram for rullering av kommuneplanens arealdel.

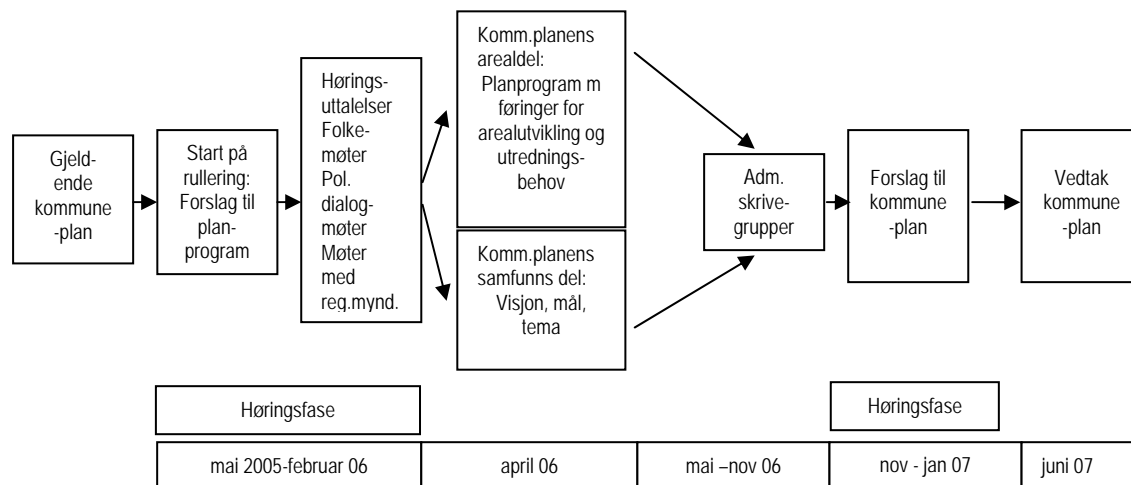
Planprogrammet skal vise hva planleggingen skal handle om og hvordan den skal gjennomføres. Planprogrammet skal på denne måten skape forutsigbarhet og gjøre det åpenbart hvordan ulike interesser kan og skal delta i planleggingen.

Planprogrammet inneholder følgende:

1. *Statlige og regionale føringer* som skal drøftes og fastlegges i planarbeidet. Det er primært føringer knyttet til areal- og transportutvikling.
2. *Lokale behov og føringer* i Ås kommune som skal drøftes og fastlegges i planarbeidet med hovedvekt på arealdelen.
3. *Utredningsbehov* for planarbeidet
4. *Organisering* av planarbeidet.

Planprosess

Forslag til planprogram ble vedtatt av kommunestyret 25.mai 2005 og sendt på høring 30.juni 2005. På grunnlag av denne høringen, folkemøter og dialogmøter med kommunestyret, skal nå planprogrammet vedtas endelig. Planprogrammet gir føringer for utarbeidelsene av kommuneplanen, med vekt på arealdelen. De føringene som ligger i planprogrammet vil være styrende for silingen av de innspillene til arealbruksendringer som er kommet inn i høringsperioden. Arbeidet med kommuneplanen er tenkt avsluttet med kommunestyrevedtak juni 2007.

Det har kommet inn 102 høringsuttalelser. 79 av disse er innspill til arealbruksendringer. Høringsuttalelsene fordeler seg på følgende måte:

Type innspill	Antall	Hvor/hvem
Bolig	44	Kroer, Danskerud, Dyster Eldor, Brekkeskog, Brønnerud, Holstad, Solberg, Nordby, Askehaugåsen, Kjærnes
Næring	12	Vinterbro øst og vest, Solberg, Brekkeskog
Offentlig formål	11	UMB, Ås sentrum
Bevaring/Vern	13	Markaplan, Vardåsen, Hogstvedt, kulturlandskapet på Nordby, v/Askehaugtjern
Andre innspill	5/18	Regionale myndigheter/andre
Totalt antall innspill	102	

Vedlegg 6 og 7 i planprogrammet viser en oversikt over alle høringsuttalelsene.

Føringer

Videre behandling av innspillene til arealbruksendringer, vil bli gjort på grunnlag av følgende føringer:

Statlige og regionale føringer

Kommunen må forholde seg til en rekke lover og særlover, samt dokumenter fra Storting og Regjering som tilkjenner staten sine synspunkter som kommunen må følge opp. Staten har laget rikspolitiske retningslinjer som utdypet og konkretiserer den nasjonale arealpolitikken. Retningslinjene er politiske signaler som kommunene skal bygge videre på i sin planlegging og saksbehandling.

Ås kommunes arealpolitikk og ønskede endringer skal vurderes på grunnlag av de regionale areal- og transportstrategiene for Follo. Med disse strategiene vil det oppstå en utfordring å avveie mellom jordvern og utbygging på sentrale områder. Dette er en grunnleggende konflikt som Ås har felles med nabokommunene, og som vil være gjenstand for utredning og drøfting.

Lokal behov og føringer

Kommunen har behov for å supplere arealer til fremtidig boligbygging, næringsarealer og offentlig formål. I dette arbeidet skal det legges til grunn et 30 års perspektiv. Det innebærer at

man skal se langt frem i vurderingsfasen, mens det endelige plankartet skal dimensjoneres i forhold til arealbehovet fram mot 2020.

Hovedmålet for arealforvaltningen i gjeldende kommuneplan lyder:

Sikre livskvalitet og naturmiljø for fremtidige generasjoner. Kommunen skal legge til grunn et 30-års perspektiv for fremtidig utbyggingsmønster.

Følgende delmål knyttet til arealforvaltningen i gjeldende kommuneplan er:

1. Det skal legges til rette for et utbyggingsmønster som reduserer arealforbruket pr. innbygger og begrenser transportbehovet.
2. Arealressursene, de biologiske ressursene generelt og miljøet langs sjø og vassdrag skal forvaltes på en måte som ikke skader naturmiljøet og bevarer det biologiske mangfoldet.
3. Sikre kulturminner som identitetsskaper og historisk forankring.
4. Jord- og skogbruk skal drives på en måte som bevarer områdenes produksjonspotensiale og ivaretar og utvikler områdenes betydning som rekreasjonskilde og livsmiljø for planter og dyr. Sikre kulturlandskap og fokusere på landbrukets rolle som kulturbærer.
5. Sikre en sammenhengende grønnstruktur som gir alle innbyggere i kommunen mulighet for god kontakt med naturen og de nære rekreasjonsområdene.

- Boliger: behov og føringer

I planprogrammet videreføres en befolkningsvekst på 1,5-2 % fra gjeldende kommuneplan. Kommunen vil dermed i planperspektivet fram til 2020 ha behov for et nytt areal som kan romme ca. 600 boliger. Det innebærer at planen ikke legger ut mer areal enn det som er nødvendig for å sikre ønsket vekst.

Nye boligareal skal fortrinnsvis lokaliseres i Ås sentralområde for å sikre en effektiv utnyttelse av transport og infrastruktur samt bygge opp under en miljøvennlig tettstedsutvikling. I sentrum må det foretas en avveining mellom jordvern og sentrumsnær utbygging. Alternativt eller i tillegg kan det legges ut boligarealer i Solberg krets, ut fra en vurdering om at området ligger nær Ski sentrum og Ski stasjon.

Skolekapasiteten i kommunen er en terskel i forhold til boligbygging. Enten nye boligarealer plasseres i sentralområdet eller i Solberg krets vil boligbyggingen generere behov for å øke kapasiteten på barneskolene.

I 30 års perspektivet fram mot 2035 må det vurderes om Askehaugåsen i Nordby skal konverteres fra hytter til boliger. Deler av området kan imidlertid vurderes konvertert tidligere, dvs. i kommuneplanperioden 2007-2019. Askehaugåsen er det siste store hytteområdet i kommunen og betraktes som et framtidig boligpotensial. Sammen med en fortetting i Ås sentrum kan dette dekke behovet på lang sikt.

På grunnlag av dette, er følgende lokale føringer for boliger lagt inn i planprogrammet:

- Boligbygging skal baseres på en befolkningsvekst på 1,5-2 % og en årlig produksjon på 120 boliger
- Boligbyggingen skal vurderes mot skolekapasitet
- Boligbyggingen skal understøtte areal- og samferdselsstrategiene og sikre en god tettstedsutvikling, dvs. lokalisering i Ås sentralområde, og alternativt eller i tillegg i Solberg krets
- Askehaugåsen i Nordby vurderes konvertert til bolig i et 30 års perspektiv, der deler av området kan vurderes konvertert tidligere.

- Næring; behov og føringer

Kommunen har pr. i dag ingen større næringsarealer i reserve, men har jevnlig henvendelser fra aktører som ønsker å etablere arealkrevende virksomhet. Næringsarealene på Vinterbro har en meget god lokalisering i forhold til Europavegnettet. Etableringen av nytt Nygårdskryss medfører at arealene har blitt ytterligere attraktive. Vurdert ut fra aksene Ski sentrum – Vinterbro storsenter anses også beliggenheten å være god i forhold til kollektivdekning, infrastruktur og befolkningskonsentrasjon. På denne bakgrunn vil Ås kommune vurdere å utvide dagens næringsareal sørover til eksisterende Nygårdskryss. Arealene består i stor grad av dyrket mark, og en omdisponering må utredes.

På grunnlag av dette, er følgende føring for næringsarealer lagt inn i planprogrammet:

- En eventuell utvidelse av dagens næringsareal sørover til eksisterende Nygårdskryss, skal gjøres på grunnlag av en utredning om hvilke konsekvenser en slik omdisponering vil få.

- Offentlig formål; behov og føringer

Utviklingen ved Universitetet for miljø og biovitenskap (UMB) og vurderingen om å flytte Norges veterinærhøgskole (NVH) og Veterinærinstituttet (VI) til Ås har utløst et arealbehov som ikke uten videre kan dekkes gjennom gjeldende kommuneplan. En videre utvikling av UMB med evt. lokalisering av NVH og VI på Ås, vil påvirke Ås som lokalsamfunn. Det er derfor viktig at ulike lokaliseringalternativer for NVH og VI blir utredet med hensyn til hvordan disse alternativene vil påvirke Ås som lokalsamfunn.

På grunnlag av dette, er følgende føring for offentlig formål lagt inn i planprogrammet:

- En etablering av NVH og VI i Ås krever en samfunnsmessig vurdering av hvilken virkning de ulike lokaliseringalternativene vil få.

Vern; behov og føringer

Gjeldende arealkart har skravert 6 større LNF-områder (landbruks-, natur-, friluftsområder) som har spesielle kvaliteter i forhold til kulturlandskap, friluftsliv eller biologisk mangfold. Disse har ikke noe juridisk vern. I kommuneplanprosessen bør ulike virkemidler vurderes for å sikre disse områdene, samt andre områder med spesielle kvaliteter. Områdene må også vurderes i sammenheng i en lokal og regionale grønnstruktur.

På grunnlag av dette, er følgende føringer for offentlig formål lagt inn i planprogrammet:

- Det må vurderes ulike virkemidler for å sikre LNF-områder med spesielle kvaliteter.

- Disse områdene må sees i en sammenhengende grønnstruktur, både lokalt og regionalt.

Utredningsbehov

Kommuneplanen fastsetter bruken av kommunens arealer i et langsiktig perspektiv. Det er derfor viktig å utrede hvilke konsekvenser innspill til arealbruksendringer vil få. Denne vurderingen er gjort for tidligere kommuneplaner, men er nå formalisert gjennom ny forskrift til Plan og bygningsloven – forskrift om konsekvensutredning.

Det betyr at alle innspillene om arealbruksendring som har kommet inn i høringsperioden, skal utredes og eventuelt tas med i forslag til kommuneplan.

Kommuneplanen er en overordnet strategisk plan, og følgelig må konsekvensutredningen ha et omfang som forholder seg til dette. Konsekvensutredning av kommuneplanen vil bli gjort på grunnlag av:

- Statlige og regionale strategier/føringer for arealutvikling
- lokale strategier/føringer for arealutvikling

Viktige naturforhold og naturressurser som sannsynligvis vil bli påvirket av planen, skal beskrives og inngå i vurderingsgrunnlaget.

Vurdering med konklusjon og begrunnelse:

Kommuneplanen er en overordnet strategisk plan, som skal samordne den fysiske, økonomiske, sosiale, estetiske og kulturelle utvikling i kommunen. Planprogrammet som legges fram for kommunestyret fastsetter føringer og behov for utredninger som grunnlag for utarbeidelse av kommuneplanen, med vekt på arealdelen.

De 79 innspillene til areabruksendring som har kommet inn i høringsfasen, skal vurderes opp mot statlige, regionale og lokale føringer. De innspillene som er i tråd med disse føringene, tas med videre i planforslaget.

Bolig

I høringsfasen har det kommet inn 44 innspill på areal til bolig. Grovt regnet tilsvarer dette 2.500 boenheter. Med en anbefalt befolkningsvekst på 1,5-2 % vil behovet for boliger fram til 2020 være 600 i tillegg til de boligene som ligger inne i gjeldende kommuneplan. Føringerne tilsier at disse boligene lokaliseres til Ås sentralområde og Solberg. 9 av de 44 innspillene er lokalisert her, og de utgjør omtrent det boligbehovet som befolkningsveksten tilsier.

Det har kommet innspill i høringsfasen, på folkemøtene og dialogmøtene om å åpne opp for spredt boligbygging. Dette for å støtte opp under Kroer og Brønnerud skole. Rådmannen understreker at tiltak som skal settes i verk ved skolene for å redusere kommunens kostnader, er reversible. Antall barn i begge skolekretsene vil øke over tid. Brønnerud skole har kapasitet for å møte utviklingen i Ås sentrum. Danskerud som er knyttet til Kroer krets, har nå et lavt barnetall, men dette forventes å endre seg over tid. Rådmannen anbefaler derfor at føringer for boliger opprettholdes.

Næring

I høringsfasen har det kommet inn 12 innspill på areal til næring. 4 av disse er i tråd med de føringer som ligger i planprogrammet. Det har imidlertid kommet reaksjoner på å utvide dagens næringsareal sørover i retning det tidligere Nygårdskrysset både fra regionale myndigheter, på folkemøtene og dialogmøtene.

Fylkesmannen påpeker at det er flere Follo-kommuner som har forslag om næringsområder på dyrket mark. Fylkesmannen etterlyser en regional vurdering bak disse lokaliseringsforslagene. Folkemøtene har påpekt at ved en etablering av næringsvirksomhet her, særlig av type lagervirksomhet og detaljhandel, kan det føre til et 3.sentrum i Ås. Dette vil verken Vinterbro eller Ås sentralområde være tjent med. Det etterlyses også en kommunal næringsstrategi som grunnlag for utvikling av næring i kommune. Området ligger i et sammenhengende kulturlandskap. Det ble påpekt på folkemøter at det å utvide næringsarealene her vil bygge ned verdifull matjord, bryte synslinjer og ødelegge kvaliteter i det sammenhengende landskapet (fra UMB til Nøstvedtmarka) har i dag.

Rådmannen anser motforestillingene som berettigede. Like fullt vurderes det som viktig å utrede nærmere konsekvenser av omdisponering. Dette begrunnes med områdets strategiske attraktivitet som vil medføre et vedvarende utbyggingspress. Rådmannen kan ikke se alternative arealer som har tilsvarende strategiske beliggenhet i forhold til samferdsel og befolkningskonsentrasjoner. En videre utredning må legge spesielt vekt på de betenknninger som er framkommet og bl.a. tydeliggjøre hvilke konsekvenser forskjellig type virksomhet/funksjoner vil skape (for eksempel detaljhandel kontra lager, idrettsanlegg og boliger).

Sentrale tema i utredningen bør være:

- hvordan en eventuell omdisponering vil påvirke eksisterende sentrumsdannelse
- hvordan en eventuell omdisponering vil påvirke utviklingen av en regional grønnstruktur
- helhetlig vurdering av omdisponering av dyrket mark
- skisse til en næringsstrategi for Ås

En mulig omdisponering bør derfor konsekvensutredes og innspillene fra regional myndighet, folkemøtene og dialogmøtene vektlegges spesielt

Offentlig formål

Det har kommet inn 10 innspill på areal til offentlig formål. 3 av disse innspillene kommer fra UMB og er i tråd med føringene i planprogrammet, hvor kommunen ønsker å møte UMBs behov for areal til videre utvikling. Innspill om lokalisering av NVH og VI tas med i kommuneplanrulleringen. Det må imidlertid gjøres en samfunnsmessig vurdering av hvilken virkning de ulike lokaliseringalternativene vil få. Innspill om utvikling av UMBs arealer fra Ås sentrum til Korsegården sør for RV 152, samt på Campus, tas som en egen kommunedelplan.

Vern

Det har kommet inn 13 innspill på arealer som bør verne/bevares. Disse innspillene er i tråd med føringene om å vurdere ulike virkemidler for å sikre disse områdene, samt at de må sees i en lokal og regional grønnstruktur.

Kommuneplanen er en overordnet strategisk plan som fastsetter bruken av kommunens arealer i et langsiktig perspektiv. Det er derfor viktig å utrede hvilke konsekvenser nye forslag vil få. Konsekvensutredning av kommuneplanen skal være en helhetlig vurdering av alle innspillene gjort på grunnlag av statlige, regionale og lokale føringer for arealutviklingen.

På denne bakgrunn anbefaler rådmannen det framlagte planprogrammet som grunnlag for arbeidet med forslag til Kommuneplan for 2007-2019.

Utv.sak nr 24/06**ÅRSMELDING FOR ÅS KOMMUNE 2005**

Saksbehandler: Per Kierulf

Arkivnr: 145 &14

Saknr.: 06/59

Utvalg	Utv.sak nr	Møtedato
Formannskapet	21/06	26.04.2006
Hovedutvalg for oppvekst og kultur	9/06	26.04.2006
Hovedutvalg for helse og sosial	9/06	26.04.2006
Hovedutvalg for teknikk og miljø	30/06	27.04.2006
Kommunestyret	24/06	10.05.2006

Formannskapets innstilling til kommunestyret:

Årsmelding for Ås kommune 2005 tas til orientering.

Formannskapets behandling 26.04.2006:**Votering:** Rådmannens innstilling ble enstemmig tiltrådt.**Hovedutvalg for helse og sosials behandling 26.04.2006:****Kommentarer:**

Kjell Westengen (A) hadde følgende innspill:

- Vedrørende resultater av mål, savnes sammenligning med tidligere år.
- Ås kommunes spørreundersøkelser bør fordeles – ikke sendes ut samtidig.

Gro Haug (H) hadde følgende innspill:

- Oversikt over avviksmeldinger ønskes.
- AMU's årsmelding sendes politikere.
- AMU's protokoller legges på Internett.

Votering: Rådmannens innstilling ble enstemmig tiltrådt.**Hovedutvalg for oppvekst og kulturs behandling 26.04.2006:****Votering:** Rådmannens innstilling ble enstemmig tiltrådt.**Hovedutvalg for teknikk og miljøes behandling 27.04.2006:***(med forbehold om godkjent protokoll)***Votering:** Innstillingen ble enstemmig vedtatt.**Rådmannens innstilling:**

Årsmelding for Ås kommune 2005 tas til orientering.

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Hovedutvalgene, formannskapet
Kommunestyret

Vedlegg som følger saken trykt: (separat trykk sendt alle aktuelle utvalg 18.04.06)

Årsmelding for Ås kommune 2005

Vedlegg som ligger i saksmappen:

Trykt vedlegg.

Utskrift av saken sendes til:

Plan- og utviklingssjefen
Revisor

SAKSUTREDNING:

Årsmeldingen for Ås kommune for 2005 legges med dette fram for politiske organer. Årsmeldingen gir sammen med tidligere behandlet Tertialrapport 1 og 2/2005 en samlet oversikt over aktiviteter og oppnådde resultater for vedtatte mål i Handlingsprogrammet for 2005, driften og politiske vedtak som er fattet i 2005.

Ressursutnyttelse

Kommunens økonomiske rammebetingelser tilsier at det er en vedvarende utfordring å utnytte ressursene mest mulig effektivt, både på kort og lang sikt, til innbyggernes beste. Kommunen har i flere år effektivisert tjenestene, forenklet arbeidsformer, rutiner og omorganisert for å utnytte ressursene og sikre tjenestetilbudet. Dette vil være et kontinuerlig arbeid.

Situasjonen har imidlertid blitt vesentlig mer alvorlig i løpet av siste år.

I møte mellom Ås kommune og fylkesmannen 2. juni i år varslet fylkesmannen i klartekst om sitt alvorlige syn på kommunens økonomi. Den økonomiske situasjonen krever en målbevisst iverksettelse av tiltak gjennom økonomiplanarbeidet for å unngå å havne i ROBEK-registeret. (Register om betinget godkjenning og kontroll med hjemmel i [kommuneloven § 60 nr. 1](#)). Fylkesmannen understreker at dersom Ås kommune nå evner selv å ta grep på den økonomiske situasjonen, kan ubehagelige kutt unngås. Omstillingen som kreves er så omfattende at fylkesmannen er inneforstått med at dette vil ta tid. Men Ås kommune må dokumentere gjennom økonomiplanen at det tas grep som bringer situasjonen inn på riktig spor i planperioden fram mot 2008–09. Riktig spor betyr et positivt netto driftsresultat stigende mot 2-3 % i løpet av planperioden. Det betyr også at kategorien ”uspesifiserte innsparinger” må reduseres.

På denne bakgrunn ble det iverksatt et langsiktig arbeid for å styrke det økonomiske resultatet og handlingsrommet. Konsulentfirmaet *AGENDA utredning og utvikling AS* ble engasjert for å gi kommunen en uavhengig analyse av kommunens prioriteringer og evne til å gjennomføre administrasjon, forvaltning og tjenesteproduksjon på en effektiv nok måte. Analysene bygger i all hovedsak på data som er tilgjengelig i KOSTRA, og sammenligner Ås med 7 andre

kommuner. Analysene avdekket at Ås kommune har et betydelig innsparingspotensial og dette ledet fram til følgende vedtak i kommunestyret 22. juni 2005:

1. *Arbeidet med plan- og budsjettprosessen videreføres som beskrevet. Prosessen skal bidra til felles eierskap til kommunens hovedutfordringer, samt en målsetting om beskrivelse av tiltak som styrer mot et netto driftsresultat på 3 % innen 2009. Dette forutsetter en budsjettreduksjon på 40 mill. kr ifht. gjeldende økonomiplan, fordelt på planperioden som følger:*
 - 15 mill. kr. i 2006
 - 10 mill. kr. i 2007
 - 5 mill. kr. i 2008
 - 10 mill. kr. i 2009
2. *Målsettingen skal primært søkes oppnådd uten redusert kvalitet på tjenestene til kommunens innbyggere og uten oppsigelser.*

Det er i etterkant gjennomført omfattende arbeid som er starten på en bestrebelse med sikte på å oppnå en innsparing på 40 mill innen 2009. Arbeidet pågår i samarbeid med ansatte, og det er ytet en betydelig innsats for å søke nye løsninger. Politisk miljø er søkt aktivert i prosessen gjennom en serie dialogmøter mellom politisk og administrativt miljø.

De økonomiske utfordringene i siste del av perioden er betydelige. Med regjeringsskiftet har det skjedd en del endringer i kommunesektorens rammebetingelser. Dette kan lette de økonomiske utfordringene framover, men i hvor stor grad er usikkert.

For 2005 viser tallene et netto driftsresultat på 1,8%. Det er bedre enn i 2004.

Etatene har et merforbruk på bare 0,1 %, noe som indikerer en god økonomistyring.

Lånegjelden er høy - nå om lag på samme nivå som driftsinntektene. Med det vedtatte investeringsnivået vil den fortsette å øke betydelig i årene fremover.

Ås kommune har høye brutto driftsutgifter pr innbygger. Korrigert for spesielle oppgaver ligger vi 1300 kroner over de andre Follo-kommunene. Agendas analyse for 2004 viste hvilke områder Ås kommune hadde høyere utgifter enn andre kommuner. Det tas sikte på å gjøre en tilsvarende analyse for 2006.

Gjennom 2005 har Ås kommune hatt høy avkastning for e-verksmidlene. Dette er inntekter som kan ha store svingninger fra år til år. Merinntekter knyttet til VAR-sektoren settes av på bundet driftsfond og kan dermed kun benyttes innenfor dette området.

I tilbakemelding på økonomiplan 2005-2008 fra fylkesmannen anbefales det et netto driftsresultat på mellom 3-5 % av driftsinntektene. En kommune bør ha mulighet til å egenfinansiere deler av investeringene og å opparbeide nødvendige reserver til bruk i økonomiske nedgagnstider. Dermed vil man bli i stand til å opprettholde en viss balanse i kommuneøkonomien. Ås kommunes målsetning er å få et netto driftsresultat på 3 % i løpet av en fireårs periode.

Vi vil stå overfor store utfordringer for å nå dette målet.

Kommunen som samfunn

I en presset økonomisk situasjon blir det stadig viktigere å styrke innbyggerdialogen og stimulere samarbeid/partnerskap med andre aktører i utviklingen av lokalsamfunnet.

Gapet mellom innbyggernes forventninger og tilgjengelige ressurser skaper en situasjon som krever aktiv dialog og en bevisst innbyggerorientering av hele organisasjonen.

Arbeidet med utviklingen av kommunens web-sider og utnyttelse av elektroniske verktøy er viktige redskaper for å lykkes med den elektroniske innbyggerdialogen samfunnet forventer. Norge.no kåret kommunens hjemmesider til den beste i Akershus, og det er en seier som benyttes som inspirasjon til ytterligere forbedring. Etablering av elektronisk kartportal og elektroniske søknadsskjema er andre viktige milepæler som er realisert i 2005. Samarbeidet med de andre Follokommunene gjennom IKT-Follo er en viktig forutsetning for å trygge en offensiv tilnærming til den rivende utviklingen som skjer på IKT-området.

Arbeidet med rullering av kommuneplanen ble startet opp og prosessen legger opp til bred innbyggermedvirkning, med eget nettsted, informasjonsavis til alle innbyggere og folkemøter i alle skolekretser. Kommuneplanen rulleres også parallelt med de andre Follokommunene gjennom prosjektet "samordnet kommuneplanrullering i Follo". Hensikten er å sikre det regionale perspektivet i den langsiktige planleggingen. Utfra at Follokommunene samlet utgjør et felles bolig, arbeids- og handelsområde er det også svært hensiktsmessig å løfte fram et sterkere regionalt fokus i planarbeidet.

Tjenestetilbudet

Agenda-rapporten dokumenterte at Ås kommunes innsparingspotensiale i forhold til sammenliknbare kommuner først og fremst finnes under områdene pleie- og omsorg og innenfor barneskolene. Det er en betydelig utfordring å redusere kostnadene innenfor disse områdene som på sett og vis dekker de mest utsatte gruppene i samfunnet. Det er nedlagt et stort arbeid for å søke gode løsninger innenfor de føringer som er gitt. To vesentlig forutsetning for kommunestyrets vedtak om innsparinger i juni 2005 var følgende:

- Innsparingene skal ikke medføre redusert kvalitet på tjenestene
- Innsparingene skal ikke lede til oppsigelser av ansatte

Det er gjennomført en rekke brukerundersøkelser for å få indikasjoner på opplevd kvalitet fra de som mottar tjenester fra Ås kommune. Undersøkelsene i grunnskoler, barnehager, forvaltningstjenesten (tildeling pleie- og omsorg) og ungdomshusene avdekker svært god tilfredshet med tjenestene. Innenfor sosial omsorg er det avdekket et forbedringspotensiale i forhold til tverrfaglig samarbeid. Dette er en vedvarende utfordring, som bl.a. er søkt ivarettat med styrket bemanning i 2005. Spørreundersøkelser benyttes i økende grad systematisk som verktøy for å avdekke om virksomheten leverer resultater i tråd med fastsatte målsettinger.

Kommunestyret vedtok i desember at lavterskeltilbudet (Alfateamet) skulle videreføres. Dette følges opp i form av etablering av "familieteam" i 2006.

Arbeidet med å sikre full barnehagedekning pågår kontinuerlig. Barnehagedekningen er 75 %. Med familiebarnehagene er dekningsgraden 81 %. Dette er 4 % over målsettingen. Fremdriften er i rute og målet om full dekning innen 2007 skal kunne nås.

Implementering av den nye læreplanen, kunnskapsløftet, er en hovedutfordring i grunnskolen. Arbeidet med kompetanseutvikling for personalet i forbindelse med nye læreplaner (kunnskapsløftet) er igangsatt.

I forbindelse med innsparingene ble det i arbeidet med handlingsprogrammet foreslått 2 kontroversielle tiltak som berørte Brønnerud og Kroer skoler.

1. Fra høsten 2006 ble det foreslått at 1.klassingene knyttet til deler av Kaja-området begynner på Brønnerud skole isteden for Åsgård. Dette for å sikre en mer effektiv utnyttelse av lærekrefter.

2. Fra høsten 2008 ble det foreslått at Kroer skole legges under Rustad skoles administrasjon. Samtidig flyttes 5.-7.klasse til Rustad skole. Dette for å gi mer effektiv utnyttelse av lærerkrefter og spare administrasjonskostnader.

Begge tiltakene er reversible og kan justeres i forhold til eventuell endret utvikling. Til tross for at tiltakene kan innebære utfordringer mente rådmannen konsekvensene burde være akseptable i lys av kommunens krevende økonomiske situasjon og med tanke på vesentlig verre scenarier dersom kommunen ikke tar grep nå. Tiltakenes innsparingseffekt øker utover i perioden.

I behandlingen av handlingsprogrammet fattet kommunestyret et betinget vedtak og ba om videre utredning av konsekvensene av tiltakene.

Pleie- og omsorgsavdelingen har jobbet aktivt med tiltak for å spare penger, redusere sykefraværet og gjennomføre omorganiseringen. Arbeidet med inkluderende arbeidsliv har vært ressurskrevende, men resultatene begynner å vise seg ved at langtidsfraværet er redusert. Arbeidet med planlegging av nytt sykehjem er i rute.

Organisasjon og medarbeidere

Medarbeiderundersøkelsen som ble gjennomført i 1. tertial viste i all hovedsak at Ås kommune er en god arbeidsplass. Like fullt er undersøkelsen et verdifullt verktøy for å avdekke forbedringspunkter. Undersøkelsen gir muligheter for å spre suksess og lære av hverandres gode resultater. Undersøkelsen er fulgt opp med møter i alle avdelinger hvor resultatene er evaluert og vurdert og lagt til grunn for enkle tiltaksplaner.

Gjennomsnittlig sykefravær har fortsatt en svak nedgang og ble 8,4 % for 2005. Dette er en nedgang på 0,2 % fra 2004. Det arbeides metodisk med inkluderende arbeidsliv og sykefraværsoppfølging for å redusere sykefraværet.

Konklusjon

Forslag til handlingsprogram og økonomiplan som ble utarbeidet høsten 2005 viderefører i all hovedsak omfanget på tjenester og virksomhet. For å sikre kvalitet og omfang på kommunens virksomhet er det nødvendig å foreta grep som kan oppfattes å ikke være ideelle. Dersom vi ikke evner å gjøre dette nå vil kommunen bli tvunget til å iverksette meget upopulære tiltak senere. Dette er ikke Ås kommunes innbyggere tjent med.

Resultatet for 2005 viser at kommunen gjennom godt samarbeid mellom medarbeidere, tillitsvalgte, politisk og administrativt miljø evner å ta tak i utfordringene. Kommunen er på riktig spor, men utfordringene ligger fremdeles i hovedsak foran oss.

Utv.sak nr 25/06

LOKAL LØNNSPOLITIKK

Saksbehandler: Wenche Vedhugnes

Arkivnr: 400

Saknr.: 06/479

Utvalg	Utv.sak nr	Møtedato
Administrasjonsutvalget	4/06	20.04.2006
Formannskapet	22/06	26.04.2006
Kommunestyret	25/06	10.05.2006

Formannskapetets innstilling til kommunestyret:

LØNNSPOLITIKK

Rådmannens innstilling legges til grunn som veiledende for Ås kommunes lønnspolitikk for de neste to år. Forhandlingsutvalget (FHU) skal godkjenne vurderingsgrunnlagene, f.eks:

punkt 4.3 Endring av individuell lønn, f.eks: "Målene i handlingsprogrammet skal belønnes ut fra mål i lederavtale/medarbeideravtale". Hva med områder uten spesielle forbedringsmål?

punkt 5 Fastsettelse av lønn og lønnsutvikling for ledere, f.eks: "--- sikre at fastsettelsen av individuell lønn er tydelig og forutsigbar for den enkelte". Hva betyr det i praksis?

"Lønnsnivået skal som hovedregel ivareta likhetsprinsippet for samme nivå, uavhengig av enhet/etat". Hva betyr det i praksis?

"Belønning av måloppnåelse i lederavtale/medarbeideravtale", må være objektive og offentlige, også i forhold til andre grupper og ansatte.

Punkt 6.2 "Medarbeiders måloppnåelse skal være styrende for lønnsendring/-utvikling av individuell lønn". Hvordan vil måloppnåelsen bli målt, fordelt og belønnet?

Hvordan er det tenkt koordinert med lønnsutviklingen i andre etater/grupper at "nærmeste leder bør være sentral i fastsettelsen av medarbeidernes lønn"?

LØNNSFORHANDLINGER

1. Kommunestyrets delegering til politisk forhandlingsutvalg (FHU) opprettholdes uendret, men rådmannen eller hans stedfortreder tiltrer utvalget med fulle rettigheter.
2. Rådmannen beregner virkningene av sentralt oppgjør, sentrale føringer, samt tidligere lokale forhandlinger.
3. Rådmannen beregner forhandlingspotten etter HTA kap. 4 i samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene (ATO).
4. Ved tilsetting innplasserer rådmannen i grunnlønn, lønnsstiger og tilstår funksjonstillegg etter de til en hver tid gjeldende kriterier.
5. Kommunestyret godkjenner at FHU kan videredelegere oppgaver til rådmannen.
6. Normal prosedyre i forhandlinger er at rådmannen innstiller til FHU som deretter forestår forhandlingene med ATO. Administrative fagpersoner skal være til stede for å bistå FHU.
7. FHU kan gi rådmannen rammer å forhandle innenfor og delegere selve forhandlingene.
8. FHU gjennomfører drøftingsmøter med ATO om kriterier, prioriteringer og føringer for det forestående oppgjøret etter innstilling fra rådmannen.
9. Fastsettelse av øvrig lokal lønn behandles som hittil av FHU etter innstilling fra rådmannen.

Formannskapetets behandling 26.04.2006:

Administrasjonsutvalgets behandling og innstilling var sendt formannskapet på e-post 21.04.06 og ble lagt frem i møtet.

Votering: Administrasjonsutvalgets innstilling ble enstemmig tiltrådt.

Behandling i Administrasjonsutvalget 20.04.2006:

Johan Alnes (A) fremmet alternativt forslag til rådmannens innstilling.

Arne Hillestad (FrP) fremmet følgende tilleggsforslag til Ap's alternativ, pkt. 1:
, men rådmannen eller hans stedfortreder tiltrer utvalget med fulle rettigheter.

Votering:

Ved alternativ votering mot rådmannens innstilling ble Ap's forslag med FrP's tillegg enstemmig tiltrådt. (8 stemmer)

Vedtak i Administrasjonsutvalget 20.04.2006:

Tilsvarende formannskapetets innstilling til kommunestyret.

Rådmannens innstilling:

1. Prosjektgruppas utkast til lokal lønnspolitikk – jfr vedlegg 1 – godkjennes med prosjektgruppas forslag til endringer på bakgrunn av høringsuttalelsene
2. Det etableres et forhandlingsutvalget med representanter fra administrativt og politisk miljø, tilsvarende alternativ 3 i prosjektrapporten. Modellen evalueres ved utgangen av gjeldende kommunestyreperiode.
3. Prosjektgruppas rapport – jfr vedlegg 2 – legges til grunn som forarbeid og utdypende dokument ved organisering, utvikling og praktisering av lønnspolitikken.

Tidligere politisk behandling:

Prosjektplan og mandat for prosjektet lokal lønnsstrategi vedtatt i administrasjonsutvalget 25.03.2004 (utv.sak 05/04)

Administrativ behandling:

Ledergruppa

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

1. Administrasjonsutvalget
2. Formannskapet
3. Kommunestyret

Vedlegg som følger saken trykt: (vedlegg 1-3 ble sendt som separat trykt vedlegg til alle utvalg 15.03.06. Vedlegg 4-5 ble trykt i møteinnkalling til formannskapet 26.04.06, F-sak 22/06)

1. Utkast til Ås kommunes lønnspolitikk
2. Prosjektrapport
3. Høringsuttalelsene
4. Prosjektgruppas behandling av høringsuttalelser
5. Utdrag av de mest relevante bestemmelser i hovedtariffavtalens knyttet til lønnspolitikk og lønnsvurdering/-forhandlinger.

Vedlegg som ligger i saksmappen:

1. Prosjektplan med mandat.
2. Ås kommunes arbeidsgiverpolitikk (Arbeidsgiverpolitisk plattform).
3. Lønn og belønning i en resultat- og kvalitetsorientert kommunal organisasjon (KS/HayGroup 2003).

Utskrift av saken sendes til:

Organisasjons- og personalavdelingen
ATO v/Eli Stokkebø

SAKSUTREDNING:

Henvisning:

Hovedtariffavtalen 2004-2006.
Handlingsprogram 2006-2009, samt 2004-2007 og 2005-2008.

Fakta i saken:

Utviklingen av avtaleverket for kommunen har gått fra detaljerte sentrale bestemmelser til større grad av lokal selvråderett i lønnsdannelsen. Kommunen har som følge av dette i de senere år fått større ansvar for lønnspolitikken ved bl.a. at flere stillinger lønnsfastsettes kun lokalt, jfr endringen i hovedtariffavtalen 2002-2004 og i 2004-2006. I siste tariffperiode 2004-2006 er dette inntatt med et eget kapittel som omhandler lokal lønnspolitikk.

TIDLIGERE POLITISKE VEDTAK OG DOKUMENTER KNYTTET TIL LØNNSPOLITIKK

Kommunestyret vedtok i 2002 arbeidsgiverpolitisk plattform for Ås kommune der bl.a. et av satsningsområdene er utarbeidelse av en lokal lønnsstrategi. Utvikling av en lokal lønnsstrategi for å sikre kvalifiserte medarbeidere til å utføre kommunens tjenester er innarbeidet som tiltak/utfordring i handlingsprogrammet 2004-2007. I den forbindelse ble det i økonomiplanen for 2004 avsatt prosjektmidler til dette formålet.

Arbeidsgiverpolitisk plattform. Følgende siteres fra denne vedr lønn/belønning:

” *Offentlig sektor har tradisjonelt hatt en byråkratisk lønningsstruktur, hvor posisjon har vært bestemmende for lønn. Undersøkelser viser at utdanning gir dårligere avkastning i offentlig sektor en i privat sektor. Dette gjelder både for ledere og medarbeider med høyskoleutdanning. («Lønn - mer enn bare penger»KS 1999)*

Siden tidlig på 1990-tallet har det blitt satt av midler til lokale forhandlinger gjennom de sentrale forhandlingene for å gi kommunen mulighet til i en viss grad å styre lønnsutviklingen i forhold til lokale behov. Få kommuner har utviklet en systematisk ordning for bruken av lønnsmidlene lokalt, noe som har medført at ansatte har opplevd den lokale fordelingen noe tilfeldig. («Lønn - mer enn bare penger»KS 1999)

Stadig flere kommuner er imidlertid i gang med utformingen av en lokal lønnsstrategi. Lønnspolitikken må ses som et element i en helhetlig arbeidsgiverpolitikk. Undersøkelser viser at medarbeiderne i kommunal sektor ønsker:

- *mer lokal lønnsdannelse*
- *at innsats og oppnådde resultater kan belønnes i større grad*
- *at det skal være tydelig uttalt hvordan en kan påvirke egen lønn.*
- *at nærmeste leder bør være sentral i fastsettelsen av medarbeidernes lønn.*

Kommunene oppfordres til å utvikle et aktivt og strategisk forhold til lønn som virkemiddel hvor målet med lønnsfastsettelsen er å skape bedre kommunale tjenester. Nyere undersøkelser viser at det blant kommunalt tilsatte vil være stor aksept for å utforme en tydelig og strategisk lønnspolitikk; dvs. å bruke lønn som aktivt virkemiddel for å fremme adferd og mål som er av stor betydning for virksomheten. Legitimiteten knyttet til en mer strategisk bruk av lønnspolitikken vil imidlertid avhenge av at lønnsfastsettelsen bygges omkring vurderingene fra nærmeste leder – basert på kjente og aksepterte kriterier. («Ny lønn, ny image» KS 2001)

En lønnspolitisk strategiplan vil :

- *sikre en langsiktig og overordnet styring av lønnspolitikken*
- *avklare forholdet og delegeringen mellom politikk og administrasjon*
- *gi administrasjonen og/eller forhandlingsutvalg retningslinjer eller føringer for de konkrete prioriteringene som må gjøres.*
- *gi grunnlag for dialog med arbeidstakerorganisasjonene om mål og virkemidler i den lokale lønnspolitikken.*

(«Ny giv i arbeidsgiverpolitikken» KS 2002)»

PROSJEKT – UTARBEIDING AV FORSLAG TIL LOKAL LØNNSPOLITIKK.

Administrasjonsutvalget vedtok i 2004 prosjektplan og følgende mandat for prosjektet lokal lønnsstrategi (utv.sak 05/04):

Utvikle lokal lønnsstrategi, belønningspolitikk og belønningsmodeller for bl.a. å bidra til:

- *å tiltrekke og beholde kompetanse*
- *stimulere til måloppnåelse*
- *belønne innsats og prestasjon*
- *bidra til økt medarbeidertilfredshet*
- *skape forutsigbarhet i kommunens belønning av medarbeidere*

- Likelønn og objektive kriterier må være sterkt fokusert.

Avklare/foreslå satsingsområder/føringer som kan rulleres årlig.

Utforme verktøy for ledere til bruk i forbindelse med lokal lønnsfastsettelse.

Vurdere krav/tilpasning ifht IT-verktøy (lønn/personalsystem), samt anbefale IT-verktøy for forenkling og rasjonalisering av lokal lønnsfastsettelse.

Prosjektgruppa har bestått av: Dag Midtfjord (leder), konsulent organisasjons- og personalavdelingen, Berith Trobe Dahlgren (helse- og sosialsjef), Ulrika Oterholm (enhetsleder Søråsteigen barnehage), Sjur Vogt (avdelingsleder renhold), Eli Stokkebø (hovedtillitsvalgt for Fagforbundet), Roald Westre (hovedtillitsvalgt for Utdanningsforbundet). I tillegg har organisasjons- og personalsjef Wenche Vedhugnes deltatt i hele prosessen.

Prosjektgruppas og ledergruppa har hatt dialog og avklaringer underveis i arbeidet. Prosjektgruppas arbeid er videre drøftet i forhandlingsutvalget i to runder. Innspill og vurderinger fra ledergruppa og forhandlingsutvalget er innarbeidet/berørt i prosjektrapporten. Prosjektgruppas arbeid er presentert og drøftet i administrasjonsutvalget i juni 2005. Det er videre gitt en orientering til arbeidstakerorganisasjonene i oktober og desember 2005.

UTKAST TIL LOKAL LØNNSPOLITIKK – DOKUMENT 1.

Forslag til lokal lønnspolitikk er bygd opp i tre hoveddeler:

Del 1 Lønns- og belønningpolitikk omhandler målsetting, ansvar og myndighet, hvem som omfattes, samt generell beskrivelse om hovedelementene i lønn, lønnsutvikling og utvikling av individuell lønn. Her beskrives også nærmere at lønn kan bestå av ett eller flere av følgende tre hovedelementer, og hva som legges i begrepene: grunnlønn, funksjonstillegg og individuelle lønn.

Del 2 Fastsettelse av lønn, lønnsutvikling og belønning omhandler hvordan vurderinger/kriterier som skal danne grunnlag for lønnsfastsettelse og lønnsutvikling av den enkelte stilling eller for den enkelte ansatte/leder. Her beskrives hvordan og hvilke kriterier som legges til grunn ved fastsettelse og lønnsutvikling knyttet til lønnens tre hovedelementer; grunnlønn, funksjonstillegg og individuelle lønn.

I tillegg omhandler denne aktuelle belønningsformer utover lønn og hvordan dette kan gis.

Del 3 Forhandlingsbestemmelser, lønnsdannelse, lokale forhandlingsmodeller og prosess for lokale lønnsforhandlinger.

Kapittelet omhandler rollefordelingen mellom politisk og administrativt nivå i lønnsdannelsen i Ås kommune, samt et punkt om hva kommunen må lykkes med i forbindelse med lokal lønns- og belønningpolitikk. Her er også inntatt prosjektgruppas forslag til forhandlingsmodell. De øvrige modellene er ikke tatt med i dette kapitlet, men nevnt nedenfor her og i tillegg er de beskrevet i prosjektrapporten – dokument 2.

Forhandlingsmodeller: Følgende fire modeller er beskrevet og vurdert:

Modellene er beskrevet nærmere i prosjektrapporten. De vurderte modellene er:

1. *Nåværende modell.*
Det vil si et politisk forhandlingsutvalg som fastsetter lokale føringer/premisser og rammer for lønnsforhandlingene, og forhandler med arbeidstakerorganisasjonene. Fastsetter lønn for alle ansatte med unntak av rådmannens lønn.
2. *Administrativt forhandlingsutvalg.*
Det vil si et administrativt forhandlingsutvalg som fastsetter lokale føringer/premisser og rammer for lønnsforhandlingene, og forhandler med arbeidstakerorganisasjonene. Fastsetter lønn for alle ansatte med unntak av rådmannens lønn.
3. *Blandet modell*
Det vil si et forhandlingsutvalg bestående av politisk og administrativt nivå som fastsetter lokale føringer/premisser og rammer for lønnsforhandlingene, og forhandler med arbeidstakerorganisasjonene. Fastsetter lønn for alle ansatte med unntak av rådmannens lønn.
4. *To-nivåmodell – politisk nivå som premissleverandør.*
Dette innebærer at politisk nivå ivaretar den overordnede styring av lønnspolitikken, fastsetter lokale føringer/premisser og rammer for lokal lønnsforhandlinger. Administrasjonen gjennomfører forhandlingene med ATO om lønn for den enkelte arbeidstaker/gruppe innenfor føringer/remisser og rammer fastsatt av politisk nivå.

Et flertall i prosjektgruppa går inn for **To-nivåmodell - politisk nivå som premissleverandør** som den beste modell. Representanten fra Fagforbundet går primært inn for **Blandet modell**, og subsidiært for **To-nivåmodell**. Representanten fra Utdanningsforbundet går primært inn for nåværende modell, men forutsatt at administrasjonen skal ha en aktiv rolle (medvirke og delta i selve forhandlingsprosessen). Subsidiært går Utdanningsforbundets representant inn for **Blandet modell**.

FASTSETTING AV LØNN - GENERELLE KRITERIER FOR GRUNNLØNNSPLASSERING OG LØNNSUTVIKLING:

Følgende kriterier har prosjektgruppa lagt til grunn for vurdering av grunnlønnsplasseringene (samsvarer med LØP-prosjektets anbefaling):

- Lønn for den enkelte stilling/ansatt fastsettes ut fra objektive forhold og markedsforhold.
- Lønnen kan bestå av grunnlønn, funksjonstillegg og individuelle tillegg.

Med **grunnlønn** menes at lønnsnivået for stillingene fastsettes ut i fra følgende objektive forhold:

- Stillingens ansvars-/myndighetsområde
- Stillingens kompleksitet
- Kompetansekrav til stillingen

Andre forhold:

- "Markedsforhold", se kommentarer nedenfor under individuell lønn.

Grunnlønn følger av hovedtariffavtalens fastsatte grunnlønn/minstelønn for de enkelte stillinger/stillingskategorier eller av lokalt fastsatt rammer for grunnlønn for eksempel i lønnskisser. *Grunnlønns-/minstelønnsplassing* er det laveste lønnsnivået for den enkelte stilling/stillingskategori, og er ikke ment å være et fast "tak" for øvre lønnsplassering av den enkelte stilling/ansatt.

Funksjonstillegg gis for bestemte funksjoner/ansvar og gis så lenge arbeidstakeren har funksjonsoppgaven/-ansvaret. Det forutsettes at dette funksjonstillegget ikke inngår i stillingens grunnlønn.

Individuell lønn kan gis som tillegg for oppnådde resultater, utvidet kompetanse og markedsforhold. (Markedsforhold dvs. etterspurt kompetanse, særlig attraktiv på arbeidsmarkedet. Det ansees nødvendig å gi høyere individuell lønn for å rekruttere/beholde vedkommende i stillingen.)

Disse kriteriene er også benyttet av forhandlingsutvalget det siste året som utgangspunkt ved lønnsfastsettelse av stillinger.

- - -

Høringsuttalelser: Utkast til Ås kommunes lønnspolitikk og prosjektrapporten ble sendt 21.11.2005 til høring hos alle arbeidstakerorganisasjonene i Ås kommune. Høringsfrist 31.12.2005. Ved høringsfristens utløp var det kommet inn 3 høringsuttalelser fra hhv Utdanningsforbundet, KFO, "kapittel 5-sammenslutningen" (Nito, Tekna, Samfunnsviterne, NaFo, KFO, AFAG, NJ, UHF).

KFO og kapittel 5-sammenslutningen går begge i sine høringsuttalelser primært inn for **Administrativt forhandlingsutvalg**, og sekundært **To-nivåmodellen**.

Prosjektgruppa har vurdert høringsuttalelsene. De momenter som høringsuttalelsene omhandler er i stor grad vurdert og beskrevet i prosjektrapporten. Det henvises derfor til denne eller til prosjektgruppa vurderingene av høringsuttalelsene som også vedlegges.

Prosjektgruppa anbefaler at følgende uttalelsmomenter tas til følge:

- Forankring av senior/livsfasepolitikk innarbeides i nytt kapittel 7.3 (side 13) i lønnspolitikken
- Stillinger med krav om 5 års utdanning på universitets-/høyskolenivå (UN) – innarbeides i kap 6 (side 11) i lønnspolitikken
- Følgende setning slettes på side 11, kap 6 i lønnspolitikken: ”Stillingene skal som hovedregel sikres minimumslønn i henhold til gjeldende hovedtariffavtale og/eller lokalt fastsatt ramme i lønnskissene.”

RÅDMANNENS VURDERING MED KONKLUSJON OG BEGRUNNELSE:

Rådmannen mener at en offensiv arbeidsgiverpolitikk krever en mer forutsigbar og strategisk lønnspolitikk lokalt. Rådmannen mener videre at lokal lønnspolitikk er et av flere viktig virkemidler for å stimulere til at kommunen rekruttere/holder nødvendig og kvalifiserte medarbeidere fremover i tid. Bare ved å ha riktig og nødvendig kompetanse kan kommunen møte de mange utfordringene og nå målene som er satt av kommunestyret og som er nedfelt i kommunalplan og handlingsprogram m.m.

Rådmannen viser også til at ved de siste oppgjørene i 2002 og 2004 ble det enighet mellom partene sentralt om at en større del av lønnsmassen skal fordeles lokalt. Resultatet åpnet for større lokal innflytelse på lønnsdannelsen. Samtidig forsterkes behovet for utvikling av lønnspolitiske strategier lokalt.

Rådmannen viser til høringsuttalelsene, og vurderer de slik at hoveddelen av prosjektgruppas forslag – vedlegg 1 – støttes, men at uttalelsene har noe ulik syn spesielt knyttet til valg av forhandlingsmodell og systematisering/vurdering av individuell lønn.

Rådmannen vurderer at hovedutfordringene som ligger i forslaget til lokal lønnspolitikk knytter seg spesielt i forhold til valg av forhandlingsmodell og individuell lønnsfastsettelse. I tillegg mener rådmann det er vesentlig også å ha gode forberedelser og tydeligere føringer i forbindelse med lokale lønnsforhandlinger, samt ha avklart innplassering av lederstillinger. Nedenfor kommenteres dette spesielt.

FORHANDLINGSMODELLER

Følgende fire ulike modeller er beskrevet og vurdert av prosjektgruppen, jfr det som fremgår ovenfor i saksutredningen og det som er beskrevet i prosjektrapporten.

1. *Nåværende modell.*
2. *Administrativt forhandlingsutvalg.*
3. *Blandet modell.*
4. *To-nivåmodell – politisk nivå som premissleverandør.*

Rådmannen viser til de vurderinger som er gjort i prosjektrapporten. Rådmannen ser at to-nivåmodellen synes mest ideell for å ivareta lokal lønnspolitikk i kommunen og intensjonene i arbeidsgiverpolitisk plattform og reglementer/delegeringsreglementer. Dersom en velger administrativt forhandlingsutvalg eller to-nivåmodellen, mener imidlertid rådmannen det er avgjørende at rådmannen/administrasjonen får dette etter en størst mulig politisk enighet, for å trygge den nødvendige legitimitet. Utfra dagens virkelighet med et rent politisk forhandlingsutvalg anser rådmannen at der mest hensiktsmessig å gå inn for en blandet modell. Ved å gå inn for denne modellen vil dagens forhandlingsutvalgsmedlemmer kunne bidra med lang erfaring og kompetanse i forhandlinger, samtidig som administrasjonen i større

grad har mulighet til å delta, bidra og påvirke under selve forhandlingene. Uansett valg av modell mener rådmannen at en eventuell ny ordning bør iverksettes som en prøveordning og evalueres ved utgangen av kommunestyreperioden.

FASTSETTING AV LØNN - GENERELLE KRITERIER FOR GRUNNLØNNSPLASSERING OG LØNNSUTVIKLING:

Rådmannens ser det som vesentlig at ansatte opplever å ha en lønn og lønnsutvikling (grunnlønn, funksjonstillegg, individuell lønn) som står i forhold til

- stillingens faktiske ansvar- og arbeidsoppgaver og de kompetansekrav, og
- den enkeltes kompetanse (formell utdanning og praksis)
- den enkeltes utførelse av jobben.

Rådmannen vurderer at utkast til lønnspolitikk støtter dette.

INDIVIDUELL LØNNSFASTSETTELSE

Individuell lønnsdel er normalt bare en mindre del av den ansattes totale lønn, og gis som hovedregel for oppnådde resultater, utvidet kompetanse og/eller markedsforhold. Individuell lønn kan også være viktig i tilknytning til å rekruttere/beholde arbeidstakere der et lønnstilbud vil være avgjørende. Hovedelementene i lønnen kan skisseres slik:

Funksjonstillegg	<p><u>Forklaring til skissen:</u> Med grunnlønn menes at lønnsnivået for stillingene fastsettes ut i fra følgende objektive forhold: - - Stillingens ansvars-/myndighetsområde - Stillingens kompleksitet - Kompetansekrav til stillingen Andre forhold: - ”Markedsforhold”, se kommentarer nedenfor under individuell lønn.</p> <p>Funksjonstillegg gis for bestemte funksjoner/ansvar og gis så lenge arbeidstakeren har funksjonsoppgaven/-ansvaret. Det forutsettes at dette funksjonstillegget ikke inngår i stillingens grunnlønn.</p> <p>Individuell lønn kan gis som tillegg for oppnådde resultater, utvidet kompetanse og markedsforhold. (Markedsforhold dvs. etterspurt kompetanse, særlig attraktiv på arbeidsmarkedet. Det ansees nødvendig å etablere individuell lønn for å motsette/beholde</p>
Individuell lønn	
Grunnlønn	

En tydeliggjøring av de ulike lønnslementer (grunnlønn, funksjonstillegg, individuell lønn) ifht den enkeltes total lønn gir kommunen en bedre oversikt over grunnlag for å vurdere hvorvidt grunnlønnsplasseringer er eller bør være ifht andre sammenlignbare eller andre stillinger i Ås kommune.

Rådmannen mener videre at individuell lønn er et viktig virkemiddel for å stimulere og motivere den enkelte ansatte eller grupper av ansatte til å nå fastsatte mål. Dette er viktig for at kommunen sikrer tilstrekkelig og riktig kompetanse hos den enkelte medarbeidere slik at de kan bidra positivt for at kommunen kan møte de mange utfordringene og nå målene som er satt av kommunestyret og nedfelt i kommunalplan og handlingsprogram m.m. Kravene til mer effektiv og fleksibel utnyttelse av de menneskelige ressurser ved at flere og større oppgaver skal dekkes innenfor samme rammer, må også møtes med målrettede virkemidler som lønnsuttelling og kompetanseutvikling. Det vurderes videre som viktig at det stimuleres til at ansatte oppnår resultater for kommunen. Målene i

omstillingsprosessene fremover kan kun nås dersom kommunen har tilstrekkelig med medarbeiderne som har den kompetanse som kreves. Det er viktig at kommunen/ledere har mulighet til å stimulere til eller "premiere" ønsket økt kompetanse da dette gir muligheter til nye utfordringer og større ansvar.

Ved individuell lønnsvurdering og fastsettelse mener rådmannen det er vesentlig at alle innen samme gruppe vurderes etter de samme kriterier for resultatoppnåelse, og at nærmeste leders vurdering vektlegges.

Individuell lønn er normalt en svært liten del av den enkeltes totale lønn, og det er gode muligheter for styring av størrelsen og omfanget for tildeling av slik lønn. Rådmannen mener at Ås kommune har dyktige lokale parter (både politisk nivå, administrativt og de lokale arbeidstakerorganisasjoner) som vil makte å etablere og håndtere dette på en god måte. Rådmannen viser for øvrig til utkast til lønnspolitikk – dokument 1 – kap. 4.3, og del 2.

Systematisering av lønnsutvikling i forhold til måloppnåelse

Lønnsutvikling som følge av resultat, dyktighet og måloppnåelse, er praktisert i gjennom lengre tid uten at dette er systematisert i en lokal lønnspolitikk. Dette er også nedfelt i gjeldende hovedtariffavtale, og også vært førende ved lokale lønnsforhandlinger de senere år. Rådmannen ser det som vesentlig at lønnsutvikling som følge av måloppnåelse knyttes direkte opp i mot kommunens måldokumenter, dvs fra kommuneplan til handlingsprogram til etatens og enhetens mål. Ved fastsetting av operative mål og kriterier på den enkelte enhet og avdeling er det vesentlig at det skje ved aktiv involvering av de ansatte og tillitsvalgte. Ved vurdering av ledere må en dette knyttes til lederavtalen og danne grunnlag for vurdering av måloppnåelse. Rådmannen viser for øvrig til prosjektdokumentene og støtter at innføring av lønnsvurdering i forhold til måloppnåelse gjøres over tid og innføres gradvis for andre grupper utover ledere. Rådmannen mener at de lokale forhandlingsparter bør fastsette tidspunkt for innføring for andre grupper av ansatte.

Tidligere fremforhandlede personlige tillegg

I lønnspolitikken ivaretas slike tillegg i all hovedsak under *Individuell lønn*.

Rådmannen viser til prosjektrapporten (sidene 10 og 11), samt til prosjektgruppens kommentarer til høringsuttalelsene. Rådmannen støtter prosjektgruppens flertallsforslag slik de fremgår i kommentarene til høringsuttalelsene. Rådmannen mener at de lokale forhandlingsparter avklarer dette etter hver sentral lønnsforhandling.

INNPLASSERING AV LEDERSTILLINGER

Rådmannen går i likhet med prosjektgruppa inn for at lederstillinger skal vurderes enhetlig innenfor det enkelte ledernivå, etter samme kriterier og på samme forhandlingsbetingelser nedfelt i hovedtariffavtalen (HTA).

I forhold til nåværende hovedtariffavtale (HTA) foreslår prosjektgruppen:

- Rådmann og etatsjefer lønnes etter HTA kap. 3.4.1. Gruppen er unntatt fra arbeidstidsbestemmelser i arbeidsmiljøloven.
- Øvrige ledere lønnes etter HTA kap. 3.4.2

Dette er for øvrig også i tråd med de tilbakemeldinger som forhandlingsutvalget har gitt.

FORBEREDELSE – LOKALE LØNNSFORHANDLINGER, TYDELIGE FØRINGER ETC. Rådmannen støtter en samlet prosjektgruppe om at det er et sentralt element i en ny lønnspolitikk at det legges betydelig vekt på forberedelsene før lokale forhandlinger. I dette ligger:

- analyse av virkninger av sentrale oppgjør og sentrale føringer

- samhandling, dialog og drøftelse mellom administrasjon, arbeidstakerorganisasjonene og politisk nivå om:
 - ønskede prioriteringer – føringer – kriterier - pottfordeling - rammer – enighet om prosess/hvordan gå fram - enighet om disponering av pott

Utdanningsforbundet anfører i sitt høringssvar også viktigheten av dette.

Rådmannen mener det er viktig å skape felles forståelse av virkninger og resultater av sentralt tariffoppgjør/-føringer, oppnå en god dialog om utfordringer, kriterier og føringer, og å søke enighet der det er mulig før forhandlinger på enkeltpersoner påstartes.

SLUTTORD

Rådmannen vurderer det som meget viktig at en slik strategi/plan bør ligge til grunn for arbeidet med de kommende lokale forhandlinger i 2006 og lønnsfastsettelsen lokalt. Det er derfor av vesentlig betydning at lønnspolitikken blir politisk behandlet og avklart i løpet av første halvår 2006.

Rådmannen viser for øvrig til prosjektrapporten og utkast til lokal lønnspolitikk. Rådmannen slutter seg til i all hovedsak til forslaget fra prosjektgruppen med de kommentarer og vurderinger som er gitt ovenfor. Når det gjelder valgt av forhandlingsmodell mener rådmann det bør legges til grunn et forhandlingsutvalg bestående av både administrative og politiske representanter. Modellen bør evalueres ved utgangen av kommunestyreperioden.

Utv.sak nr 26/06

PARTILOVEN - TILSKUDD TIL POLITISKE PARTI I KOMMUNEN

Saksbehandler: Annette C. Grimnes	Arkivnr: 243	Saknr.: 06/312
Utvalg	Utv.sak nr	Møtedato
Formannskapet	23/06	26.04.2006
Kommunestyret	26/06	10.05.2006

Formannskapets innstilling til kommunestyret:

1. Ås kommunes reglement – kapittel 11. 14 endres slik at det lyder:
Godtgjørelse til politiske partier”
11.14.1: 1,5% av ordførerens godtgjørelse gis hvert parti i kommunestyret (grunnstøtte).
11.14.2: 0,5% av ordførerens godtgjørelse gis pr. representant i kommunestyret (stemmestøtte).
2. For inneværende år utbetales det resterende beløpet tilsvarende tabell 1 (sum 60.600), da kommunal grunnstøtte allerede er utbetalt i år.

Formannskapets behandling 26.04.2006:

Votering: Rådmannens innstilling ble enstemmig tiltrådt.

Rådmannens innstilling:

1. Ås kommunes reglement – kapittel 11. 14 endres slik at det lyder:
Godtgjørelse til politiske partier”
11.14.1: 1,5% av ordførerens godtgjørelse gis hvert parti i kommunestyret (grunnstøtte).
11.14.2: 0,5% av ordførerens godtgjørelse gis pr. representant i kommunestyret (stemmestøtte).
2. For inneværende år utbetales det resterende beløpet tilsvarende tabell 1, da kommunal grunnstøtte allerede er utbetalt i år.

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Formannskapet
Kommunestyret

Vedlegg som følger saken trykt: (sendt ut sammen med formannskapets innkalling 26.04.06, F-sak 23/06)

Vedlegg 1: Alternativ utregningsmåte med stemmestøtte etter partilovens §13.

Vedlegg 2: Rundskriv 1/06, Statsbudsjett 2006. Statlig støtte til registrerte politiske parti – satser for utbetaling.

Vedlegg som ligger i saksmappen:

Utbetalt statstilskudd 2005

Utbetalt kommunalt driftstilskudd 2006

Lov av 17. juni 2005 nr. 12 om visse forhold vedrørende de politiske partiene (partiloven)

Brev av 06.12.05 fra Moderniseringsdepartementet

Utskrift av saken sendes til:

Politiske partier i Ås

SAKSUTREDNING:

Innledning:

Med virkning fra 01.01.06 er tilskuddsordningen til de politiske partiene endret som følge av den nye partiloven. Et tidligere øremerket tilskudd er innlemmet i den generelle rammeoverføringen til kommunen og kan brukes fritt. Det er opp til kommunestyret selv å videreføre en tilskuddsordning for kommunestyregruppene og bestemme omfanget av støtten og hvordan den skal beregnes.

Fakta i saken:

Ås kommune har tidligere utbetalt statstilskudd til de politiske partier i tråd med rundskriv fra departementet. Rundskrivet la føringer for satsene som skulle utbetales og fylkesmannen refunderte utbetalt tilskudd til kommunen i etterkant.

Støtten har bestått av tre elementer:

- Et beløp per stemme. (kr. 12,38: stemmestøtte i 2005)
- Et grunnbeløp til kommunestyregruppene (kr. 3089,56 i 2005) og
- Et beløp per representant i kommunestyret (kr. 1110,18 i 2005)

I 2005 utgjorde støtten til de politiske partiene i Ås i overkant av kr. 141.000 i form av statstilskudd. I tillegg ble det utbetalt i underkant av kr. 90.000 i gruppestøtte til kommunestyrets grupper etter Ås kommunes reglement kapittel 11.14.

Etter at partiloven trådte i kraft overtar fylkesmennene utbetaling av statlig tilskudd til partiorganisasjonene, dvs. stemmestøtten. Midlene til gruppestøtte og representantstøtte innlemmes i rammetilskuddet til kommunene. Det er opp til kommunen selv å bestemme om:

- kommunen vil videreføre utbetaling av denne støtteordningen i tillegg til reglementets gruppestønad,
- eller om rammetilskuddet skal tilpasses profilen til reglementet som en ny tilskuddsordning.

Det er ikke i loven gitt føringer for hvordan slike tilskudd skal beregnes ut over at ytelsen skal være forholdsmessig etter gruppens oppslutning ved valget. Det vil si ikkevidene.

Støtten for 2006 er budsjettet til kr. 230.000 og er lagt inn i rammen ”driftstilskudd til organisasjoner” på kontostreng 1.1120.100.4700. Rådmannen vil imidlertid peke på at utregningen av det budsjettbeløp er basert på at hele den statlige støtten til partiene skulle innlemmes i rammetilskuddet, ikke bare den statlige støtten til kommunestyregruppene. Beløpet som er innlemmet i rammetilskuddet er kr. 59.272. Den kommunale gruppestøtten på kr. 92.950 for 2006 er utbetalt fra denne budsjettposten.

Prinsipp for offentlig støtte til politiske partiers organisasjoner og folkevalgte grupper

”Partilovens § 10. Overordnede prinsipper for offentlig støtte

(1) Statlig tilskudd til politiske partiers organisasjoner på nasjonalt, regionalt og kommunalt nivå ytes med de beløp som fastsettes av Stortinget.

(2) Stortinget finansierer de folkevalgte gruppene i Stortinget. Fylkeskommunen finansierer de folkevalgte gruppene i fylkestinget. Kommunen finansierer de folkevalgte gruppene i

kommunestyret. Støtten til de folkevalgte gruppene i fylkestinget og kommunestyret skal ytes forholdsmessig etter deres oppslutning ved valget.

(3) Til støtte fra stat, kommune eller fylkeskommune skal det ikke knyttes betingelser som kan komme i konflikt med de politiske partienes selvstendighet og uavhengighet.

(4) Myndighetene skal ikke føre kontroll med partienes eller gruppenes disponering av støtten.”

Gjeldende utregningsmåte:

Ås kommunes reglement pkt. 11.14: ”Gruppestønad til kommunestyrets grupper.

11.14.1. 1 % av ordførerens godtgjørelse gis hvert parti i kommunestyret.

11.14.2. 0,3 % av ordførerens godtgjørelse gis pr. representant i kommunestyret.

11.14.3. Den årlige utbetaling skal skje innen utløpet av mars.

11.14.4. I valgår som påvirker støttebeløpet skal støtten for siste kvartal utbetales innen utløpet av oktober.”

Tabellen nedenfor viser hvordan vi kan utbetale den statlige overføringen med samme profil som reglementet ved å øke partistøtten fra 1% til 1,5% og representantstøtten fra 0,3% til 0,5%

Tabell 1: Etter at ordførerens godtgjørelse har økt til kr. 600.000

Parti	Utbetaling 2005 korrigerer for 1,75 prisvekst	Ny modell Grunnbeløp	Ny modell pr. repr.	Ny modell sum	Antall Repres.	Differanse absolutte tall	Prosentvis avvik
Ap	14 385,64	3000	12000	15000	10	-614,36	4,3
SV	9 867,21	3000	7200	10200	6	-332,79	3,4
FrP	8 737,60	3000	6000	9000	5	-262,40	3,0
Høyre	7 607,99	3000	4800	7800	4	-192,01	2,5
Sp	7 607,99	3000	4800	7800	4	-192,01	2,5
KrF	5 348,78	3000	2400	5400	2	-51,22	1,0
Venstre	5 348,78	3000	2400	5400	2	-51,22	1,0
Sum	58 903,99	21000	39600	60600	33		

Vurdering:

Kommunen står fritt til å videreføre en ordning med tilskudd til partigruppene i kommunestyret, men rådmannen ser det som naturlig at en slik ordning videreføres.

Dersom kommunestyret velger å videreføre ordningen med gruppestøtte, bestemmer kommunestyret selv hvordan det skal utformes så sant tilskudd ytes forholdsmessig etter gruppenes oppslutning ved kommunevalget.

Vi har den kommunale gruppestønaden som er reglementshjemlet i tillegg til denne utbetalingen av rammetilskudd som er lovhjemlet ved utbetaling. Overnevnte tabell viser at profilen på fjorårets utbetaling kan bevares selv om tilskuddet slås sammen med den kommunale gruppestønaden. I tillegg unngår to utbetalinger til samme formål og får en enklere utregningsmåte. Blir ikke denne ordningen med utbetaling av statstilskudd videreført vil kun den kommunale gruppestønaden bli utbetalt fra kommunen.

Et alternativ kan være en utregningsmåte som tilsvarer det staten utbetaler til partiene etter søknad, jf. rundskriv nr. 1/2006 datert 23.01.06, som visst i vedlegg 1.

Konklusjon:

Kommunen bør videreføre ordningen med tilskudd til partigruppene som er representert i kommunestyret. Ordningen gjøres permanent og innarbeides i Ås kommunes reglement.

Tilskudd til gruppene ytes forholdsmessig etter deres oppslutning ved sist kommunestyrevalg gjennom antall representanter. Gruppestøtten ytes som likt kronebeløp til hvert parti beregnet ut fra 1,5% av ordførerens lønn. Representantstøtten fordeles ut fra 0,5% av ordførerens lønn som grunnstøtte.

I år med kommunestyrevalg vil fordelingen av antall representanter på gruppene, og antall grupper, kunne endres. Derfor bør tilskuddet i slike år fordeles med en utbetaling for tidsrom frem til valget og en utbetaling for tidsrom etter valget.

Utbetaling av tilskudd bør skje årlig i løpet av mars, med unntak av valgår i samsvar med rådmannens innstilling, jf. Ås kommunes reglement pkt. 11.14 – gruppestønad til kommunestyrets grupper. Siden den kommunale gruppestøtten allerede er utbetalt for 2006, må utbetaling for eventuelt resterende tilskudd fra rammeoverføringen inneværende år bli foretatt rett etter vedtak.

Vedlegg 1: alternativ utregningsmåte.

Tabell 2: Samlet tilskudd kr. 59.272 (utgjør tilskudd etter rammeoverføring fra staten i hele kroner)

Partigruppe	Representanter	Repr.støtte 9/10	Gr.støtte 1/10	Totalt
Ap	10	16166	847	17013
SV	6	9700	847	10547
FrP	5	8083	847	8930
Høyre	4	6466	847	7313
Sp	4	6466	847	7313
KrF	2	3233	847	4080
Venstre	2	3233	847	4080
Sum	33	53347	5929	59276

Rundskriv

Fylkesmennene

Nr. 1/2006

Dato:
23.01.06

Statsbudsjettet 2006. Statlig støtte til registrerte politiske partier – satser for utbetaling

Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) viser til brev av 28.10.2005 fra daværende Moderniseringsdepartementet om oppgaver tillagt fylkesmennene fra 1.1.2006 som følge av at den nye partiloven (lov 17.6.2005 nr. 102) trer i kraft fra samme dato.

Kort om administrative forhold

Lov om visse forhold vedrørende de politiske partiene ble vedtatt og sanksjonert den 17. juni 2005, jf. Ot. prp. nr. 84 (2004-2005) Om lov om visse forhold vedrørende de politiske partiene (partiloven) og Innst. O. nr. 129 (2004-2005) fra Stortingets familie-, kultur-, og administrasjonskomité. De administrative oppgavene i tilknytning til loven er lagt til FAD og fylkesmennene. Statistisk sentralbyrå (SSB) skal innhente, sammenstille og offentliggjøre informasjon om partienes inntekter. Fylkesmennene overtar fra 1.1.2006 de oppgaver som kommuner og fylkeskommuner i dag har med å betale ut statlig tilskudd til kommune- og fylkespartiene over kapittel 1530 Tilskudd til de politiske partiene. Dagens refusjonsordning, hvor fylkesmennene har det administrative ansvaret, faller bort fra samme tidspunkt. Sistnevnte innebærer også ansvaret for refusjon av gruppe- og representantstøtten som tidligere lå på kapittel 1530 post 72 og 74 og som fra samme dato inngår som en del av det ordinære rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner. Departementet har informert alle kommuner og fylkeskommuner om saken i brev av 6.12.2005.

Partiloven finnes på følgende lenke:

<http://www.lovdatab.no/all/nl-20050617-102.html>

Den statlige støtteordningen

Reglene om den statlige støttordningen til politiske partier finnes i kapittel 3 i loven.

Tilskuddsordningen er en videreføring av tidligere ordning og har vært regulert i departementets retningslinjer P-650 av 24.5.1993. Statlig støtte skal fortsatt være forbeholdt registrerte politiske partier, men skal heretter gis i form av grunntilskudd (1/10) og stemmestøtte (9/10), jf §§ 11-13 i loven. Stemmestøtte gis som en fast sats pr. stemme til alle registrerte partier som oppnådde stemmer ved siste valg. Grunntilskudd fordeles likt mellom partier som:

- fikk minst 2,5 pst av stemmene ved siste stortingsvalg, eller som fikk inn minst én representant på Stortinget
- fikk minst 4 pst av stemmene i fylket ved siste fylkestingsvalg, eller som fikk inn minst én representant i fylkestinget
- fikk minst 4 pst av stemmene i kommunen ved siste kommunestyrevalg, eller som fikk inn minst én representant i kommunestyret

Det er også opprettet en ny post 75 for tilskudd til fylkes ungdomsorganisasjonene. Tilskuddet er forbeholdt ungdomsorganisasjoner der morpartiet er berettiget grunntilskudd. Størrelsen på tilskuddet bestemmes ut i fra morpartiets stemmeantall. Det vises forøvrig til B. Innst. S. nr. 5 (2005-2006) fra kommunal- og forvaltningskomiteen.

Støtte til fellestater forutsetter at listen bare består av registrerte politiske partier, jf §§ 12 og 13 i partiloven. Videre er det et generelt krav for utbetaling av statlig partistøtte til partier på kommuneplan at partiet faktisk har en kommuneorganisasjon. Tilsvarende krav gjelder for utbetaling av støtte til partiene på fylkesplan.

Fylkesmennenes rolle

Fylkesmennene er tillagt følgende oppgaver i forbindelse med den nye partiloven:

1. Registrering

Fylkesmennene skal føre register over alle partier og partilag (inkludert fylkesungdomsorganisasjoner) på lokalt og regionalt nivå som søker om og mottar tilskudd etter §§ 12 og 13 i loven. Det legges i hovedsak opp til én søknad og tilhørende registrering per valgperiode. Det skal også legges til rette for papirbaserte søknader. Partiene er for øvrig i hht departementets brev av 22.11.2005 anmodet om å søke innen 15. januar. Søknadsfristen er ikke absolutt i den forstand at partilaget mister tilskuddet hvis søknadsfristen ikke overholdes, jf. avsnittet nedenfor. En forutsetning for utbetaling av tilskudd er likevel at partilaget har sendt inn søknad med nødvendige opplysninger. For øvrig vises det til bevilgningsreglementet § 7 om begrenset adgang til å overskride et bevilget utgiftsbeløp eller til å overføre det til en annen budsjettermin.

Følgende opplysninger skal følge med søknaden:

- partiorganisasjonens navn,
- postadresse og telefonnummer, samt tilsvarende opplysninger for organisasjonens leder
- organisasjonsnummer, forutsatt at det lokale partilaget er registrert som egen juridisk enhet i Partiregisteret/Enhetsregisteret. Det presiseres at dette ikke innebærer et registreringskrav i Partiregisteret/Enhetsregisteret for lokal eller regionallag. Det er kun de lag som allerede er registrert som egne juridiske personer, som skal oppgi sitt organisasjonsnummer. Alle partilag oppfordres imidlertid til å oppgi morpartiets organisasjonsnummer.
- kontonummer som støtten skal utbetales til

For å forenkle søknads- og registreringsordningen, vil fylkeslagene kunne søke på vegne av samtlige partilag innen fylket. Forutsetningen er at søknaden inneholder ovennevnte opplysninger for det enkelte lag. Fylkesmannen skal i slike tilfeller utbetale støtten til hvert av partilagene som omfattes av søknaden og som er støtteberettiget, og ikke til fylkeslaget samlet.

I forbindelse med registrering av opplysninger i ovennevnte kulepunkt, er det obligatorisk å benytte løsningen som blir å finne på www.FM-nett/partistotte.no fra og med torsdag 26. januar 2006. De innregistrerte opplysningene vil danne grunnlag for filoverføring av alle embedene og FAD sine registreringer til SSB 01.04.2006. For senere innkomne søknader, vil filoverføringen skje senest innen 31.12.2006. Det er imidlertid ingen ting i veien for at embedene betaler ut tilskuddet til partiene straks hvis søknadene ellers inneholder relevante data, og avventer registreringen til dette systemet er tilgjengelig.

For arkiv tas søknadene i mot på ordinær måte. Fylkesmennenes Fagutvalg for arkiv har hatt saken til vurdering og anbefaler av praktiske hensyn at det opprettes et saksnummer hvor søknadene er egne dokumenter. De innregistrerte opplysningene som skal sendes til SSB, vil ikke bli automatisk overført arkivsystemet.

Fylkesmennene sender registreringsdataene til SSB innen 1. april i første år etter kommunestyre- og fylkestingsvalg. Det vises for øvrig til brev av 28.10.2005 om særskilt innrapportering i 2006.

Kapittel 4 i loven pålegger det enkelte partilag innen 1.7. hvert år å rapportere inn sine inntekter i hht § 19 i loven (herunder statstilskuddet) direkte til SSB etter et selvangivelsesprinsipp. Det presiseres at denne plikten påligger det enkelte partilag. Fylkesmennene skal ikke involveres i denne innrapporteringen av inntektsregnskaper eller ha noen kontroll med det som rapporteres inn fra partiene.

2. Utbetaling av tilskudd

Fylkesmennene skal fra og med 2006 utbetale tilskuddet på post 71 Tilskudd til kommunepartiene, post 73 Tilskudd til fylkespartiene og post 75 Tilskudd til partienes fylkesungdomsorganisasjoner.

Satsene for stemmestøtte og grunntilskudd på regionalt og lokalt nivå beregnes av FAD på bakgrunn av Stortingets årlige bevilgninger og den offisiell valgstatistikken fra sist foregående kommunestyre- og fylkestingsvalg. Satsene sendes fylkesmennene i årlige rundskriv. I tillegg legges SSBs spesialutkjøringer fra valgstatistikken ut på fylkesmennenes webside og på departementets hjemmeside (ODIN). Disse tabellene kan også fås ved direkte henvendelse til departementet, jf nedenfor. SSBs utkjøringer/oversikter viser stemmeantallet til støtteberettigede partier, herunder hvilke partier som er berettiget grunntilskudd på lokalt og regionalt plan. Fylkesmennene skal benytte disse tabellene sammen med departementets satser for beregning av tilskudd til den enkelte mottaker. Årets satser framgår av avsnittet nedenfor.

Det legges opp til én utbetaling per år. I hht til resultatkravet i embetsmannsoppdraget, skal tilskuddene utbetales innen første kvartal. Dette forutsetter imidlertid at partiene har søkt om tilskudd innen 15. januar. For sent innkomne søknader behandles senest innen tre måneder etter at søknad med ovennevnte opplysninger er mottatt.

Satser for 2006

For å beregne tilskuddet for 2006 til det enkelte partilag, skal følgende satser benyttes sammen med de fire tabellene fra SSB:

Post 71.01	Støtte pr. stemme til de politiske partiers kommuneorganisasjoner	kr 11,12
Post 71.02	Grunntilskudd til de politiske partiers kommuneorganisasjoner	kr 1 025,46
Post 73.01	Støtte pr. stemme til de politiske partiers fylkesorganisasjoner	kr 26,11
Post 73.02	Grunntilskudd til de politiske partiers fylkesorganisasjoner	kr 37 120,81
Post 75	Støtte per stemme til partienes fylkesungsorganisasjoner	kr 1,50

Merk at grunntilskuddet er en fast sats uavhengig av antallet representanter! Det gis derfor kun ett grunntilskudd per parti.

Regneeksempler

I tilfelle det skulle være uklarheter knyttet til bruk av tabellen ovenfor og SSBs oversikter over valgresultatene, håper vi at følgende regneeksempler kan være til hjelp:

Eksempel 1

Miljøpartiet De grønne i Nesodden kommune fikk 195 stemmer ved 2003-valget. Partiet fikk også inn minst én representant i kommunestyret. Tilskuddet for 2006 blir:

Stemmestøtte: $195 \times 11,12 \text{ kr} = 2\,168,40 \text{ kr}$
 Grunntilskudd: $1\,025,46 \text{ kr}$
 Sum:..... $3\,193,86 \text{ kr}$

Eksempel 2

Kystpartiet i Karmøy fikk 88 stemmer ved 2003-valget. Dette utgjorde kun 0,6 prosent av stemmene og var ikke nok til at partiet fikk representasjon i kommunestyret. Tilskuddet for inneværende valgperiode består derfor bare av stemmestøtte:

Sum tilskudd (stemmestøtte): $88 \times 11,12 \text{ kr} = 978,56 \text{ kr}$

Eksempel 3

Høyre i Østfold fikk 14 052 stemmer ved 2003-valget. Fylkeslaget er også berettiget grunntilskudd. Unge Høyres lag i Østfold er derfor i 2006 berettiget følgende tilskudd over post 75:

$14\,052 \times 1,50 \text{ kr} = 21\,078 \text{ kr}$

Eventuelle spørsmål, herunder ønske om direkte tilsendelse av SSBs tabeller, kan sendes per

e-post til:

jon@fad.dep.no

Med hilsen

John Stanley Engstrøm
ekspedisjonssjef (e.f.)

Jens-Oscar Nergård
rådgiver

Vedlegg:

- [Brev til fylkesmennene 28.10.05, om partiloven og overgang til direkte utbetaling av tilskudd \(pdf-fil, 28 Kb\)](#)
- [Fylkestingsvalget 2003. Godkjente stemmer etter parti \(xls-fil, 33Kb\)](#)
- [Fylkestingsvalget 2003. Godkjente stemmer etter parti. Prosent. \(xls-fil, 219 Kb\)](#)
- [Fylkestingsvalget 2003. Godkjente stemmer til felleslister \(xls-fil, 75 Kb\)](#)
- [Kommunestyrevalget 2003. Godkjente stemmer etter parti/valgliste \(xls-fil, 103 Kb\)](#)
- [Kommunestyrevalget 2003. Godkjente stemmer etter parti. Prosent \(xls-fil, 180 Kb\)](#)
- [Kommunestyrevalget 2003. Godkjente stemmer til felleslister \(xls-fil, 128 Kb\)](#)
- [Dette rundskrivet i utskriftsvennlig pdf-format \(42 Kb\)](#)

Utv.sak nr 27/06

**PROSJEKTPLAN UNIVERSITETSBYGDA - EN KOMMUNEDELPLAN FOR
OMRÅDET FRA KORSEGÅRDEN TIL ÅS SENTRUM**

Saksbehandler: Ellen Grepperud	Arkivnr: 143	Saknr.: 06/948
Utvalg	Utv.sak nr	Møtedato
Formannskapet	24/06	26.04.2006
Formannskapet	25/06	10.05.2006
Kommunestyret	27/06	10.05.2006

Formannskapetets innstilling og behandling vil bli lagt frem i møtet.

Formannskapetets vedtak 26.04.2006:

Saken legges frem for formannskapet og kommunestyret 10. mai med innleverte forslag og med tilleggsopplysninger fra rådmannen.

(Innleverte forslag: se formannskapetets behandling under. Tilleggsopplysninger: se vedlegg 2.)

Formannskapetets behandling 26.04.2006:

Saken var sendt ut som tilleggsak 21./24.04.06.

Pål Vedeld (SV) la frem følgende forslag:

Prinsipalt:

Ønsker en utsettelse pga. kort tid og viktig sak. En utsettelse ikke kan være et stort problem.

Subsidiært:

1. Tillegg side 3, 2. avsnitt, nytt kulepunkt:
Kommunedelplanen skal drøfte arealutviklingen av UMBs arealer og tilliggende eiendommer i området, som vist på kart..
2. Til side 5 under Sentrumsområde:
Ta ut setningen om "Planen bør .. Kommunesenteret".
3. Til side 5, alternativ til Viktige ledd..
Endringer av veisystem og annen infrastruktur må utredes som del av planen, herunder trafikkmessige konsekvenser også ut over planområdet.

Ola Heir (Sp) la frem følgende forslag:

1. Forslag til ny tittel: En kommunedelplan for området fra Korsegården til Ås sentrum og deler av universitetscampus.
2. Side 5 Viktig ledd i kommunikasjonssystemet, RV 152
Det må utredes alternativ trase for RV 152 fra Korsegården til E18 ved Holstad for å redusere trafikkproblemene for boligområdene i Ås sentrum og deler av universitetsområdet.
3. Side 8 Nytt hakepunkt under avsnitt 3.2.2 Prosjektledelse
Utrede alternative arealer innen nåværende campus til tomt for NVH og VI ved eventuell lokalisering i Ås.

Formannskapet drøftet seg frem til følgende videre behandling av saken:

Saken legges frem for formannskapet og kommunestyret 10. mai med innleverte forslag og med tilleggsopplysninger fra rådmannen.

Votering: Det ble ikke votert.

Formannskapets vedtak 26.04.2006: Se øverst.

Rådmannens innstilling:

Prosjektplan Universitetsbygda – En kommunedelplan for området fra Korsegården til Ås sentrum datert 21.04.06 vedtas og brukes som grunnlag i det videre arbeidet med kommunedelplanen fram mot vedtak av endelig kommunedelplan i august 2007.

Avgjørelsesmyndighet

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge

Formannskapet

Kommunestyret

Vedlegg som følger saken trykt

1. Prosjektplan Universitetsbygda – En kommunedelplan for området fra Korsegården til Ås sentrum.
2. Notat av 28.04.06 fra rådmannen: Tilleggsopplysninger, jf. lnr. 6527/06

Vedlegg som ligger i saksmappen: Trykte vedlegg.

Utskrift av saken sendes til:

Plan- og utviklingssjef

SAKSUTREDNING

Fakta i saken

I forbindelse med høringen av forslag til Planprogram for rullering av Ås kommuneplan (2007 – 2019) ga UMB flere innspill til arealbruksendringer. Ett av innspillene var å utvikle arealene fra Korsegården til Ås sentrum. På formannskapsmøtet 11. januar og på dialogmøtet med kommunestyret 25. januar fikk administrasjonen politiske signaler om at innspillet burde håndteres i en egen kommunedelplan. Prosjektplanen for kommunedelplanen, som er utarbeidet i samråd med administrasjonen ved UMB, viser hvordan dette arbeidet skal gjennomføres og inneholder følgende:

1. Viktige forutsetninger og føringer for planarbeidet
2. Organisering av planarbeidet
3. Framdrift

Viktige forutsetninger og føringer for planarbeidet

Kommunedelplanen skal drøfte arealutviklingen av UMBs arealer i området Korsegården til Ås sentrum. Mål for utviklingen er:

- ✓ Tilrettelegge og utvikle UMBs eiendommer for å ivareta fortsatt vekst i UMBs aktiviteter.
- ✓ Arealutviklingen skal skje innenfor de rammene og målene som kommunen har for utviklingen av lokalsamfunnet.

Kommunedelplanen skal inneholde en samfunnsdel og en arealdel. Samfunnsdelen skal ta utgangspunkt i hovedmålet og delmålene for lokalsamfunnsutvikling som står i gjeldende kommuneplan (2002 – 2012). I tillegg skal samfunnsdelen avklare UMBs rolle som aktør i utviklingen av Ås som lokalsamfunn og som samarbeidspartner med kommunen.

De statlige, regionale og lokale føringene som er gitt i *Planprogram for rullering av kommuneplanen 2007-2019* vedtatt av kommunestyrets 5.04.06 skal ligge til grunn for utviklingen av de arealene kommunedelplanen omfatter. I tillegg til disse føringene er det i prosjektplanen gitt følgende føringer:

Sentrumsområde:

Arealet som omfatter Ås stasjon, Ås Rådhus og Åsgård skole og sammenhengen mellom dette og UMB skal vurderes i kommunedelplanen. Planen bør vise hvordan dette området kan utnyttes best mulig som grønn lunge, som offentlig rom/møteplass og som utbyggingsareal for funksjoner i kommunesenteret.

Offentlig formål og næring:

Etablering av offentlig virksomhet eller næringsvirksomhet utover en eventuell etablering av Norges veterinærhøgskole (NVH) og Veterinærinstituttet (VI) i det området kommunedelplanen omfatter skal knyttes opp til UMBs virksomhet eller tilgrensende virksomhet. Etablering av ny virksomhet må utredes med hensyn til hvordan dette vil påvirke Ås som lokalsamfunn.

Viktige ledd i kommunikasjonssystemet, RV 152:

En eventuell flytting av RV 152 lenger sør må utredes, spesielt i forhold til hvordan dette vil påvirke den videre føringen fra Åsgård skole og østover.

Alle forslagene til arealbruksendringer skal utredes i hht Plan- og bygningsloven, Forskrift om konsekvensutredning.

Organisering av planarbeidet

Kommunedelplanen skal gjennomføres med fokus på dialog og medvirkning fra politikere, regionale myndigheter, organisasjoner og enkeltpersoner. Kommunestyret er styringsgruppe for planarbeidet. Det betyr at politikerne skal igangsette planarbeidet, beslutte hvordan prosessen skal gjennomføres og hva planen til slutt skal inneholde. Formannskapet er kommuneplanutvalg og drøfter løpende utarbeidelse av innholdet i planen. I prosjektplanen er det også lagt opp til møter med regionale myndigheter og ett folkemøte.

Det opprettes en administrativ styringsgruppe bestående av rådmannen, administrerende direktør på UMB, plan- og utviklingsdirektøren ved UMB og plan- og utviklingssjefen i kommunen. Styringsgruppa har ansvaret for at arbeidet gjennomføres i henhold til prosjektplanen.

UMB har følgende ansvar:

- ✓ Utarbeide planprogrammet
- ✓ Gjennomføre de utredninger og analyser som denne prosjektplanen krever
- ✓ Sørge for en medvirkning fra regionale myndigheter, organisasjoner og enkeltpersoner som er i hht denne prosjektplanen
- ✓ Utarbeide kommunedelplanen

Administrasjonen i kommunen har ansvaret for å legge fram til politisk behandling de sakene som skal drøftes eller vedtas.

Framdrift

Det er lagt opp til at kommunedelplanen skal vedtas endelig i kommunestyret i august 2007. Kommuneplan (2007-2019) skal vedtas endelig av kommunestyret i juni 2007. Når kommunedelplanen vedtas etter kommuneplanen innebærer det at det er kommunedelplanens arealdel som er gjeldende.

Vurdering med konklusjon og begrunnelse

Det er UMB som har ansvaret for å utarbeide planprogrammet, de analysene og utredningene som denne prosjektplanen krever og kommunedelplandokumentet. Rådmannen mener denne prosjektplanen gir viktige føringer for dette arbeidet og vil således være et viktig verktøy for å få vedtatt en kommunedelplan i august 2007.

Sak 27/06

Vedlegg 1

Utv.sak nr 28/06

RULLERING AV HANDLINGSPLAN FOR PSYKISK HELSE 2006 -2008

Saksbehandler: Berith Trobe Dahlgren Arkivnr: G70 &30 Saknr.: 06/536

Utvalg	Utv.sak nr	Møtedato
Hovedutvalg for helse og sosial	5/06	22.03.2006
K.råd for funksjonshemmede	3/06	21.03.2006
Ås Eldreråd	5/06	21.03.2006
Administrasjonsutvalget	2/06	23.03.2006
Formannskapet	18/06	05.04.2006
Kommunestyret	28/06	10.05.2006

Formannskapets innstilling til kommunestyret:

1. Handlingsplan for psykisk helse 2006 tas til etterretning.
2. Opptappingsmidler anvendes på følgende måte:
Det opprettes en 100 % stilling for miljøterapeut/psykisk helsearbeider til ambulerende tjeneste: 429.000
3. Fondsmidler anvendes på følgende måte:
Restbeløp miljøterapeut 21.000
Restbeløp familieterapeutisk tiltak 70.000
Drift av familie og nettverksteam (kjøregodtgjørelse, tlf, kontorutstyr) 60.000
Avlastning og støttekontakt 150.000
Oppussing/etablering av personalbase i Nordby: 50.000
Brukermedvirkning og støtte til lokalforening Mental helse: 20.000
Videreføre "Band prosjekt" i 2006: 60.000
Videreutdanning i SEPREP – avsluttes sommeren 06: 9.000
4. Rådmannen gis myndighet til å budsjettere midlene på rett konti

Behandling i Formannskapet 05.04.2006:

Votering: Hovedutvalgets/administrasjonsutvalgets innstilling ble enstemmig tiltrådt.

Innstilling fra Hovedutvalg for helse og sosial og Administrasjonsutvalget:

4. Handlingsplan for psykisk helse 2006 tas til etterretning.
5. Opptappingsmidler anvendes på følgende måte:
Det opprettes en 100 % stilling for miljøterapeut/psykisk helsearbeider til ambulerende tjeneste: 429.000
6. Fondsmidler anvendes på følgende måte:
Restbeløp miljøterapeut 21.000
Restbeløp familieterapeutisk tiltak 70.000
Drift av familie og nettverksteam (kjøregodtgjørelse, tlf, kontorutstyr) 60.000
Avlastning og støttekontakt 150.000
Oppussing/etablering av personalbase i Nordby: 50.000
Brukermedvirkning og støtte til lokalforening Mental helse: 20.000
Videreføre "Band prosjekt" i 2006: 60.000
Videreutdanning i SEPREP – avsluttes sommeren 06: 9.000
7. Rådmannen gis myndighet til å budsjettere midlene på rett konti

Behandling i Administrasjonsutvalget 23.03.2006:

Helse- og sosialsjefen informerte om behandling og vedtak i Ås Eldreråd og Kommunalt råd for funksjonshemmede 21.03.06 og Hovedutvalg for helse og sosial 22.03.06.

Votering: Rådmannens innstilling ble enstemmig tiltrådt.

Behandling i Hovedutvalg for helse og sosial 22.03.2006:

Orientering om psykisk helsearbeid i kommunen v/Irma Kristiansen. Hun besvarte også spørsmål vedrørende planen.

Votering: Rådmannens innstilling ble enstemmig tiltrådt.

Kommunalt råd for funksjonshemmedes behandling 21.03.2006:

Votering: Rådmannens innstilling ble tatt til orientering. (8 stemmer)

Kommunalt råd for funksjonshemmedes vedtak 21.03.2006:

Kommunalt råd for funksjonshemmede tok saken til orientering.

Ås Eldreråds behandling 21.03.2006:

Enhetsleder for psykisk helse, Irma Kristensen, ga en orientering.

Votering: Leders forslag ble enstemmig vedtatt. (8 stemmer)

Ås Eldreråds uttalelse 21.03.2006:

1. Rådmannens innstilling tiltredes.
 2. For øvrig viser eldrerådet til rådets uttalelse til Handlingsprogram og økonomiplan for 2006-2009 og Eldrepolitisk handlingsprogram for Ås kommune 2006-2009. I denne sammenheng er det naturlig å peke på eldrerådets bekymring for veksten i antall eldre, særlig gruppen 80 år og eldre. I følge Handlingsplanen for helse- og sosialpersonell 1998-2001 (Stortingsmelding nr. 50) tilhører to tredeler av personer med aldersdemens denne aldersgruppen. Eldrerådet vil understreke konsekvensen for behov for omsorg, deriblant nok egnede institusjonsplasser og kommunens ansvar her.
Det vises også til forutsetningene for Opptrappingsplanen, nemlig at "Kommunene oppfordres til å koble det forebyggende arbeidet tettere til kommuneplaner og planlegging etter plan- og bygningsloven". Her vil eldrerådet henvise til den pågående Rullering av kommuneplanen for Ås 2007-2019 og alle innspill om eventuell boligbygging og befolkningsvest, og mulige krav og konsekvenser for utbygging av den totale eldreomsorg.
-

Rådmannens innstilling:

1. Handlingsplan for psykisk helse 2006 tas til etterretning.
2. Opptrappingsmidler anvendes på følgende måte:
Det opprettes en 100 % stilling for miljøterapeut/psykisk helsearbeider til ambulerende tjeneste: 429.000
3. Fondsmidler anvendes på følgende måte:

Restbeløp miljøterapeut	21.000
Restbeløp familieterapeutisk tiltak	70.000
Drift av familie og nettverksteam (kjøregodtgjørelse, tlf, kontorutstyr)	60.000

Avlastning og støttekontakt	150.000
Oppussing/etablering av personalbase i Nordby:	50.000
Brukermedvirkning og støtte til lokalforening Mental helse:	20.000
Videreføre "Band prosjekt" i 2006:	60.000
Videreutdanning i SEPREP – avsluttes sommeren 06:	9.000
4. Rådmannen gis myndighet til å budsjettere midlene på rett konti	

Tidligere politisk behandling: K-sak 77/05

Avgjørelsesmyndighet: Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

1. Hovedutvalg for helse- og sosial
2. Eldrerådet
3. Rådet for funksjonshemmede
4. Administrasjonsutvalget
5. Formannskapet
6. Kommunestyret

Vedlegg som følger saken trykt:

1. Rapportering på tiltaksplanen for 2005
2. Handlingsplan for psykisk helse 2006 (separat trykk sendt alle utvalg 15.03.06)

Vedlegg som ligger i saksmappen:

1. Forslag til mål for psykisk helse i kommunene, Fylkesmannen i Oslo og Akershus
2. Opptappingsplanen for psykisk helse. Statsbudsjettet 2006. Tilskudd til kommunene
3. Rundskriv IS-1/2006 Nasjonale mål, hovedprioriteringer og tilskudd for 2006
4. Psykisk helsearbeid for voksne i kommunene. Veileder IS-1332 Sosial- og helsedirektoratet.

Utskrift av saken sendes til:

1. Fylkesmannen i Oslo og Akershus
2. Enhetsleder for psykisk helse
3. Enhetsleder for forebyggende helsetjenester

SAKSUTREDNING:

Fakta i saken:

Stortinget sluttet seg i juni 1998 til en forpliktende opptappingsplan for 8 år for styrking av tilbudet til mennesker med psykiske lidelser og det forebyggende arbeidet på området. Øremerkede tilskudd til psykisk helsearbeid er et sentralt ledd i Opptappingsplanen for psykisk helse 1999-2008 (St.prp.nr.63 (1997-98)).

Plan for bruk av opptappingsmidler i 2006 skal utarbeides i samsvar med de sentrale føringer som er formulert i Rundskriv IS-1/2006. Nasjonale mål, hovedprioriteringer og tilskudd for 2006. Det er ikke satt noen formkrav til planen.

Ås kommune har fått tilsagn på tilskudd til psykisk helsearbeid i år 2006 med kr. 7.059.000 og dette er en økning på kr. 1332.000-. Av disse økte midlene vedtok kommunestyret i budsjettbehandlingen for 2006 å bruke kr. 600.000 til videreføring av ett familierapeutisk tiltak med 150% stilling (tidl. Alfateam) og kr. 303.000 til dekning av allerede vedtatte tiltak i 2005 som fikk en helårsvirkning i 2006. Det er overført kr. 440.000 fra 2005 i ubrukte midler.

Det er i rundskrivet IS-1/2006 satt følgende krav til bruk av midlene (utdrag av rundskrivet):

”Målsettinger og øvrige føringer

Målsettingen med Opptappingsplanen er å styrke det psykiske helsearbeidet i kommunene og det psykiske helsevernet. Ressurser til nye stillinger mv er et viktig virkemiddel for å nå målsettingen. Ressurser alene er ikke tilstrekkelig. Like viktig er hvordan de ekstra ressursene anvendes. I siste fase av Opptappingsplanen legger vi økt vekt på kvalitet og innhold i tjenestene.

Kvalitet og innhold i tjenestene

Ny veileder i psykisk helsearbeid (ref IS- 1332) beskriver funksjonene i psykisk helsearbeid i kommunene. Kommunene må i 2006 etterse at de ulike funksjoner ivaretas på en tilfredsstillende måte. Over Opptappingsplanen er det stilt til rådighet midler til lønnstilskudd til kommunalt ansatt høyskoleutdannede som tar etterutdanning.

Forebygging

Forebyggende arbeid i kommunene skal prioriteres gjennom midler fra Opptappingsplanen. Styrkingen gjelder både barn og unge, og voksne som står i fare for å bli støtt ut av arbeidslivet. Forebyggende arbeid i forhold til barn og unge i kommunen er viktig for å unngå at barn og ungdom utvikler alvorlige lidelser, og/eller at barn og ungdom som har utviklet psykiske lidelser fanges opp tidligst mulig, slik at effektiv behandling kan settes i verk. Helsestasjonen blir gjennom Opptappingsplanen styrket med stillinger og det må parallelt bygges opp kompetanse på barn og unges psykiske helse på helsestasjonene og i skolehelsetjenesten.

Kommunene må i 2006 prioritere å ha oversikt over risikofaktorer, samt bygge opp kompetanse på metoder for å fange opp barn i risikogrupper. Kommunene har ansvar gjennom henvisning å bidra til at barna dette gjelder kommer til behandling så raskt som mulig. Direktoratet vil styrke helsestasjonene gjennom å utvikle verktøy for å identifisere barn i risikogrupper og bidra til økt kompetanse i psykososialt arbeid blant personalet.

Kommunene har også et ansvar for å gjennomføre primærforebyggende tiltak, som for eksempel kampanjer mot mobbing. Direktoratet oppfordrer kommunene til å være pådriver for at skolene tar i bruk programmet ”Alle har en psykisk helse” som en del av skolesatsningen ”Psykisk helse i skolen”. Kommunene oppfordres til å kople det forebyggende arbeidet tettere til kommuneplaner og planlegging etter plan- og bygningsloven. Videre bør det forebyggende arbeidet innenfor psykisk helse kunne dra nytte av de samarbeidsarenaene som er etablert i sammenheng med lokale partnerskap for folkehelse.

Mestring

Tjenestene innenfor psykisk helsearbeid skal bidra til at mennesker med psykiske lidelser mestrer eget liv. Det må tas utgangspunkt i menneskets funksjon og behov, ikke til diagnose alene. Målet er at den enkelte skal mestre eget liv i egen bolig og i arbeid/udanning og/eller annen meningsfull aktivitet. For mange med alvorlige psykiske lidelser er det behov for en bolig med tilstrekkelig bistand og oppfølging.....

Brukermedvirkning

Samarbeid med brukere/pårørende, og deres organisasjoner, både på individnivå og systemnivå er viktig for å få til gode tjenester innenfor psykisk helsearbeid. For 2006 stilles det som krav

for utbetaling av øremerket tilskudd, 2.termin, at kommunen kan dokumentere systematisk brukertilbakemelding.

Tilgjengelighet

Målet for det psykiske helsearbeidet er at mennesker med psykiske lidelser har et tilbud tilpasset egen funksjonsevne, når de trenger tilbudet og der de trenger det. For 2006 må kommunene prioritere lett tilgjengelige tilbud til barn og ungdom med lettere psykiske lidelser og/eller barn og unge som står i fare for å utvikle alvorlige lidelser.”

Disponeringen av det samlede statlige tilskuddet for 2006 må framgå av årsbudsjettet. Det skal være en aktivitetsøkning i 2006 som minst svarer til økning av tilskuddet. Kommunen skal sende fylkesmannen en oversikt over hvordan det statlige tilskuddet for 2006 er planlagt disponert, før vurderingen i forhold til utbetaling av 2. termin kan skje. Når det gjelder nye årsverk for 2006 presiseres at slike kan omfatte offentlig legearbeid ved helsestasjoner og skolehelsetjenesten knyttet til forebygging av psykiske lidelser hos barn og unge, samt psykologer i kommunehelsetjenesten. Oversikten skal omfatte det samlede tilskuddet for 2006.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus har utarbeidet forslag til mål for psykisk helse i kommunene og som skal være vedtatt før sommeren 2006. Det legges opp til at kommunenes tilbud innen psykisk helse skal evalueres etter disse målene ved Opptappingsplanens avslutt.

Siden statens mål for psykisk helse ikke blir vedtatt før sommeren er vedlagte handlingsplan utarbeidet kun for inneværende år. I forbindelse med budsjettarbeidet til høsten må det utarbeides en plan for det samlede psykiske helsearbeid for de siste 2 årene i opptappingsperioden. Dette er stilt som vilkår for utbetaling av 1. termin 2007.

Vurdering med konklusjon og begrunnelse:

Forslaget til handlingsplan for psykisk helse for 2006 og bruk av opptappingsmidler er i henhold til de statlige føringerne. Rådmannen anbefaler at planen og bruk av midler vedtas som foreslått.

Vedlegg 1

1 RAPPORTERING PÅ TILTAKSPLANEN 2005

Se Kap 8	TILTAK til alle med behov for kommunal psykisk helse/sosialtjeneste uavhengig av alder	
8.1	BOLIGER / investeringer	
8.1.1	Bokollektiv med 6-10 leiligheter i Nordby området	Utgår
8.1.2	Prosjekt gjennomgang av eksisterende boligmasse med tanke på tilrettelagte boliger	Gjennomført og en har funnet egnede kommunale boliger i Nordby
8.1.3	Kjøpe Skoleveien 4	Gjennomført
8.1.4	Prosjekt treffsted-aktivisering rus/psykiatri ungdom og voksne	Har dagsenteret åpent på kveldstid
8.2	NYE STILLINGER:	
8.2.1	Utvidelse av helsesøster- og psykisk helsetjeneste – videregående skole	Gjennomført
8.2.2	Miljøarbeider til oppfølging av hjemmeboende med krav til tjenester i henhold til sos tj §4.2 .	Gjennomført
8.2.3	Oppdragsavtaler støttekontakter	Foreslått økt i 2006

8.2.4	Miljøarbeider/terapeut v. Nyetablering i bokollektivet Nordby – 400% Prosjekt ambulerende tjenester i påvente av etablerte tilbud	Foreslått en 100% stilling i 2006 Er iverksatt.
8.3	KOMPETANSEHEVING/ OPPLÆRING	
8.3.1	Kompetansehevende tiltak for psykiatri innarbeides i etatens opplæringsplan	Kontinuerlig i hele perioden
8.3.2	Stimulere til videreutdanning i psykiatri Kurs- og etterutdanning til egne fagpersoner	Kontinuerlig i hele perioden
	TILTAK	Tiltak
8.4	STØTTETILBUD	
8.4.1	Kultur/fritidstilbud	Band opprettet- videreføres i 2006
8.5	SAMARBEIDSORDNINGER / TILTAK	
8.5.1	Samarbeidsavtale sosialkontor, trygdekontor og arbeidskontor brukes i rehabiliteringen	Har regelmessige møter og tiltaket videreføres.
8.5.2	Brukermedvirkning og samarbeid med frivillige organisasjoner.	Det er opprettet en lokal forening for psykisk helse.
8.5.3	Dokumentasjon – i samarbeid med forvaltningsenheten og systemansvarlig tilpasse programmet til tjenestens behov.	Gjennomført

Utv.sak nr 29/06

**RETNINGSLINJER VED BRUDD PÅ ALKOHOLLOVEN MED
TILHØRENDE FORSKRIFTER.**

Saksbehandler: Berith Trobe Dahlgren	Arkivnr: U60 &18	Saknr.: 06/251
Uvalg	Utv.sak nr	Møtedato
Hovedutvalg for helse og sosial	4/06	08.02.2006
Formannskapet	11/06	08.03.2006
Kommunestyret	19/06	05.04.2006
Hovedutvalg for helse og sosial	7/06	26.04.2006
Kommunestyret	29/06	10.05.2006

Hovedutvalgets innstilling til kommunestyret:

1. Retningslinjer ved brudd på alkoholloven godkjennes med tiltrådte endringer.
2. Hovedutvalg for helse- og sosial delegeres myndighet til å gi og inndra bevillinger.
3. Kontrollutvalget for salg og skjenkebevillingen nedlegges.
4. Lensmannen inviteres til å tiltre i saker med brudd på alkoholloven. Disse sakene legges først i møtene.

Hovedutvalg for helse og sosials behandling 26.04.2006:

Gro Haug (H) fremmet forslag om et nytt punkt 4:

”Lensmannen inviteres til å tiltre i saker med brudd på alkoholloven. Disse sakene legges først i møtene”.

Votering: Rådmannens innstilling med Høyres tillegg ble enstemmig tiltrådt.

Hovedutvalg for helse og sosials innstilling 26.04.2006: Tilsvarende hovedutvalgets innstilling til kommunestyret 10.05.06

Rådmannens innstilling:

1. Retningslinjer ved brudd på alkoholloven godkjennes
2. Hovedutvalg for helse- og sosial delegeres myndighet til å gi og inndra bevillinger.
3. Kontrollutvalget for salg og skjenkebevillingen nedlegges.

Hovedutvalget for helse- og sosial.

Behandling:

Gro Haug (H) fremmet følgende forslag:

Det er ønskelig at lensmannen tiltre i saker med brudd på alkoholloven. Disse sakene legges først i møtene.

FrP fremmet følgende forslag:

Forslag til retningslinjer for skjenking side 2 punkt 5 under Annet:

Ved manglende dokumentasjon på internkontroll §8 gis det først en advarsel, deretter inndras bevillingen til systemet er etablert.

Det gis en frist på 14 dager til etablering av internkontroll.

Forlag til retningslinjer for salg side 2, punkt 4 under Annet :

Ved manglende dokumentasjon på internkontroll §8 gis det først en advarsel, deretter inndras bevillingen til systemet er etablert.

Det gis en frist på 14 dager til etablering av internkontroll.

Votering: Rådmannens innstilling ble enstemmig tiltrådt.

Forslag fra H ble enstemmig tiltrådt.

Forslag fra FrP ble enstemmig tiltrådt.

Hovedutvalg for helse- og sosial – vedtak:

1. Retningslinjer ved brudd på alkoholloven godkjennes med tiltrådte endringer.
2. Hovedutvalg for helse- og sosial delegeres myndighet til å gi og inndra bevillinger.
3. Kontrollutvalget for salg og skjenkebevillingen nedlegges.

Tiltrådte endringer jf. punkt 1:

a. Det er ønskelig at lensmannen tiltrer i saker med brudd på alkoholloven. Disse sakene legges først i møtene.

b. Retningslinjer for skjenking side 2 punkt 5 under Annet:

Ved manglende dokumentasjon på intern kontroll §8 gis det først en advarsel, deretter inndras bevillingen til systemet er etablert.

Det gis en frist på 14 dager til etablering av intern kontroll.

Retningslinjer for salg side 2, punkt 4 under Annet :

Ved manglende dokumentasjon på intern kontroll §8 gis det først en advarsel, deretter inndras bevillingen til systemet er etablert.

Det gis en frist på 14 dager til etablering av intern kontroll.

Formannskapetets innstilling til kommunestyret 05.04.2006:

5. Retningslinjer ved brudd på alkoholloven godkjennes med tiltrådte endringer.
6. Hovedutvalg for helse- og sosial delegeres myndighet til å gi og inndra bevillinger.
7. Kontrollutvalget for salg og skjenkebevillingen nedlegges.

Tiltrådte endringer jf. punkt 1:

a. Lensmannen inviteres til å tiltre i saker med brudd på alkoholloven. Disse sakene legges først i møtene.

b. Retningslinjer for skjenking side 2 punkt 5 under Annet:

Ved manglende dokumentasjon på internkontroll §8 gis det først en advarsel. Det gis en frist på 14 dager til etablering av internkontroll.

Deretter inndras bevillingen til systemet er etablert.

Retningslinjer for salg side 2, punkt 4 under Annet :

Ved manglende dokumentasjon på internkontroll §8 gis det først en advarsel. Det gis en frist på 14 dager til etablering av internkontroll.

Deretter inndras bevillingen til systemet er etablert.

Kommunestyrets behandling 05.04.2006:

Sigvalde Neerland(KrF) fremmet følgende fellesforslag fra Ap, KrF og SV:

Kommunestyret sender saken tilbake til Hovedutvalg for helse og sosial med anmodning om at følgende forhold innarbeides i forslagene til retningslinjer:

Reaksjon på overtredelse av forskriftene fastsettes etter konkret vurdering av det enkelte tilfelle og skal ikke være uforholdsmessig i forhold til overtredelsens art og omfang. Det bør i større grad fremgå av teksten at retningslinjene er veiledende for skjønnsutøvelsen.

Votering: Fellesforslaget ble enstemmig vedtatt.

Kommunestyret gjorde følgende vedtak i møtet den 05.04.2006

Kommunestyret sender saken tilbake til Hovedutvalg for helse og sosial med anmodning om at følgende forhold innarbeides i forslagene til retningslinjer:

Reaksjon på overtredelse av forskriftene fastsettes etter konkret vurdering av det enkelte tilfelle og skal ikke være uforholdsmessig i forhold til overtredelsens art og omfang. Det bør i større grad fremgå av teksten at retningslinjene er veiledende for skjønnsutøvelsen.

Behandling i Formannskapet 08.03.2006:

Eli Kolstad (A) fremmet følgende endringsforslag til hovedutvalgets innstilling pkt. 1 a: Ordene "Det er ønskelig at lensmannen tiltrer" endres til "Lensmannen inviteres".

Pål Vedeld (SV) foreslo at setningene "Det gis en frist osv." flyttes til etter "advarsel" i hovedutvalgets innstilling pkt. 1 b.

Votering:

Hovedutvalgets innstilling med Ap's og SV's endringsforslag ble enstemmig tiltrådt.

Vedtak i Formannskapet 08.03.2006:

- a. Retningslinjer ved brudd på alkoholloven godkjennes med tiltrådte endringer.
- b. Hovedutvalg for helse- og sosial delegeres myndighet til å gi og inndra bevillinger.
- c. Kontrollutvalget for salg og skjenkebevillingen nedlegges.

Tiltrådte endringer jf. punkt 1:

- a. Lensmannen inviteres til å tiltre i saker med brudd på alkoholloven. Disse sakene legges først i møtene.
- b. Retningslinjer for skjenking side 2 punkt 5 under Annet:
Ved manglende dokumentasjon på internkontroll §8 gis det først en advarsel. Det gis en frist på 14 dager til etablering av internkontroll.
Deretter inndras bevillingen til systemet er etablert.

Retningslinjer for salg side 2, punkt 4 under Annet :

Ved manglende dokumentasjon på internkontroll §8 gis det først en advarsel. Det gis en frist på 14 dager til etablering av internkontroll.
Deretter inndras bevillingen til systemet er etablert.

Behandling i Hovedutvalg for helse og sosial 08.02.2006:

Gro Haug (H) fremmet følgende forslag:

Det er ønskelig at lensmannen tiltrer i saker med brudd på alkoholloven. Disse sakene legges først i møtene.

FrP fremmet følgende forslag:

Forslag til retningslinjer for skjenking side 2 punkt 5 under Annet:

Ved manglende dokumentasjon på internkontroll §8 gis det først en advarsel, deretter inndras bevillingen til systemet er etablert.

Det gis en frist på 14 dager til etablering av internkontroll.

Forlag til retningslinjer for salg side 2, punkt 4 under Annet :

Ved manglende dokumentasjon på internkontroll §8 gis det først en advarsel, deretter inndras bevillingen til systemet er etablert.

Det gis en frist på 14 dager til etablering av internkontroll.

Votering: Rådmannens innstilling ble enstemmig tiltrådt.

Forslag fra H ble enstemmig tiltrådt.

Forslag fra FrP ble enstemmig tiltrådt.

Vedtak i Hovedutvalg for helse og sosial 08.02.2006:

1. Retningslinjer ved brudd på alkoholloven godkjennes med tiltrådte endringer.
2. Hovedutvalg for helse- og sosial delegeres myndighet til å gi og inndra bevillinger.
3. Kontrollutvalget for salg og skjenkebevillingen nedlegges.

Tiltrådte endringer jf. punkt 1:

- a. Det er ønskelig at lensmannen tiltrer i saker med brudd på alkoholloven. Disse sakene legges først i møtene.
- b. Retningslinjer for skjenking side 2 punkt 5 under Annet:
Ved manglende dokumentasjon på intern kontroll §8 gis det først en advarsel, deretter inndras bevillingen til systemet er etablert.
Det gis en frist på 14 dager til etablering av intern kontroll.

Retningslinjer for salg side 2, punkt 4 under Annet :

Ved manglende dokumentasjon på intern kontroll §8 gis det først en advarsel, deretter inndras bevillingen til systemet er etablert.

Det gis en frist på 14 dager til etablering av intern kontroll.

Tidligere politisk behandling:

K-sak 75/04 Alkoholpolitisk 2004-2008.

F-sak 102/05 Studentersamskipnaden

H-sak

F-sak

Behandlingsrekkefølge:

1. Hovedutvalg for helse- og sosial
2. Formannskapet
3. Kommunestyret

Vedlegg som følger saken trykt:

1. Revidert forslag til Retningslinjer for skjønnsmessig saksbehandling ved brudd på alkoholovens bestemmelser vedrørende skjenking av alkohol.
2. Lovanvendelse ved brudd på alkoholloven.

Vedlegg som ligger i saksmappen:

1. Alkoholloven
2. Internkontroll etter alkoholloven - veileder

Utskrift av saken sendes til:

Securitas
Salgs- og skjenkesteder i Ås

SAKSUTREDNING:

Fakta i saken:

Formannskapet fattet følgende vedtak 2.1.2005:

Formannskapet ber om at Hovedtuvalg for helse- og sosial tar opp blant annet følgende tema til drøfting:

1. *”Bør man endre kommunens reglement i lys av de momenter som har dukket opp som for eksempel krav til kontroll og bevisførsel, på utøving av individuelt skjønn.”*

På bakgrunn av dette vedtaket har rådmannen vurdert kommunens retningslinjer for brudd på alkoholloven og på grunn av endringer i alkoholloven med forskrifter.

Endringer i lov og forskrifter som berører kontrollvirksomheten:

Den 1. juli 2005 trådte i kraft (med unntak av enkelte bestemmelser som trer i kraft 01.01.2006), en rekke endringer i alkoholloven og alkoholovens forskrifter. Den gjeldende alkoholloven trådte i kraft i 1998.

Tilgang til salgs- og skjenkevirksomheten

Alkoholloven § 1-7c Styrer og stedfortreder

Endringen i § 1-7c sjettede ledd gir bevillingsmyndigheten, i praksis kommunens kontrollører, hjemmel til å forlange at styrer og stedfortreder legitimerer seg. På denne måten blir det praktisk mulig å kontrollere om den godkjente styrer eller stedfortreder faktisk er tilstede.

Alkoholloven § 1-9 Bestemmelsen gir i nytt tredje ledd en uttrykkelig hjemmel for bevillingsmyndighetene til å få tilgang til salgs- og skjenkestedenes lokaler, ikke bare til de lokalene hvor salgs- og skjenkevirksomheten utøves, men også til lager og andre tilknyttede lokaler. Bestemmelsen er ment å bidra til at bevillingsmyndigheten ved behov kan føre en mer effektiv kontroll med at bevillingen utøves i tråd med alkoholovens bestemmelser, eller med vilkår gitt i bevillingen.

Bestemmelsen gir dernest bevillingsmyndigheten uttrykkelig hjemmel til når som helst å forlange tilgang til regnskapene knyttet til salgs- og skjenkestedene. I den forbindelse understrekes også at bevillingsmyndigheten kan kreve å få nødvendige opplysninger om regnskap og drift fra bevillingshaver. Bestemmelsen skal bidra til en mer effektiv kontroll med at bevillingshaver oppfyller pliktene etter alkoholloven. Bestemmelsen innebærer imidlertid ingen plikt for bevillingshaver til å oppbevare hele regnskapet på salgs- eller skjenkestedet til enhver tid. Bevillingsmyndigheten skal imidlertid ha tilgang til det som er ved stedet, og sikres en rask tilgang til regnskap med mer, dersom disse eksempelvis er hos egen regnskapsfører.

Bevillingshaver må vederlagsfritt utlevere nødvendige vareprøver. Bestemmelsen skal sikre at bevillingsmyndigheten kan få kontrollert at det selges eller skjenkes i tråd med alkoholovens bestemmelser, for eksempel at brennevinet har riktig alkoholprosent og ikke inneholder metanol eller annet. Det er umulig å angi eksakt hvor mye av en bestemt vare det er nødvendig å utlevere. Dette må bevillingsmyndigheten vurdere konkret.

Endringen i fjerde ledd (tidligere tredje ledd) innebærer at det ikke lenger kan gis forskrifter om opprettelse av kontrollutvalg. Se de generelle merknadene i kap. 2.9.

Alkoholoven § 1-12 oppheves.

Bestemmelsen i § 1-12 om at avgjørelser om tildeling av bevilling, og om tiden for salg og skjenking bare kunne delegeres til formannskapet (eller til faste utvalg eller kommunerådet i kommuner med parlamentarisk styreform) er opphevet. Dermed kommer de ordinære delegasjonsbestemmelsene i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) til anvendelse. Det vises også til at § 1-7 nytt femte ledd uttrykkelig fastslår at bevillingsmyndigheten kan delegeres til en interkommunal sammenslutning. Det vil fortsatt være opp til det enkelte kommunestyret å avgjøre i hvilken grad delegasjon er ønskelig.

For å få ned saksbehandlingstiden bør tildeling av bevilling kunne legges til hovedutvalg for helse- og sosial.

Internkontroll

Innehavere av salgs- og skjenkesteder skal føre internkontroll. Krav om internkontroll innebærer bl.a. at bevillingshaver systematisk skal kontrollere at virksomheten drives i henhold til bevillingen og at bestemmelsene i alkoholoven og i alkoholforskriften overholdes.

Internkontroll innebærer at den /de ansvarlige for virksomheten skal ha oversikt over krav i bevillingen, alkoholoven og bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholoven som gjelder for virksomheten, at de ansatte har tilstrekkelige kunnskaper og kompetanse til å overholde kravene, har rutiner for overholdelse av kravene, har oversikt over hvordan virksomheten er organisert og hvordan oppgaver og ansvar er fordelt, har rutiner for å forebygge, avdekke og rette opp avvik, og foretar systematisk og regelmessig gjennomgang av interkontrollen.

Diskriminering

Alkoholoven § 1-8 tredje ledd nytt siste punktum gir hjemmel for å inndra bevillingen dersom det ved skjenkestedet skjer gjentatt diskriminering av grunner som nevnt i straffeloven § 349a. Bestemmelsen rammer dermed diskriminering på grunn av religion, hudfarge, nasjonal eller etnisk opprinnelse eller homofil legning, leveform eller orientering. Departementet understreker at henvisningen til de diskrimineringsgrunnlag som er nevnt i straffeloven § 349a ikke innebærer en direkte kobling mellom de to bestemmelsene i forhold til anvendelsen av inndragningshjemmelen. For det første retter inndragningen seg mot den formelt ansvarlige, mens straffeloven 349a straffer den som diskriminerer. Videre krever inndragning etter § 1-8 tredje ledd siste punktum gjentatt diskriminering, i motsetning til straffeloven § 349a. Se de generelle merknadene i kap. 2.14 for nærmere omtale.

Rusmidler

Alkoholoven § 1-8 tredje ledd:

En bevilling kan også inndras dersom det skjer gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet, eller dersom det ved skjenkestedet skjer gjentatt diskriminering av grunner som nevnt i straffeloven § 349a.

Alkoholoven § 8-11. Forbud mot salg og skjenking til rusmiddelpåvirkede personer

Det er forbudt å selge eller skjenke alkoholholdig drikk til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller skjenke alkoholholdig drikk på en slik måte at vedkommende må antas å bli åpenbart påvirket.

Forskriften § 4-1. Personer som er åpenbart påvirket av rusmidler må ikke gis adgang til skjenkestedet.

Dersom en person som er åpenbart påvirket av rusmidler befinner seg på skjenkestedet, har bevillingshaver plikt til å sørge for at vedkommende forlater stedet. Bevillingshaver har plikt til å sørge for at personer som trenger det, får nødvendig bistand.

Bestemmelsen i *loven* er endret for å gjøre det klart at forbudet omfatter salg og skjenking av alkohol til personer som åpenbart er påvirket av rusmidler, hva enten det dreier seg om alkohol eller andre legale eller illegale rusmidler, i kombinasjon med alkohol eller alene. Hvilket, eller hvilke, rusmidler vedkommende i utgangspunktet er påvirket av, er ikke avgjørende for vurderingen av om det vil være forsvarlig å selge eller skjenke alkohol til vedkommende. Hvorvidt en person er, eller må antas å bli, åpenbart påvirket, vil ikke bare avhenge av om vedkommende er synlig ruset, men også av graden av påvirkning. Det kreves fortsatt at rusmiddelpåvirkningen må være kvalifisert. Det kan vanskelig fastsettes mer detaljerte kriterier for denne i enkelte tilfeller vanskelige vurderingen. Den endring som nå er foretatt vil imidlertid avskjære tvil om hvorvidt personer som tydelig er påvirket av narkotika omfattes av forbudet.

Bestemmelsene i *forskriften* er i hovedsak en videreføring av gjeldende rett.

I tråd med de foretatte endringene i alkoholoven, er begrepet "åpenbart beruset" byttet ut med begrepet "åpenbart påvirket (av rusmidler)". Bakgrunnen for endringen er å sikre at bestemmelsene inkluderer påvirkning av alle typer rusmidler. Dette ikke minst fordi en de seneste årene har sett en utvikling hvor blandingsmisbruk blir mer og mer vanlig og fordi kombinasjonen narkotiske stoffer og alkohol kan ha svært uforutsigbare og skadelige konsekvenser. Endringen innebærer at det blir utvilsomt at en bevillingsinnehaver som er av den oppfatning at en kunde er åpenbart påvirket og derfor ikke vil selge/skjenke vedkommende alkohol, ikke trenger å godtgjøre at påvirkningen skyldes alkohol. Det er ikke gjort noen endring med hensyn til graden av beruselse/påvirkning som skal til; dette forholdet vil fortsatt reguleres av begrepet "åpenbart".

Vandel

Vandelskravet ble innført fra 01.01.1998 og omfatter alkoholoven, bestemmelser i annen lovgivning som har sammenheng med alkoholovens formål, samt skatte-, avgifts- og regnskapslovgivningen.

Avdekkes det brudd på vandelkravet etter at bevilling er gitt, kan dette gi grunnlag for at bevilling inndras for resten av bevillingsperioden eller for en kortere tid.

UTØVELSE AV KONTROLLER:

Skjenkekontroller

§ 1-9. Kontroll med salgs- og skjenkebevillinger

Kontroll med utøvelsen av kommunal bevilling til skjenking av alkoholholdig drikk, salg av alkoholholdig drikk med høyst 4,7 volumprosent alkohol og statlig bevilling etter § 5-3 første ledd tilligger kommunen.

Under en skjenkekontroll oppsøker kontrollører salgs- og skjenkesteder. Alkoholloven pålegger at hvert sted med skjenkebevilling skal kontrolleres minst 1 gang per år mot 3 ganger tidligere. Totalt skal kommunen kontrollere 3 ganger antall skjenkesteder i året. Det betyr at man kan intensivere kontroller på salgs- eller skjenkesteder hvor man kan anta at alkoholloven brytes.

Kontrollene målstyres bl.a. ut fra det enkelte salgs- og skjenkesteds konsept, geografi, åpningstid, sesong og innrapporterte forhold.

Kontrollørene retter oppmerksomhet spesielt mot følgende forhold:

- Salg eller skjenking av alkoholholdig drikk til mindreårige personer
- Salg eller skjenking av alkoholholdig drikk til personer som er åpenbart beruset
- Salg eller skjenking av alkoholholdig drikk utover fastsatt salgs-/skjenketid
- Omsetning av narkotika på skjenkestedet
- Brudd på forbudet mot alkoholreklame
- Diskriminering

Kontrollørene skal etter gjennomført kontroll alltid legitimere seg overfor ansvarshavende ved stedet. Dersom det har blitt observert overtredelser av alkoholloven vil kontrollørene kort redegjøre for hva som har blitt observert. Ved grove overtredelser vil bevillingshaver tilskrives om resultatet av kontrollen innen én uke, med to ukers svarfrist.

Rapporter om overtredelser av alkoholloven tillegges vekt ved vurdering av om sanksjoner skal iverksettes.

INNDRAGNING AV SKJENKEBEVILLING

Ved overtredelser av alkoholloven, manglende innbetaling av bevillingsgebyr eller grove vandelsmessige forhold, kan kommunen fatte vedtak om inndragning av salgs- eller skjenkebevilling. Inndragningstiden kan variere fra en dag til ut bevillingsperioden (maksimalt 4 år), avhengig av overtredelsens grovhet og karakter.

Ved inndragning av skjenkebevillingen kan bevillingshaver fortsatt drive alkoholfri serveringsvirksomhet.

Suspensjon eller tilbakekall av serveringsbevilling

Ved overtredelser av serveringsloven kan serveringsbevillingen midlertidig bli suspendert, og stedet må umiddelbart stoppe sin virksomhet. Ved alvorlige overtredelser av lover og regelverk kan serveringsbevillingen tilbakekalles.

Ved manglende serveringsbevilling kan heller ikke skjenkebevillingen benyttes.

Årsaker til inndragning av bevilling

Forhold som oftest medfører advarsel eller inndragning av bevilling er:

- Det er solgt eller skjenket alkohol til personer som ikke fyller alderskravene
- Det er solgt eller skjenket alkohol til personer som er åpenbart beruset
- Salg- og skjenking utover salgs- og skjenketiden
- Manglende innsending av oppgaver over omsatt mengde alkoholholdig drikk og/ eller manglende innbetaling av bevillingsgebyr til kommunen
- Kravet til uklanderlig vandel er ikke oppfylt
- Gjentatt omsetning av narkotika på et serveringssted

Inndragningstidens lengde

Skjenking til overstadig berusede personer eller til mindreårige, avdekkes normalt gjennom kontroller. Det samme gjelder salg av øl eller rusbrus til mindreårige. Inndragningsperioden vil være avhengig av sakens alvor, eller de(n) mindreåriges alder.

Ved manglende innsending av omsetningsoppgaver og manglende betaling av bevillingsgebyr har kommunen i flere år praktisert det slik at bevillingen inndras inntil gebyret er betalt, men minimum for seks uker.

Vandelskravene gjelder for hele bevillingsperioden, og politiet, skattefogden, likningskontoret, fylkesskattekontoret har en selvstendig plikt til å melde fra til etaten når de avdekker "forhold som kan antas å ha vesentlig betydning for bevillingsspørsmålet". Dersom det avdekkes dårlig vandel, vil inndragning kunne skje for resten av bevillingsperioden (fireårs-perioden).

Fastsettelse av reaksjon

Reaksjonen vil alltid måtte fastsettes individuelt og etter en konkret vurdering av det enkelte tilfellet. Ved overtredelser ligger det innenfor kommunens frie forvaltningsskjønn å avgjøre reaksjonsformen og inndragningstidens lengde.

Reaksjonen må imidlertid ikke være uforholdsmessig i forhold til overtredelsens art og omfang. Blant annet blir følgende momenter vektlagt ved fastsettelse av reaksjon:

- Type overtredelse
- Overtredelsens grovhet
- Antall overtredelser
- Om og i hvilken utstrekning, virksomheten kan klandres for overtredelsene
- Tidligere praktisering av bevillingen
- Likebehandlingshensyn

Varsling av bevillingshaver

I alle tilfeller der det foreligger grove brudd på alkoholloven vil bevillingshaver bli tilskrevet. I brevet blir han forelagt kopi av kontrollrapporten eller annet som skal danne grunnlaget for en reaksjon. I brevet blir bevillingshaver også varslet om at kommunen som bevillingsmyndighet vurderer å reagere på overtredelsen enten ved en skriftlig advarsel eller ved inndragning av bevillingen.

Bevillingshaver blir gitt anledning til å uttale seg om saken og gi sin tilbakemelding. Fristen for å gi tilbakemelding er vanligvis på to uker.

Når bevillingshavers frist til å gi tilbakemelding er utløpt blir saken vurdert. Vurderingen kan resultere i at bevillingshaver får en advarsel eller at bevillingen inndras.

Klage på vedtak

Vedtak om inndragning av skjenkebevilling eller tilbakekall av serveringsbevilling kan påklages til Fylkesmannen i Oslo og Akershus. Klagen fremsettes skriftlig overfor kommunen.

Forslag til endringer i retningslinjene for brudd på alkoholloven.

Som nevnt over må reaksjonen alltid fastsettes individuelt og etter en konkret vurdering av det enkelte tilfellet.

De gjeldende retningslinjene er for bastante i forhold til inndragning. Det vil si det står 1 uke eller 2 uker. Vi vil foreslå at for å kunne forvalte det frie forvaltningsskjønn at man i stedet setter fra 1-7 dager eller fra 8-14 dager.

Det foreslås også at man på enkelte av bruddene setter for eksempel inntil 1 uke og at man da enkelte tilfeller har muligheten til å vurdere skriftlig advarsel i stedet. Det er også viktig å vurdere hva som er ett brudd og hva som er et grovt brudd. Sist nevnte beskriver en hendelse hvor kontrolløren ser at det er personer som er åpenbart beruset av rusmidler og at skjenkeansvarlig ikke fjerner vedkommende fra skjenkestedet selv om han har observert dette.

ANBEFALINGER:

Rådmannen anbefaler at hovedutvalg for helse- og sosial blir delegert myndighet til å innvilge og inndra for kortere eller lenger tid salgs- og skjenkebevillinger og at kontrollutvalget nedlegges. Videre at de endrede retningslinjer ved brudd på alkoholloven vedtas.

RÅDMANNENS TILLEGGSKOMMENTARER.

Vedlagte retningslinjer er endret i forhold til hovedutvalgets og kommunestyrets vedtak. Endringene er markert i skråskrift.

**REVIDERT FORSLAG TIL RETNINGSLINJER FOR SKJØNNMESSIG
SAKSBEHANDLING VED BRUDD PÅ ALKOHOLLOVENS BESTEMMELSER
VEDRØRENDE SKJENKING AV ALKOHOL.**

I medhold av alkoholoven § 1.8, 1.9 og Forskrift om alkoholomsetning kap. 4, 8, 9 og 10. har kommunestyret vedtatt retningslinjer ved brudd på alkoholovens bestemmelser.

Når det foreligger dokumentasjon i form av kontrollrapport eller melding fra politiet for brudd på regelverk for salg eller skjenking av alkoholholdige drikker, eller annet regelverk som har sammenheng med alkoholovens formål skal rådmannen komme med forslag til reaksjon. Saken avgjøres av hovedutvalg for helse- og sosial.

Administrasjonen kan gi skriftlig advarsel når det er i henhold til retningslinjene. Slike vedtak legges frem for hovedutvalg for helse- og sosial som referatsak.

Fastsettelse av reaksjon

Reaksjonen vil alltid måtte fastsettes individuelt og etter en konkret vurdering av det enkelte tilfellet. Ved overtredelser ligger det innenfor kommunens frie forvaltningsskjønn å avgjøre reaksjonsformen og inndragningstidens lengde.

Reaksjonen må imidlertid ikke være uforholdsmessig i forhold til overtredelsens art og omfang. Blant annet blir følgende momenter vektlagt ved fastsettelse av reaksjon:

- *Type overtredelse*
- *Overtredelsens grovhet*
- *Antall overtredelser*
- *Om og i hvilken utstrekning, virksomheten kan klandres for overtredelsene*
- *Tidligere praktisering av bevillingen*
- *Likebehandlingshensyn*

Varsling av bevillingshaver

I alle tilfeller der det foreligger grove brudd på alkoholoven vil bevillingshaver bli tilskrevet. I brevet blir han forelagt kopi av kontrollrapporten eller annet som skal danne grunnlaget for en reaksjon. I brevet blir bevillingshaver også varslet om at kommunen som bevillingsmyndighet vurderer å reagere på overtredelsen enten ved en skriftlig advarsel eller ved inndragning av bevillingen.

Bevillingshaver blir gitt anledning til å uttale seg om saken og gi sin tilbakemelding. Fristen for å gi tilbakemelding er vanligvis på to uker.

Når bevillingshavers frist til å gi tilbakemelding er utløpt blir saken vurdert. Vurderingen kan resultere i at bevillingshaver får en advarsel eller at bevillingen inndras.

Følgende reaksjonsmåter benyttes ved:

Første gangs overtredelse:

1. Ved første gangs overtredelse av lokal forskrift om tidsgrenser for skjenking av alkohol gis en skriftlig advarsel. Er overtredelsen grov inndras bevillingen fra 1 – 7 dager.
2. Ved første gangs overtredelse av forskrift § 4-1 personer som er åpenbart påvirket av rusmidler må ikke gis adgang til skjenkestedet. Er overtredelsen grov inndras bevillingen fra 1-7 dager.
3. Ved første gangs overtredelse av forskrift § 4-2 det må ikke skjenkes drikk til person som er åpenbart påvirket av rusmidler eller skjenkes på en slik måte at vedkommende må antas å bli åpenbart påvirket, inndras bevillingen fra 1-7 dager
4. Ved første gangs overtredelse av forskriften § 4-3 om salg eller skjenking til underårige, eller underåriges delaktighet i salg eller skjenking av alkoholholdig drikk, inndras bevillingen for 2 til 4 uker.
5. Ved første gangs overtredelse av forskriftens § 4-4 Det må påses at gjestene ikke nyter medbrakt alkoholholdig drikk, eller medtar alkoholholdig drikk når de forlater skjenkestedet, gis det en advarsel.
6. Ved overtredelse av forskriften § 4-5 brennevin kan bare skjenkes i mengder à 2-4 cl, med unntak av cocktails, gis en skriftlig advarsel.
7. Ved første gangs overtredelse av forskriftens § 4-6 om skjenkestedets plikt til å føre alkoholsvake og alkoholfrie drikker gis en skriftlig advarsel.
8. Ved manglende samarbeid med kommunens skjenkekontrollører gis skriftlig advarsel.

Ved andre gangs overtredelse:

1. Ved andre gangs overtredelse av lokal forskrift om tidsgrenser for skjenking av alkohol gis en skriftlig advarsel. Hvis overtredelsen vurderes til grov inndras i stedet bevillingen inntil 3 uker.
2. Ved andre gangs overtredelse av forskrift § 4-1 personer som er åpenbart påvirket av rusmidler må ikke gis adgang til skjenkestedet, gis en skriftlig advarsel. Hvis overtredelsen vurderes til grov inndras i stedet bevillingen fra 8-14 dager.
3. Ved andre gangs overtredelse av forskrift § 4-2 det må ikke skjenkes drikk til person som er åpenbart påvirket av rusmidler eller skjenkes på en slik måte at vedkommende må antas å bli åpenbart påvirket, inndras bevillingen fra 8-14 dager
4. Ved andre gangs overtredelse av forskriften § 4-3 om skjenking til underårige, eller underåriges delaktighet i skjenking av alkoholholdig drikk, inndras bevillingen for 3 uker.
5. Ved andre gangs overtredelse av forskriftens § 4-4 Det må påses at gjestene ikke nyter medbrakt alkoholholdig drikk, eller medtar alkoholholdig drikk når de forlater

skjenkestedet, inndras bevillingen inntil 7 dager.

6. Ved overtredelse av forskriften § 4-5 brennevin kan bare skjenkes i mengder à 2-4 cl, med unntak av cocktails, gis det en advarsel.
7. Ved andre gangs overtredelse av forskriftens § 4-6 om skjenkestedets plikt til å føre alkoholsvake og alkoholfrie drikker, gis en skriftlig advarsel.
8. Ved manglende samarbeid med kommunens skjenkekontrollører i henhold til alk.loven §1-7, 1-9 tredje ledd, inndras bevillingen inntil 2 uker.

Ved flere gangers overtredelse:

1. *Ved tredje gangs overtredelse av lokal forskrift om tidsgrenser for skjenking av alkohol, inndras bevillingen inntil 3 uker.*
2. *Ved tredje gangs overtredelse av forskrift § 4-1 personer som er åpenbart påvirket av rusmidler må ikke gis adgang til skjenkestedet, inndras bevillingen for resten av bevillingsperioden.*
3. *Ved tredje gangs overtredelse av forskrift § 4-2 det må ikke skjenkes drikk til person som er åpenbart påvirket av rusmidler eller skjenkes på en slik måte at vedkommende må antas å bli åpenbart påvirket, inndras bevillingen for resten av bevillingsperioden.*
4. *Ved tredje gangs overtredelse av forskriften § 4-3 om skjenking til underårige, eller underåriges delaktighet i skjenking av alkoholholdig drikk, inndras for resten av bevillingsperioden.*
5. *Ved flere gangers overtredelse av forskriftens § 4-4 Det må påses at gjestene ikke nyter medbrakt alkoholholdig drikk, eller medtar alkoholholdig drikk når de forlater skjenkestedet, inndras bevillingen inntil 7 dager.*
6. *Ved overtredelse av forskriften § 4-5 brennevin kan bare skjenkes i mengder à 2-4 cl, med unntak av cocktails, gis det en advarsel.*
7. *Ved flere gangers overtredelse av forskriftens § 4-6 om skjenkestedets plikt til å føre alkoholsvake og alkoholfrie drikker, gis en skriftlig advarsel.*
8. *Ved manglende samarbeid med kommunens skjenkekontrollører i henhold til alk.loven §1-7, 1-9 tredje ledd, inndras bevillingen inntil 2 uker.*

Annet:

1. Ved brudd på vandelskravet Alk.lov §1-7b vurderes inndragning av bevilling.
2. Omsetningsdokumentasjon som ikke er attestert av regnskapsbyrå eller revisor eller innlevert til fastsatt dato, inndras bevillingen inntil dokumentasjon er gitt.
3. Ved manglende innbetaling av skjenkebevillingsgebyr inndras bevillingen inntil gebyret er betalt.

4. Det er hjemmel for å inndra bevillingen dersom det ved skjenkestedet skjer gjentatt diskriminering av grunner som nevnt i straffeloven § 349a.
5. *Ved manglende dokumentasjon på internkontroll §8 gis det først en advarsel, deretter inndras bevillingen til systemet er etablert.
Det gis en frist på 14 dager til etablering av intern kontroll.*
6. Retningslinjer for salg side 2, punkt 4 under Annet : Ved brudd på reklameforbudet § 14 gis en advarsel.

FORSLAG TIL RETNINGSLINJER VED SKJØNNMESSIG SAKSBEHANDLING VED BRUDD PÅ ALKOHOLLOVENS BESTEMMELSER VED SALG AV ALKOHOL.

I medhold av alkoholloven § 1.8, 1.9 og 9. Forskrift om alkoholomsetning kap. 3,8, 10 og 14 har kommunestyret vedtatt retningslinjer ved brudd på alkohollovens bestemmelser.

Når det foreligger dokumentasjon i form av kontrollrapport eller melding fra politiet for brudd på regelverk for salg av alkoholholdige drikker, eller annet regelverk som har sammenheng med alkohollovens formål skal rådmannen komme med forslag til reaksjon.

Saken avgjøres av hovedutvalg for helse- og sosial.

Administrasjonen kan gi skriftlig advarsel når det er i henhold til retningslinjene. Slike vedtak legges frem for hovedutvalg for helse- og sosial som referatsak.

Fastsettelse av reaksjon

Reaksjonen vil alltid måtte fastsettes individuelt og etter en konkret vurdering av det enkelte tilfellet. Ved overtredelser ligger det innenfor kommunens frie forvaltningsskjønn å avgjøre reaksjonsformen og inndragningstidens lengde.

Reaksjonen må imidlertid ikke være uforholdsmessig i forhold til overtredelsens art og omfang. Blant annet blir følgende momenter vektlagt ved fastsettelse av reaksjon:

- *Type overtredelse*
- *Overtredelsens grovhet*
- *Antall overtredelser*
- *Om og i hvilken utstrekning, virksomheten kan klandres for overtredelsene*
- *Tidligere praktisering av bevillingen*
- *Likebehandlingshensyn*

Varsling av bevillingshaver

I alle tilfeller der det foreligger grove brudd på alkoholloven vil bevillingshaver bli tilskrevet. I brevet blir han forelagt kopi av kontrollrapporten eller annet som skal danne grunnlaget for en reaksjon. I brevet blir bevillingshaver også varslet om at kommunen som bevillingsmyndighet vurderer å reagere på overtredelsen enten ved en skriftlig advarsel eller ved inndragning av bevillingen.

Bevillingshaver blir gitt anledning til å uttale seg om saken og gi sin tilbakemelding. Fristen for å gi tilbakemelding er vanligvis på to uker.

Når bevillingshavers frist til å gi tilbakemelding er utløpt blir saken vurdert. Vurderingen kan resultere i at bevillingshaver får en advarsel eller at bevillingen inndras.

Følgende reaksjonsmåter benyttes ved:

Første gangs overtredelse:

1. Ved første gangs overtredelse av lokal forskrift om tidsgrenser for salg av alkohol gis en skriftlig advarsel. Er overtredelsen grov inndras bevillingen fra 1 – 7 dager.
2. Ved første gangs overtredelse av forskrift § 3-1 salg til personer som er åpenbart er påvirket av rusmidler inndras bevillingen fra 1-7 dager.
3. Ved første gangs overtredelse av forskrift § 3-2 de ansatte skal påse at det ikke drikkes alkohol i salgslokalet gis det en advarsel.
4. Ved første gangs overtredelse av forskriften § 2-4 om salg til underårige, eller underåriges delaktighet i salg av alkoholholdig drikk, inndras bevillingen for 2 til 4 uker.
5. Ved manglende samarbeid med kommunens skjenkekontrollører gis skriftlig advarsel.

Ved andre gangs overtredelse:

1. Ved andre gangs overtredelse av lokal forskrift om tidsgrenser for skjenking av alkohol inndras bevillingen inntil 2 uker.
2. Ved andre gangs overtredelse av forskrift § 3-1 salg til personer som er åpenbart er påvirket av rusmidler inndras bevillingen fra 8-14 dager.
3. Ved andre gangs overtredelse av forskriften § 3-2 de ansatte skal påse at det ikke drikkes alkohol i salgslokalet inndras bevillingen inntil 7 dager.
4. Ved andre gangs overtredelse av forskriftens § 2-4 om salg til underårige, eller underåriges delaktighet i salg av alkoholholdig drikk, inndras bevillingen for 4 uker.
5. Ved manglende samarbeid med kommunens skjenkekontrollører i henhold til alk.loven §1-7, 1-9 tredje ledd, inndras bevillingen inntil 2 uke.

Ved flere gangers overtredelse:

1. Ved tredje gangs overtredelse av ovennevnte bestemmelser i alkoholloven, inndras bevillingen for resten av bevillingsperioden

Annet:

1. Ved brudd på vandelskravet Alk.lov §1-7b vurderes inndragning av bevilling.
2. Omsetningsdokumentasjon som ikke er attestert av regnskapsbyrå eller revisor eller innlevert til fastsatt dato, inndras bevillingen inntil dokumentasjon er gitt.
3. *Ved manglende dokumentasjon på intern kontroll §8 gis det først en advarsel, deretter inndras bevillingen til systemet er etablert.
Det gis en frist på 14 dager til etablering av intern kontroll.*
4. Ved brudd på reklameforbudet § 14 gis en advarsel.

VEDLEGG 2

LOVANVENDELSE VED BRUDD PÅ ALKOHOLLOVEN

Retningslinjer ved brudd på alkohollovens bestemmelser er utarbeidet etter:

Alkoholloven

Det sentrale når det gjelder inndragning av salgs- og skjenkebevillinger er alkoholloven § 1-8

Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.

Fastsatt av Arbeids- og sosialdepartementet 8. juni 2005 med hjemmel i lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. § 1-2, § 1-5, § 1-7c, § 1-8, § 1-9, § 1-10, § 1-14, § 2-1, § 2-3, § 3-8, § 3-9, § 4-6, § 4-7, § 7-1, § 8-4, § 9-1 og § 9-2. Endres 1 juli 2005, jf. forskrift 21 juni 2005 nr. 665.

Kapittel 1. Definisjoner

§ 1-1. I denne forskrift legges følgende definisjoner til grunn:

- *Alkoholfri drikk*: Drikk som inneholder under 0,7 volumprosent alkohol
- *Alkoholsvak drikk*: Drikk som inneholder mellom 0,7 og 2,5 volumprosent alkohol
- *Alkoholholdig drikk gruppe 1*: Drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol
- *Alkoholholdig drikk gruppe 2*: Drikk som inneholder over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol
- *Alkoholholdig drikk gruppe 3*: Drikk som inneholder mellom 22 og 60 volumprosent alkohol.

Kapittel 2. Salg og skjenking

§ 2-1. Salg og skjenking av alkoholholdig drikk skal foregå på en slik måte at skadevirkningene begrenses og alkoholpolitiske og sosiale hensyn ivaretas.

§ 2-2. Bevillingshaver og styrer er ansvarlig for at salg og skjenking etter salgsbevillinger etter alkoholloven § 3-1 annet ledd og skjenkebevillinger foregår i overensstemmelse med alkoholloven og bestemmelser gitt med hjemmel i den.

Bevillingshaver og styrer plikter å føre tilsyn med de ansattes utøvelse av salg og skjenking, og er ansvarlig for at de ansatte blir gjort kjent med regelverket for salg og skjenking av alkoholholdig drikk, og ellers gitt den nødvendige veiledning for virksomheten.

Under styrers fravær påhviler styrers ansvar og plikter stedfortreder.

§ 2-3. Den som selger eller skjenker alkoholsvak drikk og alkoholholdig drikk i gruppe 1 må ha fylt 18 år, og den som selger eller skjenker alkoholholdig drikk i gruppe 2 og 3 må ha fylt 20 år. Dette gjelder likevel ikke servitør med kokk- eller servitørfagbrev, eller ved salg av alkoholsvak drikk når en person over 18 år har daglig tilsyn med salget.

Lærlinger og lære kandidater, jf. lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova) § 4-1, og elever i kokk- eller servitørfag i videregående skole under praktisk opplæring i bedrift, som ikke har nådd den alder som er fastsatt i alkoholloven § 1-5 tredje ledd, kan likevel selge, utlevere eller servere alkoholholdig drikk når dette er nødvendig av hensyn til opplæringen. Det er et vilkår at det foreligger en

reell opplærings situasjon, hvor salg eller servering av alkoholholdig drikk inngår som en del av en fastsatt læreplan. Bestemmelsene i dette ledd gjelder ikke for bevilling gitt til AS Vinmonopolet.

§ 2-4. Salg, utlevering og skjenking av alkoholsvak drikk og alkoholholdig drikk i gruppe 1 må ikke skje til personer under 18 år, og salg, utlevering og skjenking av alkoholholdig drikk i gruppe 2 og 3 må ikke skje til personer under 20 år, selv om vedkommende viser frem skriftlig fullmakt fra foreldre, foresatte eller andre.

Ansatte på salgs- og skjenkesteder har ved tvil om alder rett og plikt til å kreve legitimasjon.

§ 2-5. Alkoholsvak og alkoholholdig drikk må ikke selges, utleveres eller skjenkes fra automat.

Kapittel 3. Særlig om salg

§ 3-1. Salg eller utlevering av alkoholholdig drikk må ikke skje til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler.

§ 3-2. De ansatte skal påse at det ikke drikkes alkohol i salgslokalet.

§ 3-3. På salgssted for alkoholholdig drikk i gruppe 1 skal slik drikk plasseres på en slik måte at den ikke kan forveksles med alkoholfri og alkoholsvak drikk.

§ 3-4. Det kan ikke gis salgsbevilling for alkoholholdig drikk til bensinstasjon eller kiosk.

Med « bensinstasjon » forstås utsalgssted som i det vesentlige selger bensin, olje og andre varer som er nødvendig for drift av eller vedlikehold av motorkjøretøyer og motorbåter. Med « kiosk » forstås utvalg som i det vesentlige selger kioskvarer.

§ 3-5. Bestilling av alkoholholdig drikk må ikke ekspederes med mindre bestillingen inneholder fullstendige opplysninger om kjøpers navn, adresse og alder.

§ 3-6. Utsalg for alkoholholdig drikk i gruppe 2 og 3 skal ikke ekspedere bestillinger som skal sendes til militære områder med mindre det foreligger bestillingsbekreftelse fra vedkommende militære sjef. Som militært område regnes ikke kommandantbolig mv. hvor militære personer har sine private hjem.

§ 3-7. Det er AS Vinmonopolets ansvar å føre kontroll med at salget med alkoholholdig drikk i gruppe 2 og 3 til enhver tid foregår i samsvar med lov og forskrift.

Kapittel 4. Særlig om skjenking

§ 4-1. Personer som er åpenbart påvirket av rusmidler må ikke gis adgang til skjenkestedet.

Dersom en person som er åpenbart påvirket av rusmidler befinner seg på skjenkestedet, har bevillingshaver plikt til å sørge for at vedkommende forlater stedet. Bevillingshaver har plikt til å sørge for at personer som trenger det, får nødvendig bistand.

§ 4-2. Det må ikke skjenkes alkoholholdig drikk til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller skjenkes på en slik måte at vedkommende må antas å bli åpenbart påvirket.

Sitter flere personer sammen og en eller flere av dem er åpenbart påvirket av rusmidler, må det ikke serveres alkoholholdig drikk til noen av dem før den eller de påvirkede er fjernet.

§ 4-3. Det må påses at personer som ikke fyller alderskravene i alkoholloven § 1-5 ikke drikker alkohol som skjenkes andre gjester.

§ 4-4. Det må påses at gjestene ikke nyter medbrakt alkoholholdig drikk, eller medtar alkoholholdig drikk når de forlater skjenkestedet.

§ 4-5. Brennevin kan bare skjenkes i mengder á 2 og 4 cl. Dette gjelder ikke for servering av cocktails.

§ 4-6. Den som har bevilling til å skjenke alkoholholdig drikk, plikter også å føre et rimelig utvalg av alkoholfrie og alkoholsvake drikker, og som må regnes som en naturlig erstatning for alkoholholdig drikk.

Alkoholfrie og alkoholsvake drikker skal oppføres på skjenkekart og andre prislister.

§ 4-7. Når halvflasker er i handelen, plikter skjenkestedet å føre et rimelig utvalg av slike.

§ 4-8. Alminnelig skjenkebevilling kan inkludere selvserving fra kjøleskap på hotellrom.

Det må påses at alkoholholdig og alkoholsvak drikk ikke er tilgjengelig for mindreårige.

Kommunen kan avholde kunnskapsprøver for kandidater uten tilknytning til virksomhet

Kapittel 8. Internkontroll

Kapittel 8 trer i kraft 1 jan 2006.

§ 8-1. For å sikre at krav fastsatt i eller i medhold av alkoholloven overholdes, jf. alkoholloven § 1-1, skal innehavere av salgs- og skjenkebevillinger føre internkontroll med den virksomhet som drives i henhold til bevillingen, alkoholloven og bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholloven.

Første ledd gjelder ikke for innehavere av ambulerende skjenkebevilling etter alkoholloven § 4-5. For bevilling gitt etter alkoholloven § 1-6 tredje ledd kan det gjøres unntak fra plikten etter første ledd når det vil virke urimelig bl.a. av hensyn til stedets størrelse.

I kraft 1 jan 2006.

§ 8-2. I denne forskriften betyr internkontroll systematiske tiltak som skal sikre at virksomhetens aktiviteter planlegges, organiseres, utføres og vedlikeholdes i samsvar med krav fastsatt i bevillingen, alkoholloven og i bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholloven.

I kraft 1 jan 2006.

§ 8-3. Internkontrollen skal tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold og ha det omfang som er nødvendig for å overholde krav i bevillingen, alkoholloven og bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholloven. Internkontrollen skal dokumenteres i den form og i det omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Dokumentasjonen skal til enhver tid være oppdatert og tilgjengelig for kontrollmyndigheten.

Internkontrollen innebærer at den/de ansvarlige for virksomheten skal

1. ha oversikt over krav i bevillingen, alkoholloven og bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholloven som gjelder for virksomheten,
2. sørge for at ansatte i virksomheten har tilstrekkelige kunnskaper og kompetanse til å overholde kravene til virksomheten, herunder kravene til internkontroll,
3. ha oversikt over hvordan virksomheten er organisert og hvordan oppgaver og ansvar er fordelt,
4. ha rutiner for å sikre overholdelse av krav i bevillingen, alkoholloven og bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholloven som gjelder for virksomheten,

5. ha rutiner for å forebygge, avdekke og rette opp avvik,
6. foreta systematisk og regelmessig gjennomgang av internkontrollen.

I kraft 1 jan 2006.

Kapittel 9. Kontroll med salgs- og skjenkebevillinger

§ 9-1. Kommunen har ansvar for kontroll med utøvelsen av kommunal bevilning til skjenking av alkoholholdig drikk, salg av alkoholholdig drikk i gruppe 1 og statlig bevilning etter alkoholloven § 5-3 første ledd, herunder for kontroll med føring av internkontroll etter kapittel 8 i forskriften her.

§ 9-2. Kommunen skal gi nødvendig råd og veiledning til bevillingshaver, styrer og stedfortreder, slik at omsetningen av alkohol kan skje i samsvar med regelverket, og på en slik måte at alkoholpolitiske og sosiale hensyn ivaretas.

§ 9-3. Kommunen er ansvarlig for at de som skal foreta kontroll ved salgs- og skjenkestedene (kontrollørene) får den nødvendige opplæring for å kunne ivareta sine oppgaver.

§ 9-4. Kontrollen skal særlig omfatte salgs- og skjenketidene, aldersgrensebestemmelsene, og at det ikke selges eller skjenkes til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler. Kommunen skal sikre at kontrollen til enhver tid er rettet mot de forhold som synes hensiktsmessige etter en vurdering av de lokale forhold.

§ 9-5. Kontrollen av salgs- og skjenkesteder kan foregå åpent eller anonymt.

Etter utført kontroll skal kontrolløren alltid presentere seg for stedets ansvarshavende og muntlig redegjøre for sitt inntrykk av stedet.

§ 9-6. Skriftlig rapport sendes snarest mulig - og innen en uke - til salgs- eller skjenkestedet med adgang for bevillingshaveren til å uttale seg innen to uker.

Rapportene sendes bevillingsmyndigheten. Rapporter fra steder med statlig bevilning skal sendes via kommunal bevillingsmyndighet. Salgs- eller skjenkestedets uttalelse til rapporten skal følge med.

§ 9-7. Salgs- og skjenkestedene skal kontrolleres så ofte som behovet tilsier. Hvert sted skal kontrolleres minst en gang årlig. Kommunen skal årlig utføre minst tre ganger så mange kontroller som de har salgs- og skjenkesteder.

§ 9-8. Innenfor rammen av denne forskrift kan kommunen fastsette nærmere retningslinjer for utøvelsen av kontrollen med salgs- og skjenkestedene.

Kapittel 10. Inndragning av salgs- og skjenkebevillinger

§ 10-1. En bevilning kan inndras dersom den ikke er benyttet i løpet av det siste året.

Bevillingen kan likevel ikke inndras dersom årsaken til manglende bruk av bevillingen er en hindring utenfor bevillingshavers kontroll og som han ikke med rimelighet kunne unngå eller overvinne følgene av. Dette gjelder bare i den utstrekning det kan antas at driften kan gjenopptas innen rimelig tid.

Kapittel 14. Forbud mot reklame for alkoholholdig drikk

§ 14-1. Reklame for alkoholholdig drikk er forbudt.

Forbudet gjelder også bruk av vare- eller firmamerke eller kjennetegn for alkoholholdig drikk, forutsatt at en ikke uvesentlig del av dem reklamen henvender seg til må antas å ville oppfatte den som reklame for alkoholholdig drikk.

Forbudet gjelder også reklame for andre varer med samme vare- eller firmamerke eller kjennetegn som alkoholholdig drikk, med mindre varen har et eget distinkt varemerke/-kjennetegn. Når varen har et eget distinkt varemerke/-kjennetegn, kan det i reklame i tillegg gis opplysninger om vare- eller firmamerke eller kjennetegn, med mindre en ikke uvesentlig del av dem reklamen henvender seg til må antas å ville oppfatte den som alkoholreklame.

Varer som nevnt i første og tredje ledd må heller ikke inngå i reklame for andre varer eller tjenester.

§ 14-2. Med reklame forstås enhver form for massekommunikasjon i markedsføringsøyemed, herunder reklame i trykt skrift, film, radio, fjernsyn, telefonnett, datanettverk, lysreklame, plakater, skilt og lignende innretninger, avbildninger, utstillinger og liknende, distribusjon av trykksaker, vareprøver mv.

§ 14-3. Unntatt fra forbudet er:

1. Annonser i et utenlandsk trykt skrift som innføres til Norge, med mindre hovedformålet med skriftet eller importen er å reklamere for alkoholholdig drikk i Norge.
2. Informative annonser i bransjetidsskrifter og annen informasjon til bevillingshavere som ledd i den ordinære omsetningsprosess for alkoholholdige drikker.
3. Annonser om salgssted eller skjenkested med informasjon om stedets navn, adresse og åpningstider samt bevillingsrettigheter.
4. Opplysningsskilt av lite format i umiddelbar tilknytning til salgs- eller skjenkested.
5. Merking av vanlig serveringsutstyr på skjenkested med alkoholproduzenters eller grossisters firmanavn og/eller firmamerke.
6. Merking av bevillingshavers kjøretøyer, emballasje, betjeningsuniformer ol med eget firmanavn og/eller firmamerke.
7. Reklame i utenlandske fjernsynskanaler, når reklamen er i samsvar med reklamereglene i det land kanalen sendes fra. Unntaket gjelder ikke reklame i fjernsynssendinger som er spesielt rettet mot Norge.
8. Produkt- og prisopplysninger på Internett når opplysningene gis av AS Vinmonopolet som grunnlag for bestilling over nettet (nettsalg) eller innehar av kommunal salgsbevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 1.

§ 14-4. Plikten til å fjerne utendørs reklame påhviler vedkommende eiendoms eier (fester).

Pålegg fra politiet om å fjerne utendørs reklame mv. kan fullbyrdes etter reglene i tvangsfullbyrdelsesloven § 13-14 uten at dom kreves.

§ 14-5. Departementet kan i det enkelte tilfelle, når særlige grunner foreligger, fravike bestemmelsene i dette kapittel.

§ 14-6. Bestemmelsene i § 14-1 til § 14-5 gjelder også for Svalbard og Jan Mayen.

§ 14-7. Reklame for stoffer som er særskilt beregnet for, eller betegnes som egnet til, tilsetning til alkoholholdig drikk er forbudt. Det samme gjelder reklame for emner, tilvirkingsbeskrivelser, apparater og andre midler til å framstille slike drikker.

Unntatt fra forbudet er produkt- og prisopplysninger på Internett når opplysningene gis som grunnlag for bestilling av varer over nettet (nettsalg).

Utv.sak nr 30/06

**R-217 - REGULERINGSPLAN MED REGULERINGSBESTEMMELSER
FOR DELER AV KJÆRNES**

Saksbehandler: Greta Elin Løkhaug Arkivnr: REG R-217 Saknr.: 03/352

Utvalg	Utv.sak nr	Møtedato
Hovedutvalg for teknikk og miljø	2/04	15.01.2004
Hovedutvalg for teknikk og miljø	2/05	13.01.2005
Hovedutvalg for teknikk og miljø	8/06	08.02.2006
Kommunestyret	30/06	10.05.2006

Hovedutvalgets innstilling til kommunestyret:

1. I medhold av plan- og bygningslovens § 27-2, vedtar Ås kommune privat forslag til reguleringsplan for deler av Kjærnes, som vist på kart datert 01.07.2004, sist revidert 25.01.2006, med reguleringsbestemmelser datert 01.07.2004, sist revidert 25.01.2006.
2. Før saken forelegges for kommunestyret, oversendes den til ny uttalelse til de parter som berøres av de siste endringene. Dersom det til disse endringene ikke innkommer uttalelser som ikke tidligere er vurdert, anses planen som ferdigbehandlet av det faste utvalget for plansaker, og planen forelegges kommunestyret for endelig vedtak.

—————
Hovedutvalg for teknikk og miljø behandling 08.02.2006:

Votering: Innstillingen ble enstemmig tiltrådt.

—————
Behandling i Hovedutvalg for teknikk og miljø 13.01.2005:

Håvard Steinsholt (SV) foreslo følgende tillegg:

Før annen gangs behandling må planens visuelle konsekvenser illustreres.

Votering:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt

Sv's tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Hovedutvalg for teknikk og miljø 13.01.2005:

I medhold av plan- og bygningslovens § 30, jfr. § 27-1, vedtar det faste utvalg for plansaker å legge ut til offentlig ettersyn privat forslag til reguleringsplan for deler av Kjærnes, som vist på kart datert 01.07.2004, sist revidert 21.12.2004, med reguleringsbestemmelser datert 01.07.2004, sist revidert 28.12.2004.

Planforslaget sendes dessuten aktuelle offentlige etater og andre berørte parter til uttalelse.

Før annen gangs behandling må planens visuelle konsekvenser illustreres.

—————
Behandling i Hovedutvalg for teknikk og miljø 15.01.2004:

Votering: Innstillingen ble enstemmig vedtatt

Hovedutvalg for teknikk og miljø vedtak 15.01.2004:

Under henvisning til plan- og bygningslovens § 30 og til kommuneplanen for Ås, arealdelen 2002 - 2012, anbefaler det faste utvalget for plansaker at det utarbeides privat reguleringsplan for området ved Kjærnes brygge, avgrenset som vist på oversiktskart i eksp. av 29.01.2003 fra Drøbak Arkitektkontor, etter de retningslinjer som det er redegjort for i teknisk sjefs kommentarer og konklusjon.

Tidligere politisk behandling:

Kommuneplanen for Ås, arealdelen, 2002 – 2012, vedtatt i kommunestyret 11.12.2002.
Det faste utvalg for plansaker 15.01.2004: Forespørsel om regulering

Administrativ behandling:

Planskisse behandlet i kommunens administrative planforum 19.03.2003.

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Forhåndsvarsling:	30.03.2004
Det faste utvalg for plansaker 1. gang:	13.01.2005
Offentlig ettersyn:	15.02.-18.03.2005
Det faste utvalg for plansaker 2. gang:	09.02.2006
Kommunestyret:	

Vedlegg som følger saken trykt:

1. Planskisse med beskrivelse, datert 29.01.2003
2. Brev av 21.05.2003 fra bygnings- og reguleringssjefen
3. Brev av 04.07.2003 fra Drøbak Arkitektkontor AS
4. Utsnitt av kommuneplankart
5. Gjeldende reguleringsplan i området
6. Reguleringsplankart, datert 01.07.2004, sist revidert 25.01.2006 (forminsket)
7. Reguleringsbestemmelser, datert 01.07.2004, sist revidert 25.01.2006
8. Brev av 08.11.2004 fra Drøbak Arkitektkontor AS
9. Feltrapport fra arkeologiske registreringer, datert 10.11.2004
10. Illustrasjoner av planforslaget, datert 22.04.2005
11. Brev av 12.10.2005 fra Drøbak Arkitektkontor AS
12. Brev av 11.11.2005 fra reguleringsavdelingen
13. Brev av 18.11.2005 fra Drøbak Arkitektkontor AS
14. Internt notat til rådmannen av 19.04.06, Inr. 5835/06

Vedlegg som ligger i saksmappen:

Sakens øvrige dokumenter.

Utskrift av saken sendes til:

Drøbak Arkitektkontor AS, Tamburbakken 17G, 1440 DRØBAK
Bjørn Stubberud, Nebbaveien 130, 1407 Vinterbro
Adressater i følge liste

SAKSUTREDNING

Planstatus:

Området langs Bunnefjorden er i henhold til kommuneplanen for Ås, arealdelen 2002 - 2012, båndlagt med henblikk på regulering. I tillegg er det byggeforbud i 100-meterbeltet langs fjorden. Hensikten med kommuneplanens disponering er å avklare forholdet mellom tomter til bolig- og fritidsbruk, samt sikre allmennhetens ferdsel i strandsonen. Det forutsettes ikke videre boligbygging i området.

Kommunen vedtok i 1986 reguleringsplan for strandsonen mellom Kjærnes brygge og Bogen. I henhold til denne planen er strandsonen regulert til friområde og område for privat småbåthavn og parkering.

Forespørsel om regulering:

Drøbak Arkitektkontor hadde forhåndskonferanse med bygnings- og reguleringsssjefen 12.08.2002.

I eksp. av 29.01.2003 oversendte Drøbak Arkitektkontor AS på vegne av entreprenørfirmaet Bjørn Stubberud AS en idéskisse/planskisse til kommunen for vurdering. Skissen omfatter området ved Kjærnes brygge og strandsonen sørover, samt del av Kjærnesveien og områder langs Kjærneslia. Det vises en større utvidelse av eksisterende småbåthavn, utvidelse av parkeringsarealer, kiosk, havnekontor, verksted og båtbutikk, samt utbygging av kjedehus på en ubebygde tomt øst for Kjærneslia. Det tas sikte på oppgradering av strandkanten langs Kjærnesveien, med blant annet steinsetting og gangareal. Se detaljert beskrivelse i vedlegg 1.

Behandling i planforum:

Saken ble behandlet i kommunens administrative planforum i møte 19.03.2003. Planforumet kunne ikke anbefale planskissen i foreliggende form, både på grunn av en vesentlig utvidelse av eksisterende bryggeanlegg, og fordi det viste en utbygging av boliger og andre bygninger, noe som ikke ble ansett å være i samsvar med kommuneplanen. Se brev av 21.05.2003, vedlegg 2.

Brev fra Drøbak Arkitektkontor AS:

I svarbrev av 04.07.2003 bad Drøbak Arkitektkontor om at saken ble forelagt det faste utvalget for plansaker i henhold til plan- og bygningslovens § 30. Firmaet mente dessuten at kommunen måtte ha misforstått saken, da dette ikke var å forstå som et planforslag, men en idéskisse som ble framlagt for å få ytterligere signaler om det videre arbeidet. Se vedlegg 3.

Kommentarer:

Teknisk sjef viser til kommuneplanen der det står følgende om strandsonen:

Området langs fjorden fra Kjærnes til kommunegrensa mot Oppegård i nord er båndlagt med sikte på regulering. Formålet med reguleringen er både å sikre dagens bebyggelse og allmennhetens ferdsel i strandsonen, samt hindre en videre utbredelse av bebyggelsen i strandsonen.

Idéskissen går utover det som står i denne teksten. På den annen side har idéskissen en hel rekke positive elementer, som kan rydde opp rent praktisk og visuelt, både når det gjelder båtplasser, båtservice, strandkant, fotgjengerområder, parkering og bebyggelse. Det totale planområdet som er vist på oversiktskartet fra konsulenten har dessuten et tilstrekkelig omfang til at det er mulig å utforme en reguleringsplan som kan tilpasses resten av det båndlagte området i kommuneplanen.

Konklusjon:

Ut fra dette anbefales det at man går videre med planarbeidet. Vi ser at dersom private skal utarbeide og gjennomføre en reguleringsplan, må den nødvendigvis ha en slik utforming at den gir en viss fortjenestemulighet. Denne muligheten ligger i det foreslåtte boligfeltet og i det utvidede båtanlegget med tilhørende servicefunksjoner. Omfanget av nyanlegg må likevel reduseres. Det nye boligfeltet forutsettes bare å inneholde frittliggende boliger med moderat utnyttelse - ikke kjedehus eller rekkehus – slik at det ikke bryter med nåværende bebyggelsesstruktur. Båtanlegget må likeledes reduseres vesentlig. Planområdet må omfatte hele området som er avgrenset på konsulentens oversiktskart, slik at også eksisterende hytte- og boligtomter blir regulert i samsvar med kommuneplanens retningslinjer. Planen må dessuten klart vise hvordan allmennhetens oppholds- og ferdselsmulighet skal opprettholdes og forbedres, blant annet med videre forbindelse mot områdene sør og nord for dette området.

Behandling/forespørsel i det faste utvalg for plansaker:

I møte 15.01.2004 ble forespørsel om regulering for deler av Kjærnes lagt fram for det faste utvalg for plansaker. Utvalget gjorde følgende vedtak i møtet den 15.01.2004: Under henvisning til plan- og bygningslovens § 30 og til kommuneplanen for Ås, arealdelen 2002 – 2012, anbefaler det faste utvalget for plansaker at det utarbeides privat reguleringsplan for området ved Kjærnes brygge, avgrenset som vist på oversiktskart i eksp. av 29.01.2003 fra Drøbak Arkitektkontor, etter de retningslinjer som det er redegjort for i teknisk sjefs kommentar og konklusjon

Forhåndsuttalelser:

Planen ble forhåndsvarslet 30. mars 2004. Det er kommet inn bemerkninger fra følgende berørte parter:

1. Akershus fylkeskommune, Avdeling for regional utvikling (24.05.2004) uttaler at plankartet ikke er tilstrekkelig for å få avklart eventuelle konflikter med *automatisk fredete kulturminner*. Når det gjelder *marinarkeologi* må Norsk sjøfartsmuseum varsles dersom det skal foretas inngrep i sjøen. Museet vurderer om det må foretas en marinarkeologisk befaring for å avklare eventuelle kulturminner under vann. Angående *nyere tids kulturminner* er området rundt og sør for Kjærnes brygge preget av fritidsbebyggelse fra 1920 – 1930-tallet og fram til 1960. Fritidsbebyggelsen består av små hytter med ganske enhetlig utforming fra mellomkrigstida og senere. I tillegg består området av et jordbrukslandskap med eldre gårdsbebyggelse. Fylkesrådmannen anser at området har kulturminneverdier som bør ivaretas i det videre planarbeidet. Av *andre regionale interesser* vil fylkesrådmannen fraråde at det åpnes for fortetting og nybygging i området som omfattes av rikspolitiske retningslinjer for Oslofjorden.
2. Akershus fylkeskommune, Avdeling for regional utvikling (19.07.2004) skriver om *automatisk fredete kulturminner* at de topografiske forholdene tilsier at planområdet har potensial for fornminner uten synlig markering. Fylkesrådmannen krever derfor arkeologisk registrering av området i henhold til kulturminnelovens § 9. Kommunen er ansvarlig for at registreringen gjennomføres før planen vedtas. Registreringen anslås til ca 1 ukeverk, men det tas forbehold om at funn av kulturminner kan medføre at en fullstendig registrering ikke lar seg gjøre innenfor stipulert tid. Tiltakshaver avtaler tidspunkt og vilkår for registreringen. Viser ellers til uttalelse i brev datert 24.05.2004 (ovenfor).
3. Kjærnes vel v/Sissel B. Samuelson (01.09.2004) er positive til planforslaget. Vellet mener at dette er et godt tiltak for å få et estetisk bryggemiljø på Kjærnes og at boligbygging i Kjærneslia vil inngå som en del av det miljøet. De mener at den foreslåtte løsningen vil skape et pent og trivelig bryggemiljø for både båtfolk og

beboere på Kjærnes. Til slutt er de også positive til at flytebryggeanleggets sikkerhet forbedres.

Kommentarer til bemerkningene:

Nr.1 og 2: Arkeologiske registreringer er bestilt og utført. Det vises til kommentarer nedenfor.
Nr.3: Bemerkningen tas til orientering.

I tillegg til innkomne kommentarer har administrasjonen hatt et møte med tiltakshaver og arkitekt og senere flere møter med arkitekten.

Det er i uregistrerte meldinger fra noen eiere av fritidsboligene i felt Bb5 (langs sjøsiden) kommet ytringer om at de ønsker eiendommene regulert til boligtomter. Gjennom telefonhenvendelser har administrasjonen fått inntrykk av at flere eiere av fritidsboligene egentlig ønsker å få omregulert sine eiendommer til boligformål. Det gjorde at administrasjonen tok kontakt med arkitekten og ba han sende ut et eget skriv til de det gjelder og be om uttalelse til hva de egentlig ønsker for sine eiendommer. Ingen av disse har kommet med bemerkninger i forbindelse med meldingen om oppstart. Arkitekten sendte deretter ut et skriv (vedlegg 8) datert 08.11.2004. Det er mottatt skriftlige tilbakemeldinger fra eiere av gnr 111 bnr 23 og 25 (Grete og Arnt Holand), gnr 111 bnr 34 (Tale Grøtte), gnr 111 bnr 59 (Grete Ofte), gnr 111 bnr 124 (Jan Sørлие), gnr 111 bnr 156 (Finn Per Myklebust) og gnr 111 bnr 157 og 164 (Kari Hjemgaard).

Med unntak av uttalelse fra Grete Ofte, som ønsker å avvente uttalelser til planen før hun får se forslaget, er samtlige eiere klare på at de ønsker sine eiendommer regulert til boligformål. Planforslaget har derfor blitt korrigert og alle eiendommer vest for Kjærneslia er blitt regulert til boligformål. I opprinnelig forslag var de fleste eiendommene vest for Kjærneslia regulert til fritidsformål.

Det er blitt foretatt arkeologiske registreringer i området. Den arkeologiske rapporten er blitt tilsendt, uten følgebrev. Rapporten viser at det er gjort 15 funnpunkter fra nyere steinalder, i et område lengst øst, i planområdet. Fylkeskommunen har avgrenset området på tilsendte kart og dette er blitt overført på plankartet. Byggegrensene er ikke korrigert, men dette kan gjøres i forbindelse med offentlig ettersyn. Det er foreslått en egen bestemmelse om fornminner i reguleringsbestemmelsene. Det er i tillegg foreslått noen mindre grensejusteringer på reguleringsplanen. Atkomstveiene har også blitt korrigert etter tilsendt rapport fra fylkeskommunen.

Reguleringsbestemmelsene er blitt korrigert og satt opp etter kommunens oppsett.

Risiko- og sårbarhetsanalyse:

Planområdet er vurdert i forhold til risikofaktorer som trafikk, fare for flom eller ras, radonforekomst, støy, forurensning av vann og grunn og fare for eksplosjon. Det er ikke registrert forhold som skulle tilsi spesiell beredskap foruten sikring av atkomstforhold for gående, syklende og kjørende i området. Gang- og sykkelveien fra sørøst i planområdet langs bryggen og til friområdet ved Kjærnes brygge bedrer forholdene for gående og syklende. Trafikksikkerheten i området blir også forbedret, som følge av reguleringsplanen, ved at antall avkjørsler reduseres og forbedres. Dette gir bedre atkomstmuligheter for brannbil eller ambulanse til området ved eventuelle ulykker. Det er satt av areal til en parkeringsplass lengst sør i planen som tilrettelegger for redusert biltrafikk ved stranden. Reguleringsplanen med

reguleringsbestemmelsene er ganske detaljerte og formålet er å rydde opp i strandsonen for å sikre allmennhetens ferdsel og ivareta kvalitetene ved stedet.

Vurdering med konklusjon og begrunnelse:

Planforslaget viser at samtlige eiendommer reguleres til boligformål. Forslaget innebærer en opprydding i strandsonen og allmennheten sikres ferdsel i denne. Gang- og sykkelveien videreføres fra sørøst i planområdet videre langs bryggen og inn i friområdet ved Kjærnes brygge.

Teknisk sjef anbefaler at det faste utvalg for plansaker legger planforslaget ut til offentlig ettersyn.

Offentlig ettersyn – innkomne bemerkninger:

I henhold til vedtak i det faste utvalg for plansaker ble saken lagt ut til offentlig ettersyn i perioden 15.02.2005-18.03.2005. Saken ble også sendt berørte parter til uttalelse. Det er innkommet følgende bemerkninger:

4. Akershus fylkeskommune, Avdeling for regional utvikling (17.03.2005/20.04.2005/05.08.2005). I brev datert 17.03.2005 ble det informert om at saken var oversendt Norsk Sjøfartsmuseum til uttalelse, som rette myndighet, jfr. kulturminnelovens § 14. I brev datert 20.04.2005 kommer Akershus fylkeskommune med en foreløpig uttalelse til planen: Når det gjelder **automatisk fredete kulturminner** ligger planområdet i et kulturmiljø med en rekke steinalderlokaliteter og gravrøyser. Det er gjennomført arkeologiske registreringer av planområdet, jfr. feltrapport i vedlegg 9. Det er registrert et automatisk fredet kulturminne, boplassen 89461 fra yngre steinalder. Fylkesmannen anbefaler at steinalderboplassen blir bevart til spesialområde bevaring i henhold til plan- og bygningslovens § 25, punkt 6, jfr. avgrensning på kart vedlagt feltrapporten. ”Boplassen er interessant og verdifull både som vitenskapelig materiale og som pedagogisk verdi i forbindelse med formidling. Som vitenskapelig kildeverdi kan det nevnes at boplassen inneholder interessante funn av både mikroflekker av flint, brente bein og keramikkskår. Beliggenheten i et lite dalsøkk/drag i terrenget avgrenset av berg i nord og sør er et typisk trekk for steinalderboplasser, og kan fungere i en formidlingssammenheng. Boplassens beliggenhet i terrenget sørget for ly for vær og vind. I yngre steinalder, da havet stod omtrent 20-25 m over dagens havnivå, lå denne boplassen, id 89461, på et nes. Havet gikk inn i en bukt øst for boplassen. På den andre siden bukten, omlag 150 m øst for boplassen, ligger to andre steinalderboplasser som henvender seg mot det samme landskapsrommet (bukten), jfr. vedlagt kartgrunnlag. Begge steinalderboplassene, jfr. feltrapport datert 31.10.2003, er regulert til spesialområde bevaring i forbindelse med Reguleringsplan for Nebbaveien. Ved å regulere steinalderboplassen, id 89461, til bevaring, vil man samtidig ta vare på en større deler av en forhistorisk sammenheng i forhistoriske kulturmiljøet rundt bukten.” Boplassen er naturlig avgrenset i nord, sør og øst og fylkesmannen ønsker derfor å regulere området til bevaring. Det forutsetter at boplassen blir liggende innenfor et større spesialområde som ivaretar boplassens beliggenhet i landskapet. Fylkesmannen forutsetter at steinalderboplassens østlige synsfelt blir ivaretatt i framtiden. Det foreslås at omtrent slik tekst blir tatt inn i reguleringsbestemmelsene: ”Området omfatter steinalderboplassen id 89461, fra yngre steinalder. Innenfor området er det ikke tillatt med tiltak som medfører at steinalderboplassen blir skadet, tildekket eller skjemmet, jfr. kulturminnelovens § 3. Det kan gjennomføres skjøtsel av mindre vegetasjon og trær i området. Større inngrep

kan ikke gjennomføres uten tillatelse fra rette kulturminnemyndighet ved Akershus fylkeskommune.” Det foreslås også bestemmelser om arbeidet i anleggsfasen og at boplassen blir skiltet og at det gjennomføres årlig skjøtsel for å hindre gjenvoksing. Fylkesmannen ber om tilbakemelding dersom ikke steinalderboplassen blir regulert til spesialområde bevaring med vedlagt kartavgrensing. Når det gjelder **kulturminner i sjø** krever Norsk Sjøfartsmuseum (NSM), som ansvarlig myndighet for kulturminner i sjø, å gjennomføre registreringer under vann for å avklare forholdet til kulturminner under vann, jfr. kulturminnelovens § 9. Det bes om at reguleringsplanen beskriver inngrepene og tiltakene i sjø på en langt mer nøyaktig og utfyllende måte. Det gjelder både materialbruk, reell størrelse på anlegg, samt at alle typer anlegg beskrives mer utfyllende. Når det gjelder **nyere tids kulturminner** vises det til den pågående registreringen av kulturlandskap i Follo som startet høsten 2004. I registreringen som sendes ut på høring våren 2005 er området ved Bunnefjorden, Nettet og Kjærnes vurdert å inneha viktige kulturhistoriske og landskapsmessige verdier. ”Kjærnes er et godt bevart lite kystmiljø med bebyggelse i hovedsak fra 1900-tallet, men med enkeltbygninger og strandsitterplasser, trolig tilbake til 1800- og 1700-tallet. Her finnes også eksempler på sommerhus fra slutten av 1800-tallet og begynnelsen av 1900-tallet. Ved Kjærnes var det anløp for dampskip og rutebåt, og det var landhandel (nedlagt på 1970-tallet). Landskapet for øvrig er et småskala kyst- og jordbrukslandskap, med mindre åkerlapper, fjellknauser og løvtrær. Sør for planområdet, i Strandengkollen, finnes hyttebebyggelse fra mellomkrigstida og framover. Flere av hyttene er eksteriørmessig godt bevart.” I *det aktuelle planområdet* ligger det tidligere ruteskipsanløpet og det finnes eksempler på eldre fritidseiendommer. Fylkesrådmannen anbefaler at det vises stor varsomhet i forbindelse med tiltakene som planlegges, med bakgrunn i det helhetlige kulturmiljøet på Kjærnes og verdiene dette inneholder. Småbåthavn og forretning/serviceanlegg og parkeringsplasser bør være i liten skala og innpasses på en måte som ivaretar verdiene i området, jfr. bestemmelsens § 15.0 a. Det vises til *området sør for det aktuelle planområdet*, det vil si bebyggelsen omkring landhandelen, stranda, hyttebebyggelsen og strandsitterplassen i Strandengkollen. Dette området innehar betydelige verdier som kulturmiljø. Fylkesrådmannen anbefaler at kommunen vurderer å regulere dette området til bevaring kombinert med fritidsbebyggelse. Fylkesrådmannen bistår gjerne med innspill til utarbeidelse av bestemmelser for et slikt bevaringsområde. Av **andre regionale interesser** har fylkesrådmannen ingen ytterligere merknader. Når det gjelder **videre planprosess** ber fylkesrådmannen om å få tilsendt et bearbeidet plankart i henhold til merknader. Når forhold til automatisk fredete kulturminner er avklart vil fylkesrådmannen komme med en endelig uttalelse. I brev datert 05.08.2005 kommer Akershus fylkeskommune med endelig uttalelse til planen: Det vises til tidligere uttalelse i saken. Fylkesrådmannen har følgende tilleggsmerknad: Norsk Sjøfartsmuseum (NSM) har gjennomført marinarkeologisk befarings i det berørte sjøområdet. Det ble ikke gjort funn og det vises til brev fra NSM, som uttaler at de ikke har anmerkninger til reguleringsplanen slik den framstår. Befaringen ble gjennomført i uke 27 2005.

5. Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Miljøvern avdelingen (14.04.2005) viser til at det tidligere i saksutredningen ikke forutsettes videre boligbygging i området. I forslaget til reguleringsplan er det lagt inn et nytt boligområde (Bb3) i tillegg til at fritidsboliger foreslås regulert til (helårs)boliger. Fylkesmannen viser til tidligere kommentar der det ble lagt føringer i strandsonopolitikken og at området i sin helhet ligger innenfor RPR-Oslofjorden. Fylkesmannen var heller ikke kjent med at man den gangen ønsket å regulere området Bb5 til helårsbebyggelse. Det skrives videre om sistnevnte at ”Dette

gir en helt andre inngrep i terrenget med økte krav til infrastruktur, annen vegetasjonsbehandling og langt større utnyttelsesgrad på eiendommene enn en videreføring av dagens fritidsbebyggelse. Området er bratt og landskapet vil endres radikalt ved en slik omdisponering. Dette er et nytt moment i forhold til intensjonene i kommuneplanen. Miljøvernavdelingen mener at en strandsoneavgrensning burde vært avklart i kommuneplansammenheng med klare byggegrenser mot sjø.”

Miljøvernavdelingen fraråder ”å regulere Bb5 til helårsbebyggelse og at området heller vurderes i forbindelse med neste kommuneplanrullering. Alternativt at det legges inn en strandsoneavgrensning i den nederste delen av Bb5. Denne bør vurderes i forhold til vegetasjon og landskap slik at landskapspreget i minst mulig grad endres.” Det er ingen merknader til sårbarhets- og risikoanalysen.

6. Statens vegvesen (17.03.2005) uttaler at ingen riks- eller fylkesveier er direkte berørt. De ber likevel om at det vurderes om det bør knyttes en rekkefølgebestemmelse til planen, tilsvarende de øvrige byggeområdene langs Kjærnesveien, med krav om at det ikke tillates fradeling av nye boligtomter eller bruksendring av hytter til boligformål innenfor planområdet, før gang- og sykkelvei er bygd langs Kjærnesveien fram til Nebbaveien/Kjærnes brygge.
7. Hafslund Nett AS (22.02.2005) har nettstasjon og høy- og lavspenningskabel/luftanlegg innenfor det regulerte området. Høyspenningskablene går langs Kjærnesveien og Strandengveien. De uttaler at generelt gjelder følgende for deres anlegg: ”Nybygg må ikke redusere adkomsten til og ventilasjonen fra nettstasjoner. Flytting av eksisterende eller bygging av nye anlegg må i sin helhet bekostes av byggherre. For strømforsyning til ny bebyggelse må det avsettes nødvendig plass/areal til nettstasjon.”
8. Arne Nyland (08.03.2005) er fester av gnr 111 bnr 212. Han mener at atkomstvei, Fa2 til gnr 111 bnr 180 verken er miljømessig eller kostnadmessig akseptabel. Han viser til at løsningen vil medføre store ekstrakostnader til ombygging av privat innkjørsel, betydelig verdiforringelse av eiendommen (gnr/bnr 111/212) og vanskeligheter med å få benyttet eksisterende garasjeanlegg/snuplass. Avslutningsvis skriver han at vil medføre økonomisk tap av betydelig størrelse for hans del og som han eventuelt vil kreve erstattet.
9. Kari Hjemgaard (11.03.2005) eier gnr 111 bnr 157 og 164. Hun viser til at det har vært problematisk med parkering i tilknytning til eiendommene. I forbindelse med at veien foreslås regulert til offentlig vei, med en utvidelse på 2,5 meter, er hun interessert i å få benytte en del av det utvidete arealet til privat parkering.
10. John Vinneng (11.03.2005) uttaler seg på vegne av eierne av gnr 111 bnr 57 (Åse Vinneng) og 59 (Eva Vinneng og Grete Ofte). Han uttaler at utbygging av boliger i strandsonen ikke nødvendigvis henger sammen med utbygging av småbåtanlegg i strandsonen. Utbygging av boliger berører noen få, mens utbyggingen av båthavnen berører mange flere felles interesser. Når det gjelder strandsonen vises det til at denne berøres av en rekke eiendomsforhold (strandretter). Småbåtanlegget bør reduseres. Småbåtanlegget vil føre til at området blir mer belastet med støy og svekkelse av miljøet, herunder forurensing, lyd, trafikk og eksos. Det bør derfor underlegges et reglement som på forhånd bør godkjennes av grunneierne i området. Reglementet bør regulere bryggebruk, tid båter kan gå på tomgang, overnatting m.m. Likedan bør det utføres støy målinger og andre miljømessige konsekvenser av utbyggingen må også utredes. Veien (Kjærnesveien) langs småbåthavnen bør ha restriksjoner for parkering, siden miljøet i dag allerede er belastet. Han foreslår å flytte hele båtanlegget ca 100 meter mot sør. Plasseringen vil redusere behov for biltrafikk langs sjøen og være til mindre sjenanse for eksisterende fritidsbebyggelse. Gnr 111 bnr 57 og 59 ønsker ikke

omregulering til boligformål. Atkomstveien, Kjærneslia bør utbedres og han mener at kostnader med forbedring av veien ved utbygging, belysning og nødvendig vedlikehold må belastes utbygger. All parkering forutsettes på utbyggingsområdet, Bb3 og Kjærneslia må skiltes med parkering forbudt. Til slutt forutsettes det at det nye boligfeltet bebygges med frittliggende boliger, med moderat utnyttelse, og ikke med kjede- eller rekkehus.

11. Børge Ek (16.03.2005) eier gnr 111 bnr 125. Han mener det er urettferdig og uakseptabelt at kun felt Bb3 tillates oppdelt i flere tomter, og opplyser at hans eiendom er på ca 2,5 mål. Han er interessert i at hans to barn skal få muligheten til å bosette seg her i framtiden. Kommunen bør ikke forfordele en privat utbygger ut fra privatøkonomiske forhold, og viser til at hans eiendom har vært i familiens eie siden 1938 og at han derfor bør ha samme mulighet til utnyttelse av eiendommen som den nye utbyggeren. Han foreslår derfor at alle eiendommene innenfor planområdet bør ha like muligheter til utnyttelse av eiendommene. Når det gjelder atkomst til eiendommen skriver han at den alltid har vært fra Kjærneslia og han ønsker at den opprettholdes. Til slutt krever han at det settes opp et gjerde mellom hans eiendom og felt Bb3 for utbyggers regning, for å unngå uønsket atferd på eiendommen.
12. Jan Sørli (16.03.2005) eier gnr 111 bnr 124. Han gjør oppmerksom på at det er ca 10 grunneiere i området som er avmerket som Shs (småbåtanlegg i sjøen). De er ikke i mot båthavn og er enige i at det trengs en opprydding og forskjønnelse i strandsonen. Han skriver at "Vi har hatt flytebrygge i sameie med 111/57 i flere tiår, og sammen med 111/59 har vi tinglyst strandeieendom på 25 meter. Strandretten er fra før krigen. Vår felles brygge er godt vedlikeholdt og inntegnet på kommunens reguleringskart av 29.01.1986, merket gårds- og bruksnummer 111/124. 91 meter av denne eiendom grenser for øvrig ned til Kjærnesveien og båthavnen. Sammen, med naboene betyr det tilnærmet 100 % av landarealet øst for havneområdet." De er skeptiske til båtanleggets størrelse og mener det blir for dominerende og ødeleggende for miljøet. De mener at det bør etableres et mer miljøvennlig og mindre anlegg med lavere priser. Det forutsettes et samarbeid mellom tiltakshaver og grunneiere. Det foreslås derfor at båthavnen tillates utvidet med 45 meter fra gangarealet på land, at det tas estetiske hensyn ved utformingen av anlegget og at det etableres klare regler for bruk av båthavnen. Børge Ek har også undertegnet brevet.
13. Advokat Wenche Andreassen, Advokatkollegiet Kindem & Co (15.03.2005) uttaler seg på vegne av eier av gnr 111 bnr 11, Bjørn Tingstad. Eiendommen grenser inntil planens avgrensning i nord. Det vises til at gnr 111 bnr 11 har rettigheter innenfor friområdet. Disse rettighetene refererer seg til tinglyst bestemmelse på hovedbølet fra 29.10.1906. Det vises også til at fylkesmannen etter klagebehandling på avslag om oppføring av badehus med brygge i henhold til de rettighetene som nevnt ovenfor, fant at den gjeldende reguleringsplan åpnet for bygging av badehus og at tiltakshaver hadde krav på byggetillatelse for denne. Avslutningsvis skriver advokaten at "I det nevnte vedtak går det også frem at kommuneplanen ikke er til hinder for at tiltakshaver har krav på byggetillatelse og det vises til kommuneplanens pkt 3.01 i den forbindelse. Det vises til drøftelsen i vedtaket fra fylkesmannen hva angår forholdet til kommuneplanen. Da det ikke ser ut til at de rettigheter som gnr 111 bnr 11 har vil komme i strid med det nye forslaget til reguleringsplan, legger jeg til grunn at det heller ikke er tenkt å røre ved disse."
14. Ulf Oppegård eier gnr 111 bnr 113. Han er positiv til at det kan bli flere fastboende i området og til at man ønsker å rydde opp langs sjøsiden. Han er imidlertid skeptisk til de begrensninger som ligger i planforslaget med bestemmelser, inkludert bestemmelsen om delingsforbud. Han mener at det vil redusere verdien av hans

eiendom. Han ser ikke noen grunn til at det skal være strengere regler for hans eiendom enn for andre eiendommer i Ås kommune. Avslutningsvis skriver han at han er kjempetilhenger av prosjektet, men at han ikke ønsker å være den som betaler for det, i form av begrensede rettigheter og muligheter i framtiden.

15. Grete Vigdis og Arnt Holand (16.03.2005) viser til reguleringsplan for et område mellom Kjærnes brygge og Bogen, vedtatt 11.06.1985. I reguleringsbestemmelse § 4 står det at: "Rettighetene tilknyttet eiendommene gnr. 111/11 og gnr. 111/23 og 25 opprettholdes innenfor friområdet, uavhengig av forannevnte bestemmelser." De ber om at punktet vedrørende deres rettigheter også blir tatt med i de nye reguleringsbestemmelsene.
16. John Halvorsen eier gnr 111 bnr 168. Han viser til at det er gitt Rikspolitiske retningslinjer for Oslofjorden. Han skriver at Ås kommune allerede i kommuneplanen har "foretatt betydelige innskrenkninger i forhold til angitt virkeområde for de rikspolitiske retningslinjene. Etter vår vurdering taler dette klart i mot en ytterligere reduksjon av vernet i strandsonen. Pbl. § 17-2 gir i utgangspunktet et forbud mot bygging og fradeling i 100-metersbeltet langs sjøen. Det er på det rene at området planforslaget gjelder i sin helhet ligger innenfor dette 100-metersbeltet, og at det dermed bør vises særlig forsiktighet mot endringer i gjeldende arealplan, slik at intensjonene i rikspolitiske retningslinjer og pbl. § 17.2 i minst mulig grad blir skadelidende." Han mener at planforslaget bryter med det rettslige utgangspunktet og de rikspolitiske retningslinjene. Hvis det ikke kan dokumenteres vektige grunner til endring i området, ut over de økonomiske, mener han at planforslaget bør avvises. Når det gjelder foreslåtte boligfelt, reagerer han negativt på utnyttelsen av felt Bb3. Illustrasjonsskissene av bebyggelsen må være i mindre målestokk enn terrenget og han mener at de dermed ikke gir et realistisk bilde av hvordan det vil bli. Konklusjonen er at omfanget og tettheten i felt Bb3 vil bryte med øvrig bebyggelse i planområdet og derfor bør forslaget om ny bebyggelse i felt Bb3 avvises. Båtanlegget på land og i sjøen er foreslått utvidet. Han mener at det vil være en fordel for de som har båt og båt plass, men ikke for allmennheten for øvrig. Han mener at utbyggingen vil gjøre at området vil framstå som mer privat. Forslaget vil også føre til mer biltrafikk i området, som er uheldig i forhold til "badende myke trafikanter". Han er også negativ til arealet som er satt av til forretning/service og større parkeringsareal, som vil føre til økt støy og forurensing. Han konkluderer med at også denne delen av planforslaget må avvises for å ivareta allmennhetens interesser. Det vises til at området som er foreslått regulert er mye brukt som fritidsområde, spesielt stranden. Utvidelsen av båtanlegget vil redusere den frie bruken av strandområdet. Det vil også føre til mer forurensing og konflikter mellom trafikk med fritidsbåter og badende. Velhus, med havnekontor og kiosk, som er planlagt bygd på stranden vil også virke negativt inn på den frie bruken av strandområdet. Allmennhetens ferdsel i strandsonen vil bli forverret som følge av dette, og forslaget om velhus bør derfor avvises i sin helhet, og det vises til de rikspolitiske retningslinjene og dagens reguleringsplan.

Planen har også vært behandlet i kommunens administrative planforum i møte 30.03.2005. Planforum mener at småbåtanlegget er for stort og at det må reduseres. De nye boligene bør være eneboliger og hybelleiligheter bør muligens ikke være tillatt. Dette bør vurderes og ses i sammenheng med de andre områdene som skal reguleres ved Bunnefjorden, siden det ikke er ønskelig med økt utnyttelse av området. Det bør legges til rette for lekearealer i området. Atkomst til eiendommene i felt Bb5 bør helst være fra østsiden av feltet, for minst mulig inngrep i det bratte terrenget ut mot sjøen. Det bør ikke gis anledning til å dele tomtene.

Avslutningsvis er planforum positiv til at det gjøres noe med den estetiske utformingen i området.

Kommentarer til innkomne bemerkninger:

Til nr. 4: Steinalderboplassen id 89461 blir regulert til spesialområde bevaring. Forslag til innholdet i bestemmelsen om spesialområde/bevaring tas til følge og endres som foreslått. Det er gjennomført registreringer under vann. Areal til småbåtanlegg i sjøen er redusert.

Til nr. 5: Bemerkningene tas til etterretting og det foreslås mer begrensede bestemmelser for feltet Bb5 enn for de andre feltene i området. I tillegg foreslås det strengere bestemmelser for hele planområdet når det gjelder boligareal, byggegrenser m.m. for bedre å ta vare på småskalalandskapet.

Til nr. 6: Det foreslås en rekkefølgebestemmelse om gang- og sykkelvei.

Til nr. 7: Bemerkningen tas til etterretting.

Til nr. 8: Problemet er at atkomst til gnr 111 bnr 212 ikke er opparbeidet i henhold til vedtatt plan for eiendommen. Det gjør at atkomst, Fa2 blir problematisk å gjennomføre. Administrasjonen vil imidlertid prøve å løse dette på en best mulig måte for alle parter.

Til nr. 9: Det er tenkt at eier av gnr 111 bnr 157 og 164 kan parkere ved Kjærnesveien, på areal merket P.

Til nr. 10: Tinglyste rettigheter blir ikke opphevet av en reguleringsplan. De som har tinglyst rett til båtplass, beholder denne. Båtanleggets størrelse skal reduseres. Båtanleggets beliggenhet er vist på kommuneplanen og å flytte det er en uaktuell problemstilling. Det er frivillig om eierne av fritidsboligene ønsker å omdisponere boligene sine til helårsboliger. Reguleringsplanen åpner imidlertid muligheten for dette, for de som ønsker det. De som ønsker det kan fortsette å bruke fritidsboligene sine som før. Boligfelt Bb3 skal bebygges med frittliggende eneboliger og all parkering skal skje innefor feltet.

Til nr. 11: Som tidligere kommentert i saken må man regne med en viss fortjenestemulighet når en privat initiativtaker skal utarbeide og gjennomføre en reguleringsplan. Slik er det også i denne saken, der båtanlegget og det foreslåtte boligfeltet, Bb3 sikrer dette. Samtidig er det ikke ønskelig med en ytterligere utbredelse av bebyggelsen i dette området, jfr. kommuneplanen. Sistnevnte er grunnen til at det er foreslått et deleforbud i området. Atkomsten fra Kjærneslia blir opprettholdt.

Til nr. 12, 13 og 15: Det vises til kommentar ovenfor, punkt 10.

Til nr. 14 og 16: Det vises til kommentar under punkt 11.

Vurdering av planforslaget – forslag til endringer:

Bemerkningene er gjennomgått av administrasjonen. Etter flere befaringer og tilbakemeldinger fra berørte parter vurderes det nødvendig med noen større og mindre justeringer. I møte den 19.09.2005 der Tore Gulbrandsen fra Drøbak arkitektkontor, Bjørn Stubberud som er oppdragsgiver, Ivar Gudmundsen og Greta Løkhaug fra Ås kommune ved reguleringsavdelingen deltok, ble partene enige om at reguleringsavdelingen kommer med forslag til endringer av reguleringsbestemmelsene og reguleringsplanen.

Dette kystlandskapet er en verdifull ressurs for Ås kommune og tilgrensede områder. Det er viktig at det ikke blir forringet. Alle som deltok på møtet er enige om at dette er et unikt område, og at planer og bestemmelser skal bidra til å legge til rette for en positiv utvikling i framtiden, for de som ønsker å bosette seg der og for de som bare er på gjennomreise.

Forslag til endringer av reguleringsplanen:

- Byggegrensene på de fleste av eiendommene begrenses for å tilpasse bygningene best mulig til terrenget med minst mulig landskapsinngrep, jfr. bestemmelse nr 15.0 a.
- Friområdet (Fr4) nord for boligfelt Bb3 fjernes og erstattes av et nytt friområde lengre sør ved Kjærneslia, ved at tomt 1, 2 og 3 i felt Bb1 trekkes lengre østover. På dette friområdet er det mulig å legge til rette for eksempel en sittegruppe, med utsikt til fjorden, uten inngrep i terrenget. Grensene mellom boligfelt Bb3 og Bb1 blir noe justert som følge av oppmåling av tomt 1 i sistnevnte felt.
- Snuplassen i nord endres og tilpasses bedre dagens terreng.
- Tomt nr 1 i felt Bb1 får atkomst fra Kjærneslia. Eiendommen må få tinglyst rett til atkomst over Bb3. Selve atkomstveien trenger ikke markeres på kartet.
- Tomt 3 og 4 i felt Bb5 må få atkomst og parkeringsplass nede ved Kjærnesveien. Tomt 3 har i tillegg mulighet til atkomst fra Kjærneslia. Tomt 8 i samme felt må få atkomstrett på friområde Fr2 fra Kjærnesveien.
- Område for småbåtanlegg i sjøen innsnevres fra 65 meter til maks 50 meters bredde. Da vil det bli mindre dominerende og dermed tilpasse seg områdets småskalalandskap bedre.

Forslag til endringer av reguleringsbestemmelsene:

- For alle boligfeltene tillates det kun oppført frittliggende eneboliger uten hybelleilighet. Dette for å redusere antall boenheter og antall biler/trafikk i et sårbart område.
- For boligfelt Bb5 foreslås det at maks tillatt bruksareal reduseres til 150 m² per boenhet. Det er dette området som vil være mest synlig fra fjorden og som er svært sårbart for inngrep. Det er stor høydeforskjell på tomtene. Alle tomtene er bebyggt med unntak av tomt nr 7. De fleste bygningene ligger godt tilpasset terrenget i dag, og bør ideelt ikke bli særlig større, bare oppgraderes til boligstandard.
- For boligfelt Bb3 endres utnyttelsesgraden fra 25 % tillatt bebyggt areal til maks tillatt bruksareal på 250 m² per tomt. Boligfeltet kan deles i opptil 8 tomter, jfr. punkt 2.2c.
- Det foreslås en ny bestemmelse om farge og materialbruk. Alle bygninger skal oppføres i tre (ytterkledning). Alle tak på boliger, uthus/garasje skal ha rød, matt takstein eller annet rødt takbelegg ved nybygg eller skifte av tak.
- Punkt 9.0 om bevaring er blitt skrevet om, men innholdet er omtrent det samme.

I tillegg vurderes det en rekkefølgebestemmelse om gang- og sykkelvei.

Partene ble enige om at disse endringene blir sendt berørte parter for uttalelse. Med bakgrunn i eventuelle uttalelser og forslag blir reguleringsplanforslaget med bestemmelser korrigert før 2. gangs behandling i Hovedutvalget for teknikk og miljø.

I brev datert 12.10.2005 fra Drøbak arkitektkontor v/ Tore Gulbrandsen ble endringene sendt til berørte parter med 3 ukers frist til uttalelse. Det er kommet inn følgende bemerkninger:

17. Fylkesmannen i Oslo og Akershus, miljøvernavdelingen (04.11.2005) viser til tidligere uttalelse der miljøvernavdelingen fraråder å regulere Bb5 til helårsbebyggelse og at området heller bør vurderes i forbindelse med neste kommuneplanrullering, alternativt at det legges inn en strandsoneavgrensing i den nederste delen av Bb5.

18. Akershus fylkeskommune, avdeling for regional utvikling (07.11.2005) viser også til tidligere uttalelse og anser det endelige forslaget til reguleringsplan datert 04.10.2005 for ikke å komme i konflikt med kulturminnelovens bestemmelser om automatisk fredete kulturminner. Fylkesrådmannen ber om at de som skal utføre arbeidet i marka gjøres særlig oppmerksom på at det kan være ukjente fornminner i området. Dersom man under arbeid i marka støter på et fornminne skal arbeid straks stanses og rette myndighet, Akershus fylkeskommune varsles i henhold til kulturminnelovens § 8, 2. ledd. Avslutningsvis er fylkesmannen positiv til planforslaget som er i samsvar med vedtatt kommuneplan og gjeldende fylkesplan/fylkesdelplaner.

19. Kjærnes Vel v/Sissel B. Samuelsen (28.10.2005) ønsker å uttrykke bekymring for at det nye småbåtanlegget vil bli for stort og dominerende og føre med seg for mye trafikk. Samtidig ser vellet positivt på at det gjøres noe med området, og det ønsker en levende småbåthavn med et trygt bryggeanlegg, som fremmer sosialt samvær og som også kan bli et tilbud for bygdas unge. Vellet er skeptiske til kommersiell drift og er redd for at det vil frata den lokale befolkningen tilgangen til bryggene. Vellet foreslår at kommunen gjør følgende:

- det legges inn en rekkefølgebestemmelse i planen som sikrer at gang- og sykkelvei langs Kjærnesveien ferdigstilles før videre utbygging av bryggeanlegg.
- reguleringsplanen må gjenspeile en kontrollert utbygging og oppgradering av denne strandsonen, som ikke er så dominerende som den foreslåtte. Videre ønsker Kjærnes Vel:
- et anlegg som drives av lokale krefter der fokus er å holde strandsonen åpen for alle, uansett økonomisk evne.
- å etablere konsensus mellom alle grunneierne om et helhetlig og estetisk anlegg, som passer inn i linjen mellom naturbarnehage, badeplass, Kjærnes Brygge og området videre nordover.
- å sikre allmennheten adgang til sjøen, også i området der bryggeanlegget ligger. Vellet mener at dette kan muliggjøres gjennom en stiftelse som sikrer finansiering, drift og vedlikehold av småbåtanlegg og tilhørende fasiliteter. Dette sikrer interessene til grunneier, allmennheten og båtfolk, og hindrer kommersialisering av en av de få, åpne perlene i strandsonen som er igjen i Ås."

20. Jan Sørli (16.10.2005) er eier av gnr 111 bnr 124. Han viser til at mottatt reguleringsplan ikke har avmerket et lite uthus nord på eiendommen, som har stått der i 60 år. Heller ikke flytebryggen på hans tinglyste strandeieendom er markert, i motsetning til andre brygger. Han viser for øvrig til tidligere uttalelse i saken, datert 16.03.2005. Han er ikke interessert i å bli "overkjørt" av privat utbygging med kommersielle interesser, men er likevel åpen for konstruktivt samarbeid.

21. Marit Hjertvik (30.10.2005) er eier av gnr 111 bnr 214 som grenser inn til planforslaget i nordøst. Hun er negativ til atkomstvei, Fa2, som går mellom hennes eiendom og gnr 111 bnr 212. Hun mener at det vil forringe verdien av eiendommen og at det vil gi innsyn, både inn i huset og i hagen. Hun vil føle det sjenerende med passerende rett utenfor arealet, hvor hun oppholder seg, og hun protesterer på dette. Hun foreslår at eier av gnr 111 bnr 180 får atkomst fra Nebbaveien og rett vestover til eiendommen (utenfor planområdet).

22. Børge Ek (30.10.2005) er eier av gnr 111 bnr 125. Han største innvending til planen er fortsatt forslaget om deleforbud. Videre reagerer han på at byggegrensen innskrenkes på hans eiendom. Han har to døtre, og han ønsker fortsatt en mulighet for to boliger eventuelt en tomannsbolig. Han viser til at han har vært i dialog med utbygger, Bjørn Stubberud og at han var positiv til det.

23. Grete Ofte (31.10.2005) er medeier av gnr 111 bnr 59 og skriver at de foreslåtte eneboliger på felt Bb3 vil ha betydelig større areal enn de andre fritidsboligene i området. Til sammenligning med den øvrige bebyggelse, vil tomteutnyttelsen være langt høyere for utbygger enn de øvrige hyttetomter i området. Det stilles spørsmål om likhetsprinsippet i dette forslaget. Hun mener også at byggegrensene ser ut til å være tilfeldig plassert på de fleste eiendommene i felt Bb5. Bruksarealet på maks 150 m² mener hun er altfor lite til at det vil lønne seg å legge inn vann og kloakk, siden avstanden til tilkøpling er langt unna. Hun mener det også er uheldig at parkeringsplassen ikke er direkte tilknyttet båtanlegget, og at det vil føre til mer trafikk og økt belastning. Foreslått endring av reguleringsplanen med bestemmelser bør avvises med bakgrunn i at likhetsprinsipper skal ivaretas.

24. Åse Vinneng (31.10.2005) er eier av gnr 111 bnr 57 og medeier av bnr 59. Hun er negativ til at opprinnelige friområdet nord for boligarealet på Bb3 omreguleres til boligformål. Ellers har hun stort sett de samme innvendingene til planforslaget som Grete Ofte, se punkt 23.

25. John Halvorsen (31.10.2005) er eier av gnr 111 bnr 168. Han gjentar en del av det han bemerket ved offentlig ettersyn og har en del av de samme innvendingene til planforslaget som Grete Ofte og Åse Vinneng ovenfor, se punkt 23 og 24. Han stiller spørsmål ved forskjellsbehandlingen av boligfelt Bb3 og de andre boligfeltene. "En eventuell økonomisk gevinst for utbygger kan ikke sies å være et gyldig argument for å sette rikspolitiske retningslinjer og kommuneplanens arealdel til side. I sin ytterste konsekvens vil en slik holdning kunne medføre at ethvert friluftsområde innenfor strandsonen kan bygges ned ut fra argumentet om økonomisk gevinst. Det er tvert imot det motsatte av hva hensikten med de rikspolitiske retningslinjene, som nettopp skal sikre allmennhetens interesse og tilgang til begrensede friområder mot økonomiske vurderinger fra enkeltutbyggere. Forholdet er heller ikke tatt opp i saksfremstillingen, og representerer en betydelig mangel ved denne. I realiteten innebærer forslaget at reguleringsavdelingen går imot egne forutsetninger og gjør forslaget selvmotsigende for område Bb3." Når det gjelder spesialområde/bevaring mener han at det er viktig at også felt Bb3 har tilstrekkelig avstand i form av byggegrenser. Han konkluderer med at "Forslaget slik det fremstår innebærer fortsatt en kraftig utbygging av et område innenfor 100-metersbeltet, med økt belastning på området som sådan. Omfanget og tettheten vil bryte markert med områdets karakter og utnyttelse, og vil representere markerte landskapsinngrep. Den foreslåtte endring av reguleringsplan med reguleringsbestemmelser om bebyggelse bør derfor avvises."

26. Tale Grøtte (04.11.2005) er deleier av gnr 111 bnr 34. Hun mener at reguleringsplanen med bestemmelser hindrer god arkitektur tilpasset terreng og miljø, og at det bør holde med flateregulering, det vil si en maks høyde, formål og maks utnyttelse for et definert område. Detaljerte bestemmelser om fargebruk på tak og krav til materialbruk er meningsløst og det vises til at byggeskikken er en god blanding av flere tradisjoner i området. Videre uttales det at "De foreslåtte bestemmelsene skaper bare begrensninger og mye bråk og vil resultere i masse dispensasjonssøknader." og at "Kommunen vil allikevel i rammesøknadsfase ha mulighet til å avslå løsninger som ikke er i samsvar med kommunens overordnede retningslinjer vedrørende tilpassing."

27. John Halvorsen (07.11.2005) mener at det er en feil ved reguleringsforslaget. Det gjelder tomtedelen gnr 111 bnr 181 som han mener at han er eier av.

Kommentarer til innkomne bemerkninger:

Til nr. 17: Det er et ønske om å ta stilling til dette feltet nå. En del av boligene i dette feltet er mer eller mindre tatt i bruk til helårsbolig og det vurderes derfor som mest hensiktsmessig å regulere det til boligformål. Ved å snevre inn byggegrenser, redusere antall boenheter og bruksareal m.m. vurderes dette som gode styringsinstrumenter for å ta vare på kvalitetene. Spesielt byggegrensene på vestsiden i felt Bb5 er blitt svært begrenset og dette innebærer ingen eller minimal utbygging mot vest/strandsonen i dette feltet. En oppgradering til boligformål vil forhåpentligvis også føre til bedre vedlikehold av eiendommer og bygninger.

Til nr. 18: Det vises til telefonsamtale med Frode Pilskog hos Akershus fylkeskommune. Ved en misforståelse har det blitt brukt feil kartavgrensning på spesialområde/bevaring på reguleringsplanforslaget. Det vil bli rettet opp.

Til nr. 19: Det vises til at båtanlegget er blitt redusert fra 65 meter til maks 50 meters bredde. Bestemmelser om hvordan en småbåthavn skal drives kan ikke reguleres i en reguleringsplan.

Til nr. 20: Det vises til tidligere kommentar.

Til nr. 21: Det vises til kommentar nr. 8.

Til nr. 22, 23, 24 og 25: Det vises til tidligere kommentar under punkt 11. Når det gjelder feltet som er avsatt til spesialområde/bevaring vises det til kommentar i punkt 18 ovenfor. Det vil også medføre endring av byggegrensene.

Til nr. 26: Målet med reguleringsplanen med bestemmelser er å gi mest mulig avklarte føringer for hva som tillates (og ikke tillates) i området, som vurderes å være en fordel for både eventuelle utbyggere og for byggesaksbehandlere.

Til nr. 27: I følge oppmålingssjef Halvor Bruun er ikke skjøtet tinglyst og anses derfor som ugyldig. Det velges imidlertid å ta utgangspunkt i at opplysningene og kopi av skjøtet er riktige og planen rettes med det som utgangspunkt. Det bes om at skjøtet tinglyses snarest, for å unngå slike episoder i framtiden. Det gjøres oppmerksom på at det samme kan gjelde eiendom gnr 111 bnr 256, som i planen er tillagt gnr 111 bnr 168. Arne Jørgen Kjærnes står oppført som hjemmelshaver av begge eiendommene, gnr 111 bnr 181 og 256.

Vurdering av planforslaget – forslag til endringer:

Bemerkningene er gjennomgått av administrasjonen. Hovedtyngden av uttalelsene er negative til planforslaget. Dette gjelder småbåtanlegget selv om det er redusert med 15 meters bredde. Det som imidlertid likevel oppleves som mest negativt er det eierne opplever som forskjellsbehandling av boligfeltene. Delingsforbudet, begrensede byggegrenser, begrenset boligareal m.m. oppleves som verdiforringelse og innskrenkning av råderett av eierne. Samtidig opplever de det som at en utbygger utenfra får nærmest ubegrensede muligheter på det ubebygde feltet Bb3. Det er forståelig at dette kan føles urettferdig. Imidlertid er reguleringsplanen med reguleringsbestemmelser, som utbygger betaler arkitekt for å utforme og kommunen for å behandle, også med å øke eiendommens verdi. De fleste eiendommene er i utgangspunktet fritidseiendommer, mens de i reguleringsplanen er foreslått omdisponert til boligformål. En slik mulighet får eierne helt gratis av utbygger. Imidlertid innrømmes det fra administrasjonen at dette har vært en vanskelig reguleringsprosess av flere grunner. Det opprinnelige planforslaget var regulert som om landskapet var tilnærmet flatt, noe som er langt fra sannheten. Området er derimot svært kupert og meget sårbart for inngrep. Etter flere befaringer i området er det blitt avdekket flere svakheter ved det opprinnelige planforslaget, og det har blitt mange justeringer underveis, både av plankartet og av bestemmelsene. I etterkant har det vært vurdert om dette området i det hele tatt burde vært regulert av private, som vi selvfølgelig også har forståelse for ønsker en økonomisk gevinst av prosjektet. Dette har hele tiden vært sakens dilemma og en vanskelig balansegang fra administrasjonens side. Når det er sagt må det også sies at tiltakshaver har vært positiv og medgjørlig til endringer av planforslaget. Alt i alt vurderes den bearbejdede planen som god på mange områder, men også med noen svakheter.

Det vises til ny befaring etterfulgt av møte 10.11.2005 der Tore Gulbrandsen fra Drøbak arkitektkontor, Ivar Gudmundsen og Greta Løkhaug fra Ås kommune ved reguleringsavdelingen deltok. Det viser seg at felles atkomst, Fa2 er vanskelig å realisere uten store landskapsinngrep. Det foreslås derfor at tomt 6 i boligfelt Bb1 får rett til atkomst gjennom boligfelt Bb3. Tomt 2 i boligfelt Bb2 får atkomst fra felles atkomstvei, Fa2. For å oppnå en best mulig landskapstilpasset atkomst forelås det derfor at tomt 2 får et tilleggsareal til sin eiendom i nord. Parkeringsplass, snuplass og eventuelt garasje kan opparbeides på det nordligste arealet. Fritidsboligen på eiendommen ligger høyt i forhold til det omkringliggende terrenget. Endringen fører til at atkomstveien forkortes og kan reduseres til tre meters bredde, og dermed ikke ta mer plass enn arealet som er avsatt mellom de to eiendommene som grenser inntil.

Forslaget fører til at punkt 14.0 b. i reguleringsbestemmelsene endres til: Atkomstvei Fa2 er felles for eiendommene gnr/bnr 111/180 og gnr/bnr 111/212 (sistnevnte ligger utenfor planområdet).

Det er også foreslått en endring av parkeringsplassen, Op, jfr. reguleringsbestemmelse 7.0. Det er et ønske fra utbygger om at flere av parkeringsplassene skal privatiseres slik at de kan følge båt plassene. Det vurderes kommunen som uheldig. Allmennhetens tilgjengelighet til strandsonen er en forutsetning for å regulere området, og ytterligere privatisering vil ikke være i samsvar med intensjonene for området. Det foreslås derfor at kravet, om at minimum 75 % av p-plassene skal være offentlig tilgjengelige i badesesongen, fastholdes. Utbygger har foreslått at plassen ikke bør brukes som opplagsplass for småbåter. Den vurderingen er kommunen enig i og foreslår at det strykes i punkt 7.0.

Partene ble enige om at disse endringene sendes eierne av gnr 111 bnr 212, 214, 180 og 235 til uttalelse.

I brev datert 18.11.2005 fra Drøbak arkitektkontor v/Tore Gulbrandsen ble endringene sendt til overnevnte eiere, som blir direkte berørt av endringen, til uttalelse. Det er kommet inn følgende bemerkning:

28. Arne Nyland (29.11.2005) er eier av gnr 111 bnr 212 som ligger utenfor planområdet. Han mener at det nye forslaget ikke gir noen god løsning. Han mener at også eiendom gnr 111 bnr 180 også bør få atkomst gjennom boligfelt Bb3. Ved å anlegge en veitrase inn fra Kjærneslia, fra det sørvestre hjørnet, kan eiendommene gnr 111 bnr 180 og 235 få felles atkomst.

Kommentar til innkommet bemerkning:

Nr. 28: Forslaget tas til etterretning og det foreslås at også gnr 111 bnr 180 får atkomstrett til eiendommen gjennom feltet Bb3. Atkomstvei Fa2 fjernes fra planen.

Forslag til reguleringsplan med reguleringsbestemmelser for deler av Kjærnes er blitt revidert. Mange av bemerkningene i saken, av berørte parter, er tatt til følge og planen er blitt forbedret på mange punkter.

Det er gjort følgende endring av reguleringsplanen:

1. Atkomstvei, Fa2 fjernes.
2. Eiendommen gnr 111 bnr 181 tillegges gnr 111 bnr 168.
3. Formålet spesialområde/bevaring utvides, jfr. tilsendt kartutsnitt fra Akershus fylkeskommune.
4. Boligfelt Bb1 blir redusert med en tomt.
5. Arealet av gnr 111 bnr 235, parsell I som ikke inngår i spesialområde/bevaring foreslås fordelt på felt Bb3 og på tomt 2 i felt Bb1.
6. Eiendommene gnr 111 bnr 235, parsell II og gnr 111 bnr 187 får redusert størrelse pga spesialområde/bevaring.
7. Atkomstvei, Fa1 blir forkortet.
8. Boligfelt Bb3 blir redusert med to boligenheter.

Det foreslås følgende endring av reguleringsbestemmelsene:

1. Under punkt 2.0 a konkretiseres bestemmelsen med at det ikke tillates hybelleiligheter.
2. Under punkt 2.1 b reduseres størrelse på uthus, garasje/carport til 36 m² BYA per bolig for bedre tilpasning til småskalalandskapet.
3. Under punkt 2.1 g endres innholdet til: All parkering for den enkelte bolig skal skje på egen tomt, enten som åpne plasser eller i garasje. Unntak gjelder for gnr 111 bnr 180 og 235, parsell II som tillates å ha parkering på felt Bb3. Gnr 111 bnr 157 får to parkeringsplasser ved Kjærnesveien på areal merket P.
4. Under punkt 2.2 c endres bestemmelsen for felt Bb3 slik: Bb3 kan deles i opptil 6 boenheter.
5. Det tillegges en rekkefølgebestemmelse under punkt 16.0 om at det tillates ikke fradeling av nye boligtomter eller bruksendring av fritidsboliger til boligformål innenfor planområdet, før gang- og sykkelvei er bygd langs Kjærnesveien fram til Nebbaveien/Kjærnes brygge.

Konklusjon:

Rådmannen anbefaler at det faste utvalg for plansaker vedtar reguleringsplanen med reguleringsbestemmelser for deler av Kjærnes med de foreslåtte endringer.

Planforslaget legges fram for kommunestyret når forholdet rundt de foreslåtte endringer av reguleringsplanen med reguleringsbestemmelser er avklart med berørte parter. Det tas forbehold om endringer av planen etter uttalelse fra berørte parter.

Utv.sak nr 31/06**GNR 43 BNR 74 - EKORNVEIEN 47 - TILBYGG TIL BOLIG
KLAGE PÅ VEDTAK**

Saksbehandler: Aleksandra Widuto

Arkivnr: GB 43/74

Saknr.: 06/313

Utvalg	Utv.sak nr	Møtedato
Delegert bygnings- og reguleringsjefen	57/06	17.02.2006
Hovedutvalg for teknikk og miljø	37/06	27.04.2006
Kommunestyret	31/06	10.05.2006

Hovedutvalgets innstilling, ankes til kommunestyret:

Under henvisning til saksutredningen opprettholder det faste utvalget for plansaker bygnings- og reguleringsjefens vedtak i sak nr. D 57/06 av 20.02.2006.

Klagen fra Hilde Kari Skarstein og Nils Karbø tas ikke til følge.

Klagen oversendes Fylkesmannen i Oslo og Akershus til avgjørelse.

Hovedutvalg for teknikk og miljø behandling 27.04.2006:

Votering: Innstillingen ble vedtatt 5-4 (FrP, H, Sp, V)

Hovedutvalg for teknikk og miljø vedtak 27.04.2006:

Under henvisning til saksutredningen opprettholder det faste utvalget for plansaker bygnings- og reguleringsjefens vedtak i sak nr. D 57/06 av 20.02.2006.

Klagen fra Hilde Kari Skarstein og Nils Karbø tas ikke til følge.

Klagen oversendes Fylkesmannen i Oslo og Akershus til avgjørelse.

Mindretallsanke:

FrP, V og H anket saken inn for kommunestyret.

Administrativ behandling:

Bygnings- og reguleringsjefen avsto i sak nr. D 57/06 av 20.02.2006 søknad om oppføring av tilbygg til bolig, samt leskur på eiendommen gnr 43 bnr 74.

Avgjørelsesmyndighet:

Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Behandlingsrekkefølge:

Hovedutvalg for teknikk og miljø

Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Vedlegg som følger saken trykt:

1. Utsnitt av reguleringsplan
2. Situasjonstegning
3. Plantegning
4. Fasadetegninger
5. Søknad om dispensasjon av 31.01.2006.
6. Avslag i sak nr D 57/06 av 20.02.2006.
7. Klage av 27.02.2006 på avslag.
8. Tillatelse i sak nr D 80/01 av 17.04.2001 til oppføring av et tilbygg til bolig. Tillatelsen følger situasjonskart.

Vedlegg som ligger i saksmappen:

Sakens øvrige dokumenter

Utskrift av saken sendes til:

Nils Karbø og Hilde Kari Skarstein

SAKSUTREDNING:

Fakta i saken:

Nils Karbø søkte om oppføring av et tilbygg til bolig på 15 m² mot E Kornveien. Tilbygget var vist 9,5 m fra midten av E Kornveien.

På gjeldende reguleringskart for Søråsteigen (R-18) er det vist en byggegrense i en avstand av 10 m fra E Kornveien.

Bygningsmyndighetene mente at det ikke forelå tilstrekkelige grunner for dispensasjon og avslå søknaden i sak nr D 57/06 av 20.02.2006.

Klage:

Den 28.02.2006 ble det registrert en klage fra tiltakshaver Nils Karbø på avslag på tilbygg til bolig. I klagebrev henvises det til kommunens vedtak i sak nr. D 80/01 av 17.04.2001, hvor det ble gitt dispensasjon fra byggegrense for oppføring av et tilbygg mot E Kornveien. Se ellers vedlegg nr. 7.

Vurdering med konklusjon og begrunnelse:

§ 7 i plan- og bygningsloven følger: *"Når særlige grunner foreligger, kan kommunen, dersom ikke annet er fastsatt i vedkommende bestemmelse, etter søknad gi varig eller midlertidig dispensasjon fra bestemmelser i denne lov, vedtekt, eller forskrift."*

Dersom de oppgitte grunner er generelle for flere eiendommer innenfor planområdet slik at dispensasjon kan skape presedens, bør dispensasjon ikke gis.

Slik det fremgår av situasjonskart, er bebyggelse på vestre delen av E Kornveien på strekningen mellom Måltrosveien og Søråsveien, plassert nesten i en linje, cirka 12 m fra midten av veien. Det er ingen boligbygg som går over byggegrensen, bortsett fra det lille tilbygget på denne tomten. I denne konkrete saken er det derfor viktig at regulert byggegrense overholdes. Overskridelsen av byggegrensen er ikke stor, men bygningsmyndighetene ønsker ikke at ytterligere dispensasjon skal medføre presedens og at flere dispensasjoner må godkjennes for å unngå forskjellsbehandling.

Saken er et eksempel på hvordan tidligere gitte dispensasjoner, benyttes som et argument for ytterligere dispensasjoner. Tiltakshavere i klagebrev skriver: *"Med hensyn til særlige grunner for å innvilge dispensasjon, vil vi vise til saksutredning ved søknad om 1. byggetrinn av tilbygget (sak nr. D 80/01). Der heter det: Overskridelse av byggegrensen er liten og vil ikke*

medføre ulemper for omkringliggende bebyggelse og miljø ut over det som forventes med fortetting generelt.”

Bygningsmyndighetene mener at saken ikke bør sammenlignes med den tidligere godkjenningen. Hadde det opprinnelig vært søkt samlet om tilbygget, ville søknaden sannsynligvis ikke vært godkjent.

Det eksisterende tilbygget utgjør knapt en tredjedel av fasadens lengde, og overskridelse av byggegrensen på 0,5 m på den lille strekningen betyr ikke så mye visuelt.

Saken stiller seg annerledes dersom mesteparten av bygningens lengde vil komme nærmere enn det som reguleringsplanen tillater.

Tilbygget er ca. 60 cm høyere enn resten av bygget. Dette i kombinasjon med mindre avstand til veien kan virke for fremtredende.

Det må også nevnes at reguleringsbestemmelser for Søråsteigen er erstattet med kommuneplanens bestemmelser i påvente av ny reguleringsplan. Det ville derfor være uhensiktsmessig å bryte eksisterende byggegrense, før konkrete bestemmelser for området er vedtatt.

Tiltakshavere kommer i sitt klagebrev ikke med nye momenter.

Teknisk sjef anbefaler det faste utvalget for plansaker å ikke ta klagen fra tiltakshaver til følge.